

Emperyalizme ve Faşizme Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

Aylık Siyasi Dergi

Sayı: 4 Temmuz-Ağustos 1997 Fiyatı :200.000 TL.

“BU ABLUKA DAĞILACAK!”

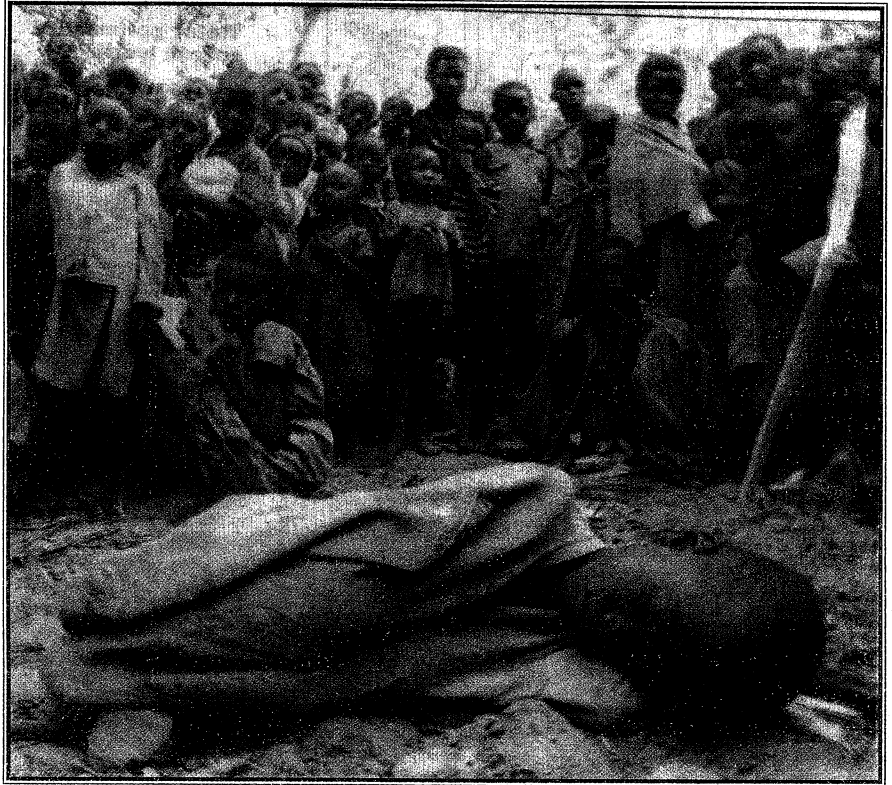
Taraf olma bilincinin, barışın, demokratinin, insanlık ölçütünün kaygan bir zemin üzerine yatırılarak adeta belirsizleştirildiği günümüzde; devrimcilere düşen görev, daha da büyümüştür.

Ödenecek bedelin büyüklüğünün tartışma konusu edilmediği; dava insanların “dava”yla özdeşleştiği, kavgaya tüm hücreleri ile girdiği bir kararlılık hali şiddetli bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu durum, aynı zamanda; geçmiş rantı yiyenlerin, bedavacıların, kendinden menkul devrimciliğin de yüzünü açığa çıkaracak; turnusol görevi görecektir.

Ne yazık ki öyle;

Sahip olduğu değerlerle bütünleşmiş, ayakbağlarından kurtulmuş, tökezleme karşısında felaket tellallığına soyunmayan, korkularının esiri olmayan insanların ortaklaşması varolan bulanıklığı da çözecektir.

Süreci zafere taşıyanlar; küçülen dünyasını büyük laflarla örtmeye çalışanlar değil, “acıyı bal eyleyerek” yürüyenler olacaktır.

**ZAFER, DİRENEN
HALKLARIN
OLACAKTIR.**

DEVRİMCİ HAREKET'TEN

Çıkarken, belirli bir süre anlaşılma problemi yaşayacağımızı ve aceleye getirilmiş -kestirme- değerlendirmelere maruz kalacağımızı bilerek, işe başlamıştık. 4. Sayı'ya geldiğimiz şu aşamada söz konusu kaygılarımızın -bizi kucaklayan okurlarımızın sıcaklığı ile- bir hayli azaldığını belirtmek istiyoruz. Bu, bizim için bir coşku sebebi olurken, çalışma şevkimizi de arttırmaktadır. Devrimcilerin, her şeyin en güzeline layık olduğu düşüncesi bizler için her zaman bir coşku sebebiydi; ancak, dergi çalışması gibi bir somutlukta bu durum kendini daha canlı bir biçimde hissettiriyor.

Dikkât edilirse, başından beri "anlaşma" kavramından çok, "anlaşılma" kavramına yer verdik. Anlaşılmanın ise, yazılarımızın mutlaka okunmasından geçtiğini, sanıyoruz ki artık tekrar etmeye gerek yok. Farklılıklara tahammülün, eleştiriye açıklığın demokrasi için bir önkoşul olduğunu bilen bizler; işin kolayına kaçma, ucuz yollara başvurma yöntemlerine her zaman mesafeli durduk/duracağız. Bu mücadele, tek başına bizlerin kotaracağı türden bir olgu değildir; böyle bir bilinç, devrimci saflarda etkinlik gösteren her kişiye, gruba veya örgütlenmeye özel bir anlam atfetmemizin asli sebeplerindendir. Yapmaya çalıştığımız, "kuru" bir dostluk gösterisi değildir.

Aldığımız eleştiri mektuplarını olduğu gibi yayınlamaya özen gösteriyoruz. Doğrudan cevap vermek yerine, mümkün olduğunca, kendimizi anlatma yoluna başvurmayı tercih ettik. Örneğin Malatya'dan yazan, Ekim davasından tutsak dostumuzun kimi kaygılarını gidermemiz mümkünken, kimileri için ise kendisinin de belirttiği gibi "çizgi farklılığı" demekten öte söylenecek fazlaca bir şey olmadığını düşünüyoruz. Ancak biz, ideolojik-politik hattımızı tanıtmada mümkün olduğunca açık davranacak; kaçak güreşmeye veya topu taca atmaya hiçbir koşulda yönelmeyeceğiz. Örneğin bu sayımızda yer alan "kent yoksulları", "örgütlenme" yazıları, geçen sayımızdaki "Kadrolar" la beraber düşünüldüğünde; çalışma tarzımıza dair gerekli açıklığı veriyor kanısındayız. Hatta bu, "sınıf" eksenli eleştirilere de bir çeşit cevap niteliği taşımaktadır. Bundan öte, eğer bizden doğrudan bir tartışma istenirse; samimiyet ve yapıcılık ölçüsünde buna açık olacağız. Ayrıca, "falanca konuda ne düşünüyorsunuz?" biçimindeki soruları da cevaplamayı içtenlikle yapabiliriz; yeter ki, amaç "önümüzdeki sorunlara cevap aramak" niteliği taşınsın.

Bilindiği gibi, ülkemiz "sol" u tartışma/eleştiri konularında, arında savunulması güç bir geçmiş bırakmıştır. Bizlerin kimseyi "mat" etmek gibi bir derdi yok. Ama anlaşılır ve açıklayıcı olmak, meseleleri paylaşmak gibi bir derdimiz her zaman olacaktır.

Geçmişte, mücadele içerisinde üretilmiş değerleri bugüne taşıma, bir geleneğe sahip çıkma görevi bizler için bir onurdur. Ancak, bilinmelidir ki, yaşam doğası gereği tekrara izin vermez. Ve bizler, bir dönemi taklit etmeyi gerektirmeyecek denli önümüzde bir açıklık ve ufuk zenginliği görüyoruz.

Sevgiyle kalın.

İÇİNDEKİLER

Rejimin Krizine Toplu Bir Bakış	3-8
Emperyalizmin Satranç Tahtalarından Zaire: Oyunu Bozabilecek mi?	9-11
Zindanlara Dair	12-14
Ölüm Orucu Şehitleri	15
"Cumartesi Anneleri" Umudu Büyütüyor	16-17
Örgütlenme Anlayışı Üzerine (I)	18-21
Kent Yoksullarının Dünü, Bugünü ve Yeni Sömürge Ülke Gerçekliği	22-26
Eurogold Defol!	26-27
Sivas'ta Bildik Oyunlar: Devlet Suçsuz (mu)?	27-28
Yeni Liberalizm Nedir?	28-29
Gençlik	30-31
Okur Mektupları	32-34

Hollanda Temsilciliği, 2* Piter5Burg Str.
29 2572 Gv Den Haag/HOLLANDA
Tel: 003 1653698256

DÜZELTME

Dergimizin 2. Sayısında "ZİL AN" diye başlattığımız resmi DHKP/C savaşçısı Adalet Yıldırım'a ait bir düzeltiyorduk ve Adalet ile Zilan'ı bir kez daha saygıyla anıyoruz.

REJİMİN KRİZİNE TOPLU BİR BAKIŞ

Yaşadığımız coğrafyada sınıf egemenliği öylesine ölçü tanımaz bir hal aldı ki; ellerinden gelse, insanların soluk alışını dahi kontrol altına almaktan geri kalmayacaklar. Bu uğurda her yolu mübah gördüklerini söylemeye bile gerek yok. Ayrıca, yöntem açısından ustalaştıklarını da inkar etmemek lazım. Dün vezir ettiklerini bugün rezil ederek hedef şaşırtıp gündemi kaydırırken; eskisi gibi, kamuoyunu karşılama alacak türde yöntemler (darbe) yerine "inandırıcı ve ikna edici" yöntemleri tercih etmekte ve belirli ölçüde sonuçta almaktadırlar. Kötünün iyisini benimsetmek için "kırk katır ile kırk satır" arasına sıkıştırılan halkın kimi kesimleri farkında olmadan mevcut "da-laş"ın bir yönüne taraf edebilmektedir.

Süreci anlamak ve doğru politika üretebilmek için, meselelerin çok dikkatli biçimde değerlendirilmesi bir zorunluluktur. Genel ifadeler ve alışkanlık haline gelmiş refleksler yeterli olmamakta; parça-bütün ilişkisinde bütün gibi parçaların da doğru anlaşılması gerekmektedir.

28 Şubat müdahalesi ile belirginleşen ve giderek derinleşen süreç için, "MGK dayatmaları, özünde tekelci burjuvazi-nin/oligarşinin bugüne ve yarına ilişkin sorunlarının çözümünü amaçlamaktadır. Bu yönüyle 12 Mart ve 12 Eylül'den öz olarak pek farklı değildir." (Devrimci Hareket, Sayı:2) demiştik. 28 Şubat'da gerçekleşen "darbe", o günden beri icratlarını sürdürüyor. Demokratik kitle örgütlerinden medyaya, üniversitelerden yargıya kadar her alanı brifinglerle hizaya sokmaya çalışan Genelkurmay, son olarak İslami sermayeye yönelik genelgele ile bir "ilk"e daha imzasını attı. Kombasan, İhlas, Beğendik, Albaraka Türk, Fa-İsal Finans gibi finans ve sanayi kuruluşları ile alışverişin kesilmesi yönündeki genelgele, düne kadar "devlet ekonomiyeye müdahale etmesin" diyen Koç, Sabancı, Eczacıbaşı vb'ni rahatsız etmedi. Ve gerçekte, bırakalım rahatsızlığı; Genelkurmay'ı bu hususta asıl harekete geçiren güç zaten söz konusu sermaye kesimidir.

Daha önceki yazılarımızda da belirttiğimiz gibi, çatışan tarafların arkasında sermaye gruplarının çıkar meseleleri yat-

maktadır. Ancak, en son gelinen noktada olay tüm açıklığıyla cereyan etmeye başladı. Hem çatışmanın asli sebeplerini gölgelemeye hem de kitleleri yedekleyerek taraf etmeye yaradığı için özellikle öne çıkarılan laiklik, İmam hatip, şeriat, vb. tartışmalar gerçekte sermaye grupları arasındaki çatışmanın su üstünde yüzen parçalarıdır.

Çürüyen ve iş göremez hale gelen yapılanma, tepeden tırnağa düzenlenirken; gerçek yürütme gücünün ordu olduğu, tüm açıklığı ile ortaya çıkmıştır. Özelleştirmeden sosyal güvenliğin tasfiyesine, Kürt sorunundan devrimci muhalefete kadar pek çok sorunun yanında; sermayenin kendi iç çatışmalarındaki keskinleşme, süreci bir çelişmeler yumağına çevirmiştir. İç politika gibi dış politikayı da açıktan tayin eder hale gelen ordu, ABD'nin Ortadoğu politikaları çerçevesinde İsrail'le sağlanan işbirliği sonrasında daha kapsamlı görevlerle sahneye çıkmıştır. Bir taraftan PKK'ye yönelik saldırılar gerçekleştirilirken, diğer taraftan İran, Irak, Suriye gibi ülkelere aba altından sopa gösterilmektedir.

Sorunun boyutunun sanıldığından daha kapsamlı ve karmaşık olduğunu bilen Genelkurmay, arkasına kimi "sivil" yapıları almak için özel bir gayret sarfetmiştir. Olayın bir boyutunu brifingler oluştu-

rukten, diğer taraftan TÜRK-İŞ, KESK, DİSK gibi organizasyonlara da belirli bir rol verilmiştir. Asker postası karşısında hizaya girilmeye başlandı mı, alışılmadık görüntüler de birbirini izlemeye başlar: "Ya sev ya terk et" sözü Rıdvan Budak'ın ağzından "Atatürk ve cumhuriyeti ya seveceksiniz, ya İran'a gideceksiniz" biçimini alırken; Şemsi Denizler, "Gerekirse darbeyi destekleriz" diyerek, biat etmekte gecikmemiştir.

"Psikolojik hareket" halinde olan kontrgerilla rejimi, toplumu teslim alarak, adeta hipnoz ederek ilgiyi istediği yöne çekmekte ve asıl oynanmakta olan oyunu arka planda bırakmaktadır. Bu arka plan görülmediği sürece "önüne atılan oyuncakla oynayan" durumuna düşürülmek toplumun kaderi (!) olmaya devam edecektir.

"Belgelerle Türk Tarihi Dergisi"nde yer alan "(...) hükümetlerin, bütün icratlarında psikolojik hareketin desteğine ihtiyaçları vardır" ifadesi, söz konusu hareketin ne kadar kapsamlı olduğunu açık itirafıdır. Toplumun dikkatini bir

"Psikolojik hareket" halinde olan kontrgerilla rejimi, toplumu teslim alarak, adeta hipnoz ederek ilgiyi istediği yöne çekmekte ve asıl oynanmakta olan oyunu arka planda bırakmaktadır. Bu arka plan görülmediği sürece "önüne atılan oyuncakla oynayan" durumuna düşürülmek toplumun kaderi (!) olmaya devam edecektir.

yerlere yöneltmek gerektiğinde; önceden yerleri ve işlevleri belli olan "psikolojik hareket uygulayıcıları" için her şey bir araçtır. Herhangi bir demeç, bir toplantı, bir gelişme birdenbire gündemin odağı ve ana konusu haline getirilir.

BU KRİZ SİZİ BİTİRECEK!

Türkiye Cumhuriyeti, kurulduğundan bugüne en bunalımlı sayılabilecek dönemi yaşıyor. Toplumsal dengeleri alt üst etme eğilimi de taşıyan bunalım, büyük oranda egemen sınıfların kendi iç çelişmelerinden kaynaklanıyor. Egemen sınıflar arasında süren ve oligarşi içi dengeleri değiştirmeyi hedefleyen çatışma, 70 yıllık cumhuriyetin temeli konumundaki devletin kurumları arasındaki çatışmayı da kapsayacak şekilde derinleşiyor.

Yaşanan bunalımın boyutlarının bu kadar büyük olmasının nedenlerinden biri de cumhuriyetin kuruluşu sonrasında oluşan dengeleri de sarsıyor olmasıdır. Gelişmeler cumhuriyetin kurulması sırasında ve sonrasında yaşanan çelişmelerin çatışmaların bir başka düzlemde bugüne taşınmasını da içeriyor.

Bugün yaşanan bunalımın 1950'ler sonrasında yaşanan diğer bunalımlardan önemli farklılığı toplumsal muhalefetin gelişim düzeyinden çok, egemen sınıflar arasındaki çelişme ve çatışmalardan, yaşanan yönetememe krizinden kaynaklanıyor olmasıdır. **Egemen sınıflar arasındaki çatışmayı bugünkü boyutlarda derinleştiren etmenlerin başında ise Kürt sorunu ve Kürt Ulusal Mücadele Hareketi'nin ulaştığı boyut, sürdürülen savaşın ekonomik, sosyal, siyasal sonuçları, ekonomik zorluklar ve işsizlik, AB ile yaşanan sorunlar geliyor.**

Yaşanan bunalımı devrimci tarzda derinleştirebilecek bir güç ise, çok elverişli koşullara, güçlü potansiyel olanaklara rağmen henüz yok.

Bu bunalımdan devletin geleneksel yapısını ve işleyişini koruyarak çıkması oldukça zor. Bunalımdan çıkış, devlet örgütlenmesinde, devlet-toplum ilişkisinin örgütlenmesinde oldukça radikal dönüşümleri zorunlu kılıyor.

Siyasal gerilimi yükselten olaylar, yansıyan biçimiyle devletin farklı yönetim organları arasındaki bir karşıtlık-çatışma gibi görünüyor. Devletin değişik organları arasındaki kirli ve karanlık ilişkiler ağı ve çatışmalar, yaşanan yönetememe krizini ortaya serecek biçimde siyasal gündemin odağını oluşturuyor.

Devletin kurumları arasındaki çatışma, gerçekte çok farklı yönetme tercihlerine dayanıyor. Toplumsal gelişmeleri, sınıfsal dayanaklarından uzaklaşmış gibi görünen gelişmelerin bir süre sonra sınıfsal nitelikleri daha kolaylıkla görülebilecek biçimler alacağı beklenmelidir.

Görünürdeki karmaşaya rağmen gerçekte yaşanan değişik sınıf ve katmanların siyasal temsilcileri arasındaki bir ça-

Yıllardır devletin en üst kademelerinde ve en kirli işlerinde görev yapmış olanların çeşitli yöntemlerle elde etmiş oldukları kara para, "doğu"daki savaşı finanse etmenin yanında kendi özel çıkarları için de kullanıldı. Bu doğrultuda oluşan çeteler kendilerini siyasal olarak ifade edebilecekleri bir yapıya ihtiyaç duydu. DYP ve ÇİLLER varolan ilişkileri nedeni ile bu misyonu üstlendi.

ışmadır. Ve giderek keskinleşmesi beklenmelidir.

1950'ler sonrası, yaşanan bir dizi askeri müdahaleler ile oligarşi içindeki tekeli burjuvazinin etkinliği arttırılırken, tekel dışı burjuva katmanlar ve prekapitalist unsurlar oligarşi kapsamı dışına itilmişlerdir. Ekonomik ve siyasal konularındaki sarsılmalar nedeni ile radikalleşen bu katmanlar, radikal sağdaki partilerin (MHP ve özellikle MNP-MSP) tabanının önemli bir kesimini oluşturmuşlardır. MNP-MSP geleneğini sürdüren RP, tekeli burjuvazinin kendisinden başka kimseye yaşama hakkı tanımayan uygulamalarına karşı radikal tavır alışı içinde olan burjuva katmanlarını etrafında toplayarak, büyük bir siyasal güç olarak orta-

ya çıktı. RP'nin gelişip güçlenmesi için gerekli maddi altyapıyı doğrudan tekeli burjuvazi oluşturdu; ard arda yaşanan askeri müdahalelerle konumunu güçlendiren, emperyalizm ile girdiği ilişkiler, GB ve AB süreçleri ile kendi dışındaki burjuva katmanlarının yaşam koşullarını ortadan kaldırmaya yönelik tekeli burjuvazi ve siyasal temsilcilerine karşı RP'si önemli bir siyasal çekim merkezi oldu.

Tekeli burjuvazinin bir kesimine kadar daralmış olan oligarşi ile çelişme halindeki burjuva katmanları, farklı bir sermaye birikim modeli etrafında toplanarak büyük bir ekonomik güç oluşturdular. Ekonomik alandaki bu gelişmeye, siyasal alanda İslami temelde bir politika izlenmesi eşlik etti. Seçimler sonrasında en büyük parti olarak parlamentoya giren RP, iktidarı süresince; tekeli burjuvaziye kattıkları mevzileri yeniden kazanmak, devleti ve devlet-toplum ilişkisini İslami temelde yeniden örgütlemek için yapılmaya, kadrolaşmaya başladı. Bu noktada en önemli desteği de DYP'den aldı.

Uyuşturucu ticareti ve sürdürülen kirli savaşın yarattığı rantlarla kazanılan büyük miktarlardaki paranın paylaşımı çerçevesinde oluşan çetelerle bütünleşen DYP, kendi varlık koşulunu da RP'ye endeksleyerek RP'nin uygulamalarının en büyük destekçisi oldu.

Yıllardır devletin en üst kademelerinde ve en kirli işlerinde görev yapmış olanların çeşitli yöntemlerle elde etmiş oldukları kara para, "doğu"daki savaşı finanse etmenin yanında kendi özel çıkarları için de kullanıldı. Bu doğrultuda oluşan çeteler kendilerini siyasal olarak ifade edebilecekleri bir yapıya ihtiyaç duydu. DYP ve ÇİLLER varolan ilişkileri nedeni ile bu misyonu üstlendi.

Yeni sömürge ülkelerde siyasal iktidarların, doğrudan kendilerine bağlı ve siyasal tercihlere göre şekillenmeye daha yatkın olan polis gücüne dayalı olarak iktidarlarını sürdürme eğilimi yaygındır. Benzer eğilimler Türkiye'de de uç vermiş durumda.

Çiller ve çeteler de doğrudan kendilerine bağlı olan emniyet birimlerinden başlamak üzere, devleti uzun dönemli beklentilerine uygun olarak yeniden örgütleme girişimlerini başlattılar. RP ve DYP devletin geleneksel yapısını kendi tercihleri doğrultusunda değiştirmede tam bir dayanışma içinde oldular. RP-DYP koalisyonunun devleti yeniden örgütleme sürecinde, söz konusu kurumlaşmalardan -sistemin sürekliliğindeki belirleyici rolü, kendi iç hiyerarşik yapısı, dış

RP'nin ilişkide olduğu sınıf ve katmanlara, kurum ve yapılara yönelik kapsamlı saldırılar öncesinde RP'nin en önemli müttefikinden kopararak yalnızlaştırılması, zayıflatılması amaçlanıyor. Çiller'siz DYP'nin koalisyona eklenmesi bu açıdan zorunlu.

ilişki ve bağlantıları vb. nedenlerle- ordu ilk etapta ciddi bir rahatsızlık duymadı. Siyasal iktidarların güncel uygulamalarından görece bağımsız tavırlar sergileyebildi. Devletin diğer kurumları ile silahlı kuvvetler arasındaki çelişki giderek arttı ve bugünkü bilinen noktaya gelindi.

ÇÖZÜM ARAYIŞLARI

Ülkede yaşanan kriz egemen sınıfların ivedi çözüm bekleyen sorunlarının üst üs-

dayanakları, sorunlar karşısında radikal karar almalarını güçleştirecektir.

Olası bir seçim gözönüne alındığında Çiller'siz bir DYP'nin de koalisyona eklenmesi zorunlu. RP karşısında merkez sağdaki bütünlüğün önünü açacak bu gelişme için gerekenler yapılmaya başlandı. Yıllardır raflarda tozlanan dosyalar indiriliyor. Çiller de gerçekte sadece kendisini DYP genel başkanlığından uzaklaştırmayı hedefleyen operasyona, devlet içinde ilişkide olduğu tüm birimle-

Kuzey Irak operasyonunun Almanya'da protesto gösterisi

te yığıldığı, yıllardır Kürt halkına karşı sürdürülen savaşın tıkandığı, emperyalizm ve ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik politikalarında Türkiye'ye çok önemli misyonların yüklendiği bir dönemde giderek derinleşiyor. Buna, çözüm bekleyen sorunların ağırlığı yaşanan krizin çapını büyütüyor da diyebiliriz.

Sorunların bir kısmının siyasi iktidarın kendisinden kaynaklandığı koşullarda, krizin RP-DYP koalisyonuyla aşılması olanaksızdı. Ancak egemen sınıflar açısından RP-DYP koalisyonundan kurtulmanın yöntemi de yeni bir krizin başlangıcı oldu.

Egemen sınıflar uzun zamandır biriken sorunların çözümü için geniş tabanlı bir milli mutabakat hükümetinin zorunluluğunu dile getiriyorlardı. Gelinek noktada böyle bir siyasi çözümün önu açılmış gibi; ancak yeni koalisyonun meclisteki

ri de katarak direniyor. Devlet içindeki çeteler ve benzeri illegal örgütlenmeleri bir kalkan gibi kullanıyor. Bu noktada Çiller'in tasfiyesi sürecinde devletin tüm kirli ilişkilerinin ortaya dökülebileceği bir "çeteler" operasyonunun başlayacağı beklenmemeli. Çünkü devletin şu an için karşıt gibi görünen birimleri bugün bile hala bir çok kirli işte birlikteler. Çiller ve ilişkide bulunduğu yakın çevresinin tasfiyesi, mümkün olan en az gürültüyle mutlaka tamamlanacaktır.

RP'nin ilişkide olduğu sınıf ve katmanlara, kurum ve yapılara yönelik kapsamlı saldırılar öncesinde RP'nin en önemli müttefikinden kopararak yalnızlaştırılması, zayıflatılması amaçlanıyor. Çiller'siz DYP'nin koalisyona eklenmesi bu açıdan zorunlu.

Güvenoyu almakta güçlük çekmeyen ve bir "seçim hükümeti" gibi sunulan

Yılmaz hükümetinden, DYP'nin de eklenmesi ile uzun süreli bir "çözüm hükümeti"ne dönüşmesi beklenmelidir. Önündeki sorunlar gerçekte bir çözüm-süzlüğü tarif ediyor:

* Bugün egemen sınıflar açısından en önemli sorunu RP'nin oluşturduğu biliniyor. Oligarşi içi yeni dengeleri zorlayan adımları nedeni ile RP'nin ekonomik, sosyal, siyasal dayanaklarından soyutlanarak etkisizleştirilmesi amaçlanıyor. RP'ye karşı mücadele, laiklik-antilaiklik çerçevesine çekilerek sürdürülmek istenmektedir. RP'nin toplumdaki dayanaklarına yönelik uygulamalara (8 yıllık kesintisiz eğitim, izinsiz Kuran kursları, vakıf yurtları, vakıflar üzerinde denetim vb.) karşı parlamento içinde oldukça farklı ve güçlü muhalefet odakları oluşabilir. Yeni koalisyonun geleceğini de bu oluşumlar belirleyecektir.

* Ülkenin en önemli gündemini oluşturan Kürt sorununun çözümü ve sürdürülen savaş konusunda bugüne kadar izlenen çizginin dışında bir çözüm sunulması beklenmemeli. Ancak bu noktada en önemli adımların "Kuzey Irak"ta atılması olasıdır; zamansız gerçekleştirilen ve zamandan önce bitirilen operasyon derinleştirilerek sürdürülebilir.

* Yılmaz hükümetinin çözmek zorunda kalacağı temel sorunlardan biri de AB sürecinin tamamlanması için atacağı somut adımlar olacaktır. Özelleştirmeler ve diğer ekonomik kararlarda kolaylıkla somut adımlar atılabilir. Ancak, "demokratikleşme" ile ilgili adımların yine ertelenmesi büyük olasılık dahilindedir.

* Yeni hükümeti bekleyen sorunların en önemlilerinden birini de Ortadoğu'ya yönelik ABD politikalarına taşeronluk oluşturuyor. İsrail ile yapılan Askeri İşbirliği Anlaşmalarının da dayatacağı şekilde bölge ülkeleri ile ilişkilerde olumsuzluklar yaşanması kaçınılmaz gibi görünüyor.

Bu doğrultuda "Kuzey Irak"ta yaşanan operasyonun yeniden gündeme gelebileceği düşünülmelidir.

GÜNEY KÜRDİSTAN OPERASYONU VE ORTADOĞU'DA TC'NİN ROLÜ

Türkiye ve İsrail arasındaki stratejik işbirliği sonrasında atılan adımlar; Türkiye'nin, ABD ve batılı emperyalistler açısından -Ortadoğu'daki politikalara bağlı olarak yüklenen rol itibarıyla- stratejik önemde bir role yönlendirildiğini gösteriyor. ABD artık Kürt sorunu konusunda geçmişten daha farklı bir biçimde destek verir olmuştur. **Son Güney Kürdistan operasyonunda ABD, İsrail ve Türkiye üçgeninin uğursuz izleri daha çıplak biçimde kendini göstermiştir.**

Genelkurmay'ın son olarak, "Savunma Konsepti"nde yaptığı, "şeriatın birinci tehlike olması" biçimindeki değişiklik; ABD'nin Ortadoğu politikası ile birleşme halindedir. Türkiye'nin komşu ülkelerle ilişkilerini doğrudan etkileyen, ABD politikalarıdır. İçerde ise, İslami sermaye karşıtlığı "alışveriş boykotu" uygulama noktasına kadar gelmiştir.

1996'da Türk Genelkurmay'ı ile İsrail arasında imzalanan "Askeri Eğitim ve İşbirliği Antlaşması"nın üzerinden yaklaşık olarak bir yıl geçtikten sonra yaşanan Güney Kürdistan işgali, beyan edilen amaçların arkasında yatan asıl gerçeği tecil etme açısından önemli bir göstergedir. Gerek antlaşmanın gerekse işgalin ve işgale yönelik hesapların arkasında asıl olarak ABD'nin bulunduğu ise gizlenemeyen bir başka gerçekliktir. Geliştirdiği stratejilerle hem bölge ülkeleri üzerinde hem de diğer emperyalist ülkeler karşısında tek hakim güç olmayı amaçlayan ABD, bu kez işgal eylemine desteğini doğrudan sunmuştur.

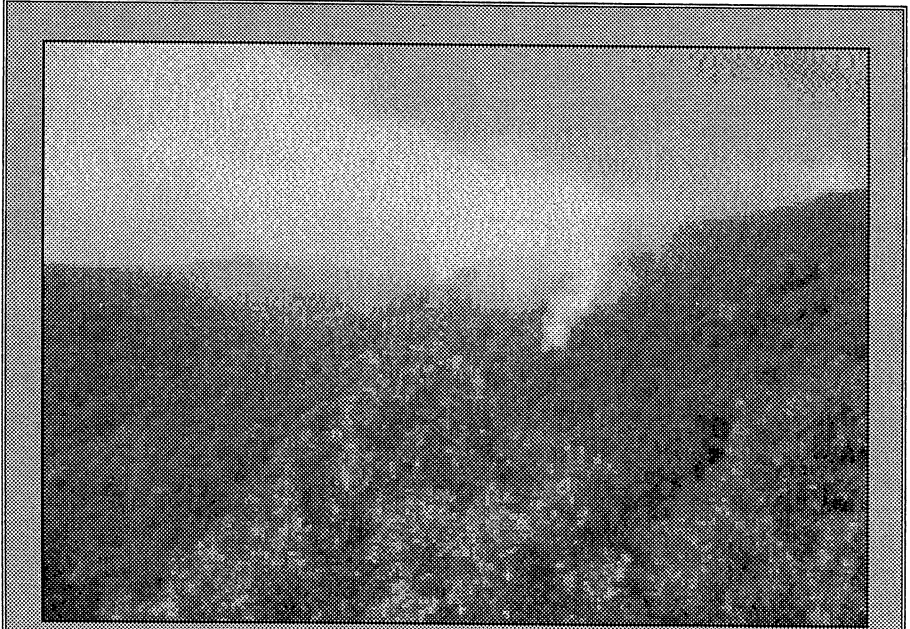
Antlaşmaya kadar, Türkiye ile İsrail arasındaki ekonomik, askeri vb. ilişkiler en zayıf noktada seyrederken, artık yılda 1 milyar dolardan söz edilir hale gelindi. Türkiye'nin İsrail'le işbirliği çerçevesinde tasarladığı silah alışverişi için M.Ali Birand, "çağın alışverişi" diyor. Bu proje içerisinde; eskiyen araçların modernizasyonu, yeni araçların alımı ve kimi araçların ortak üretimi dahil olmak üzere çok kapsamlı tasarımlar var.

Blindiği gibi Ortadoğu, gerek petrol rezervleri açısından, gerekse Süveyş Kanalları ve Basra Körfezi aracılığı ile oluşturduğu doğu-batı bağlantısı ile her zaman için emperyalizmin tahakküm kurma manevralarına sahne olmuştur. "İstikrarsızlık" ile "Ortadoğu" sürekli olarak bir

arada anılır durumdadır. Bölge gericilikleri üzerinden kurulmaya çalışılan tahakküm, emperyalistlerin kendi iç çelişmeleri gibi bölgeye ait özgün dinamikler sebebiyle de kolay olamamaktadır. Bu doğrultuda TC, ileri karakol görevini üstlenerek pay kapmaya çalışırken -kendini pazarlarken- her zaman için "kullanılan" du-

rumda olmuştur. Emperyalizmin Somali, Arnavutluk vb. işgallerine asker vererek destek olan TC, bölge halkına karşı saldırgan tutumu ve sürekli canlı tuttuğu şovenist söylemi ile Emperyalizmin ikinci "İsrail'i" olmaya aday görünmektedir.

"(.....) Türk ordusunun olağan hale gelen bahar hareketlerinde epey fazla

Kuzey Kürdistan'da T.C.'nin insansızlaştırma politikaları yayla yasağı, arazilerin mayınlanması, koruculuk sisteminin dayatılması, köylerin boşaltılması ve bombalanması gibi tüm faşizan uygulamalarıyla devam ediyor.

Dersim'in Halvari (Karşılar) köyü, Geyiksuyu Tugay Komutanlığı tarafından top ateşine tutuldu. Gece geç saatte başlayan ve 1 saate yakın süren top atışları, köydeki bütün evlerin yıkılmasına, 55 yaşındaki Azime Demir'in ölmesine ve 3'ü ağır olmak üzere 9 kişinin yaralanmasına neden oldu.

T.C. Dersim'de halkı göç ettirme politikalarına hizmet eden uygulamaları son günlerde orman yakmalarının hızlanmasıyla, uyuşturucu gibi özel savaş yöntemleriyle sürüyor.

Dersim'in Ovacık ilçesinde karakolların görüş alanlarının genişletilmesi bahanesiyle 2 haftadır ormanlar yakılıyor ve orman alanlarının tekrar yeşermemesi için dozerlerle alt üst ediliyor.

Amerikan emperyalizmi Vietnam'da uyguladığı özel savaş yöntemlerinden biri olan halkı uyuturucuya esir etme, bugün Kuzey Kürdistan'da T.C. tarafından uygulanmaya çalışılıyor.

TC, ileri karakol görevini üstlenerek pay kapmaya çalışırken -kendini pazarlarken- her zaman için "kullanılan" durumda olmuştur. Emperyalizmin Somali, Arnavutluk vb. işgallerine asker vererek destek olan TC, bölge halkına karşı saldırgan tutumu ve sürekli canlı tuttuğu şovenist söylemi ile Emperyalizmin ikinci "İsrail"i olmaya aday görünmektedir.

sayıda asker görev alıyor. Son harekatta bu rakam 25 bin ile 50 bin arasında Türk ordusunun sürekli hareket düzenlediği basına kapalı bölgede ortaya çıkan gerçek bilanço hiçbir zaman öğrenilemiyor. Elde edilen sadece ordunun ortadan kaldırmakla övündüğü "terörist" sayısı. Tekrar tekrar hareket düzenlemesi insana bunların etkisiz olduğunu düşündürüyor. Her seferinde PKK kampları tamamıyla imha ediliyor, her seferinde baştan başlanıyor. Türkiye, hareketi Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) lideri Mesut Barzani'nin peşmergeleri ile ortak yürütüyor. Topçu ve hava desteğinde düzenlenen bu hareket hiçbir şeyi değiştirmeyecektir. (...) Sonuçta bugün genelkurmay iç politikanın bir kısmını üstlenmekle kalmıyor, dış politikaya da karışıyor. Türk ordusunun İsrail ile yakınlaşması bunun bir işareti. Durum gösteriyor ki ülkeyi Başbakan Erbakan değil ordu yönetiyor. "(Le Monde, 21 Mayıs 1997)

Doğrudan ordunun yürüttüğü diplomatik trafiğin ABD ve İsrail durağından sonra Güney Kürdistan'a 100 bine yaklaşan insan gücü, tank, top, savaş uçağı vb. biçimde teçhizatlanmış bir ordu ile girilmiştir. Türkiye-İsrail işbirliğinde

ABD'nin stratejileri paralelinde hareket edilirken aynı zamanda bir deney aktarımı da yaşanmaktadır. Filistin Kurtuluş Hareketi ile onlarca yıllık savaşta öğrendiğini TC'ye aktaran İsrail, PKK'ye yönelik saldırılarda Türkiye'yi doğrudan destekler durumdadır.

KDP'nin buradaki rolü, emperyalizm ile işbirliği ve ihanet şeklindedir. Operasyonda amaç, PKK'yi devre dışı bırakmak ve KDP'nin etkinliğini sağlamaktır. Nitekim bu açıkça ifade edilmiştir. PKK'nin Güney'de büyüyen taban desteğine de yönelik saldırılar, sivil katliamına da dönüşmüştür. 17 Mayıs'ta Erbil'de pek çok kurmun yanında Heyva Sor'a (Kürt Kızılay'ı) ait hastane de basılarak onlarca kişi katledilmiştir.

**Bu kaçınıcı bahar operasyonu?
Bu kaçınıcı "bitirme" hesapları?
Bu kaçınıcı -sahte- zafer çılgılığı?**

Evet, Genelkurmay bir kez daha inandırıcı göründü, senaryosunu uygularken.... Kahramanlık türküleriyle büyütülmüş, güçlü kuvetli Türk ordusu imajıyla belleği sakatlanmış; çevreler, topluluklar pek çok kurumla beraber bu senaryoda onlara biçilen figüran rolünü tereddütsüz benimsedi. Biat etme geleneği kolay kırılmıyor. Genelkurmay, öylesine genelleştirdi ki kurmaylığını; işçi konfederasyonları, işveren konfederasyonu ile ortak eylem örgütledi. "Cumhuriyet tarihinde ilk" diye lanse edilen bu eylem; aynı zamanda, eşine az rastlanır bir ucube olma özelliği ile de ilkti... Belki bu kurgu kolay dökülüyor; her seferinde domino taşları gibi peş peşe yıkılıyor; "teknik arıza"ları gerçekte "PKK füzesi" olduğu, "12" diye açıklanan kaybın "95" olduğu aynı çevrelerce kısa sürede itiraf edildi. Ancak, bilinmelidir ki bu, çok şeyi değiştirmiyor. Çatlaklar, kendi kendine bırakıldığında yıkılma sebebi olmaz; hatta tamir de edilir.

Yaşanmakta olan savaşın boyutları ve dayandığı sebepler; kendini sorunun tamamen dışında zanneden kesimleri de kapsayacak biçimde bir sorumluluk yüklemektedir. "Başka ulusu ezen bir ulusun özgür olamayacağı" gerçekliği kavradan uzak duranların da yakasına yapışacaktır. **Televizyonlardan naklen yapılan kıyımın, şovenist çığırtkanlığın, katliam şaşkınlığının yaptığı tahribatın boyutları Kürdistan'ı aşıyor. Kimse kendini bu savaşın dışında zannetmesin. En azından sonuçları ile muhataptır ve diktatörlüğün kıyıcı ucu, kendi kabuğuna çekilenleri kabuğunda yakalayacaktır.**

Artık, zaferler gibi yenilgilerin de ortak yaşandığı bir süreç içerisindeyiz. **Barbarlığı, kan içiciliği meslek edenler kendiliğinden durmazlar; onlar ancak durdurulurlar. Ve bu, elindeki her olanağı silaha çevirebilen bir savaşçı karakterle mümkündür.** "Kötü adam" rolüne iyice ısınan Türkiye, Kürt coğrafyasında her türlü aracı kullanmaya eğilimli bir savaş politikası izliyor. "Barış" çağrıları gereklidir; başka araçlarla ve mücadele tarzlarıyla bir arada düşünülmeyi takdirde, mütecevizden "lütfen yapma!" ricasında bulunmaya benzer.

OPERASYON SONRASI DURUM VE EMPERYALİZMİN ORTADOĞU SENARYOLARI

Kürt sorununun çözümündeki gecikme, sorunu her geçen gün daha karmaşık hale getiriyor. Giderek, ABD ve İsrail'in ortadoğu politikaları ile bütünleşen, TC'nin bu yöndeki çözüm arayışları; Kürt sorununun bölgesel bir sorun olma özelliğini daha da öne çıkarmıştır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi İsrail ile imzalanan askeri işbirliği anlaşmasının kapsamının genişliğine bakılırsa ABD'nin Ortadoğu politikalarında taşeronluk Türkiye'ye kalmış gibi.

Çok uygun koşullar hazırlamış olan Körfez Savaşı döneminde bile, "Kuzey Irak"ta bugün gündeme gelen adımların atılmadığı düşünülürse, sorunun önemi kavranabilir. Uzun zamandır, Kürt sorununun çözümünde aktif tavır almayan ABD'nin giderek sorunla daha yakından ilgilendiği görülüyor. Kürt sorununun ABD tercihleri doğrultusunda çözümü, ABD'ye Ortadoğu politikaları açısından çok büyük olanaklar sağlayacaktır.

Uzun dönemli olarak Kürt sorununun çözümünde ABD ve İsrail'in beklentisi; Kuzey Irak merkezli kukla bir yönetime sahip, fiili bir kukla devlet örgütlenmesidir. 21. yüzyılda pazarlanabilecek petrol kaynaklarına yakın, ayrıca ABD dış politikası açısından sorunlu sayılan Irak, İran ve Suriye'nin ortasında olan kukla bir yönetimin ABD'ye sağlayacağı yararlar tartışılmaz. Bugüne kadar bu politikaların hayata geçirilmesindeki en önemli engellerden birini Türkiye Cumhuriyeti oluşturuyordu. Gelinek noktada bu çizgiye onca çekincelerine rağmen TC de çekilmiş gibi görünüyor. Tabii, böyle bir girişimden en

fazla zarar görebilecek olan TC'nin, kendi iç sorunları nedeni ile henüz tam anlamıyla hazır olduğu söylenemez.

Ancak böyle bir oluşum TC'ye de bazı olanaklar sağlayacaktır:

Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesini bastırmada büyük sorunlar yaşayan TC, sistem ile uzlaşabilecek kukla yönetimlerin bu mücadeleyi pasifize edebileceğini düşünmektedir. Onarılamayacak derece-

büyük ticari olanaklar sağlayan bölge ülkeleri ile ilişkiler kopma noktasına gelecektir. Bölge ülkeleri -özellikle İran- ile sıcak çatışma riskini de taşıyan bu çözümme ülke içinden de büyük tepkiler oluşturacaktır.

"Kuzey Irak" a ilişkin ABD çözümünün gerçekleşmesi TC'nin aktif katılımı olmadan mümkün değil. Böyle bir operasyona Türkiye'nin katılımı ise ancak

şimdilik bir avantaj yakalamış durumda. KDP'nin siyasal teşhirini de içerecek bir mücadele ile "Kuzey Irak" ta kaybettiği mevzileri tekrar kazanabileceği, siyasal ve askeri etkinliğini daha da arttırabileceği koşullar oluşmuş görünüyor. "Kuzey Irak" ta izleyeceği doğru ittifaklar politikası ile bölgeye yönelik ABD politikalarını boşa çıkarabilecek olanakları yaratabilir. "Türkiye"deki siya-

sal belirsizlik ortamının sağladığı olanaklarla, kısa sürede KDP'yi yeterince teşhir ederek yıpratılabilirse, benzer bir operasyonun da önünü alabilir.

Bölgedeki olaylar, tespitlerimizi doğrulayan nitelikte gelişmektedir. Özellikle PKK'nin operasyonun ilk günlerinden itibaren bir cephe savaşı yerine hareketli küçük birlikler ile gerilla savaşını tercih etmesi, operasyonun daha uzun süreye yayılmasını zorunlu kıldı. TSK ise bölgede operasyonu tamamlayacak kadar kalamadı.

YNK'nın da barış sürecinden çekilmesi olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

"Kuzey Irak" ta yaşanan gelişmeler önümüzdeki dönemde PKK'yi tekrar "Kuzey Irak" merkezli ve Kürdistan'ın tümüne yönelik politika yapmayı hedefleyen bir noktaya çekebilir. Ayrılmayı ve bağımsız bir devleti mutlaka başlatan politik hat egemen hale gelebilir. İzleyeceği ittifaklar politikası da bu amaca göre biçimlenecektir. İzlenecek ittifaklar politikasında demokratik içerik yerine amaca uygunluk ön plana geçebilir.

Türkiye devrimci hareketinin politik ve örgütsel düzeyindeki düşüklük, Kürt Ulusal Hareketini daha geri ittifaklara zorlayabilir.

Yaptığımız tüm bu tespitler, bir yönetim saptaması olarak algılanmalıdır. Ortadoğu coğrafyasının kaygan zemini -genelde sosyal olgularda da olduğu gibi- mutlak şeyler söylemeye elverişli değil. **Sonuçta, Ortadoğu'nun orta yerinde özgürlüğünü kopararak almaya çalışan bir halk var; ZAFER GECİKTİRİLEBİLİR, AMA ÖNLENEMEZ.**

Genelkurmay, öylesine genelleştirdi ki kurmaylığını; işçi konfederasyonları, işveren konfederasyonu ile ortak eylem örgütledi. "Cumhuriyet tarihinde ilk" diye lanse edilen bu eylem; aynı zamanda, eşine az rastlanır bir ucube olma özelliği ile de ilkti... Belki bu kurgu kolay dökülüyor; her seferinde domino taşları gibi peş peşe yıkılıyor; "teknik arıza"ları gerçekte "PKK füzesi" olduğu, "12" diye açıklanan kaybol "95" olduğu aynı çevrelerce kısa sürede itiraf edildi. Ancak, bilinmelidir ki bu, çok şeyi değiştirmiyor. Çatlaklar, kendi kendine bırakıldığında yıkılma sebebi olmaz; hatta tamar de edilir.

de büyük ekonomik, siyasal, sosyal yaralar açan savaşı da sona erdireceği düşünülen bu çözüme egemen sınıfların desteği artmaktadır. "Batı"dan Kürt sorununu çözme doğrultusunda TC'ye yapılan ve AB'ye giriş için engel görülen eleştirilerden de büyük oranda kurtulmuş olacaktır.

Kerkük-Yumurtalık boru hattının Kuzey Irak'taki bölümü de dahil tümüyle kontrol altına alınarak, petrol sevkinin güvenli bir şekilde sürdürülmesi amaçlanıyor. Bu sağlanabildiği oranda Bakü-Ceyhan hattının güvenliğinin sağlanabileceği güvencesinin verilmeye çalışıldığı görülüyor. Hazar petrollerinin taşınmasında uzun dönemde en ekonomik yol olan Bakü-Ceyhan güzergahının ABD ve Batılı tekeller tarafından tercih edilen güzergah olmasına karşın güvenlik gerekçesiyle bu hattın gerçekleştirilemediği biliniyor.

Kürt sorunun çözümünde ABD tercihinin TC'ye sağlayacağı yararlar dışında çok büyük sorunlarla da karşı karşıya bırakacaktır. Türkiye'yi Ortadoğu'da ABD ve İsrail'in bir ileri karakolu durumuna dönüştürecek bu tercihin gerçekleşmesi durumunda Türkiye Ortadoğu'da tam bir yalnızlığa itilecektir. Bölge ülkeleriyle ciddi sorunlar yaşanacaktır. Türkiye'ye

ülke içinde uygun alt yapının hazırlanmış olmasına bağlı. Bu alt yapının başında güçlü bir siyasi otorite gelmektedir. RP-DYP koalisyonunun ise gerek siyasi tercihleri gerekse yıpranmışlığı nedeni ile böyle bir operasyonu sürdürmesi olanaksızdı.

Tam da bu noktada silahlı kuvvetlerin RP-DYP iktidarından kurtulmaları için düğmeye basmış olması rastlantı olmasa gerek. Ancak koalisyonun düşünülenden daha fazla direnmesi, başlatılan bir operasyonu yarım bıraktırdı. (Tabii bu tek neden olarak görülmemelidir.)

Büyük askeri hazırlıklar sonrasında içerde ve dışarda gerekli alt yapı oluşturulmadan başlatılan operasyon, istenen hedefler/sonuçlar alınmadan acil yardım talebi gibi faktörler etkili oldu. Ancak ülkedeki siyasi belirsizlik, operasyonun siyasal sonuçlarını üstlenebilecek güçlü bir siyasi yapının yokluğu operasyonu etkiledi. TSK'nın "Kuzey Irak"tan beklenenden erken çekilmesi KDP'yi PKK ile karşı karşıya bıraktı.

Bu noktada PKK'nin tarihsel bir fırsat yakaladığı söylenebilir. "Kuzey Irak" ta 5-6 ay sürecek bir TC-KDP ortak operasyonunda zorlanabilecek ve ciddi kayıplar verebilecek olan PKK

EMPERYALİZMİN SATRANÇ TAHTALARINDAN ZAİRE; OYUNU BOZABİLECEK Mİ?

Uzun süredir Zaire'de devam eden iç savaş; Mobutu'nun yerine Kabila'yı, "Zaire"nin yerine Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ni getirdi. Görünürdeki bu değişimin yanında; yeni yönetim, iktidarının ilk günlerinde anayasayı askıya almış ve kısa süre içerisinde kurulacak olan meclisin geçici bir anayasa oluşturacağını söylemiştir.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ni önce Güney Afrika Cumhuriyeti tanıdı. Peşinden ABD, Japonya gibi emperyalist ülkeler ile pek çok bölge ülkesi Kabila yönetimini tanıdığını açıkladı. BM adına Kofi Annan da benzer bir açıklama yaptı.

Hatırlanacak olursa; 1960'da bağımsızlığın ilan edilmesiyle alınan Kongo Demokratik Cumhuriyeti adını, daha sonra iktidara gelen Mobutu Sese Seko "Zaire" olarak değiştirmişti.

Kabila, yönetiminin ilk günlerinde, radikal bir değişim düşünmediğinin altını çizerek devlet görevlilerine dokunulmayacağını ifade etti. BM'in ve çeşitli şirket temsilcilerinin başlattığı yoğun görüşme trafiği, ABD'nin açıkça sergilediği memnuniyet bir şeyleri tarif ediyordu: Adeta "ortam durulduysa, biz işimize bakalım" demek isteniyordu. Mümkün olan en

meşru koşullarda iktidara gelen halk güçlerini dahi tanımamakla ün yapmış olan emperyalist ülkelerin acelesi neydi? **Emperyalizm, tek kişilik -rakipsiz- satranç oyunlarını sahneye koyduğu yerlerde; halk, bir taraf olarak varlık göstermeye başlarsa, onu da satrancın bir parçası haline getirmenin yollarını arar.** Afrika halklarının anti-emperyalist tavır alış geleneği devrimcilerde, her toplumsal hareketlilik sonrasında olumlu intibalara sebep olurken; bu durum, aynı zaman da emperyalizmin egemenlik senaryolarına, iktidar değiştirme oyunlarına konu olabilmektedir.

AFRİKA KITASINA GENEL BİR BAKIŞ

Afrika kıtası, özellikle Avrupa'da kapitalizmin gelişimi ve sonrasındaki sömürgecilik dönemlerinde yoğun biçimde talan edilmiş ve sahip olduğu doğal zenginlikler, büyük oranda tüketilmişti. Stratejik değerdeki önemli kaynaklar ise emperyalist tekeller arasında paylaşılmış durumdadır. Emperyalizm ile süren ilişki yeni-sömürgecilik ilişkileri ile benzeşse de klasik sömürgecilik ilişkileri ağır bası-

yor. ABD'nin Güney Afrika Birliği, Mısır vb. ülkelerle süren ilişkilerinin dışında, eski sömürgeci ülkelerin de kıtada etkinliğini koruduğu gözleniyor. Ancak, emperyalist-kapitalist sistem içinde emperyalist ülkeler arasındaki çelişmeler, sömürge-yeni sömürge ülkelerdeki iç siyasal yaşama da yansıyor. Zaire'de yaşanan gelişmelerde bu çelişmenin etkisinin olduğunu söylemek mümkün.

Afrika'da yeni sömürgecilik ilişkisi bir özgünlük taşıyor. Emperyalizmin işgalini gizleyen görünürde bağımsız siyasi iktidarların varlığı yeni sömürgecilik ilişkisini anımsatıyor. Ancak emperyalist sömürü biçimi hala belirleyici oranda ürünlerin değişim sürecine dayalı bir boyut içeriyor; madenler ve diğer doğal kaynaklar yok pahasına yağmalanırken, sanayi ürünleri yüksek fiyatlarla satılıyor. Kıta bir bütün olarak yoksullaşırken satın alma gücü düşüyor.

Kıtada modern sınıfların ortaya çıkmasına yol açacak belirgin bir sanayileşme yok (Güney Afrika hariç). Feodalizm ve pre-kapitalist ilişkiler, kabile yaşantısı toplumsal yaşamı şekillendiriyor. Kapitalist gelişime dayalı bir uluslaşma sürecinin de yaşandığı söylenemez. Adı "Ulusal" ile başlayan pek çok siyasal hareketin, özünde bir kabile hareketi olmaktan öte nitelikler taşımadığı süreç içinde daha kolay görülüyor.

Toplumlarda güçlü demokratik taleplerin ortaya çıkışı, modern sınıfların - özellikle işçi sınıfının- ortaya çıkışı ile büyük oranda ilişkilidir. Küçük burjuva hareketlerin, değişik demokratik talepler doğrultusunda ortaya çıkışları, modern sınıfların yoğun demokratik beklentileri ile bütünleşmedikçe sürekli ve başarılı olamıyor. **Gelişen hareketlerin çoğunluğu köylü hareketi niteliğini taşıyor. Bu hareketlerin de başarısı, toprak sorununu çözecek tarzda anti-emperyalist ve anti-feodal bir muhtevayı zorunlu kılıyor. Çoğu hareketin kabilelere dayanmış olması ise buna engel oluşturuyor.**

Afrika'nın bugünkü durumu, bir başka açıdan da geçmişten farklı nitelikler taşımaktadır. 1960'lı yıllarda açık işgal

Halklara çektirilen acıların sebebi emperyalizmdir ...

koşullarında, uluslararası düzeyde S.S.C.B.'nin "kapitalist olmayan yol" tezinden de hareketle yaptığı destekler, ulusal kurtuluş hareketleri üzerinde oldukça geliştirici etki sağlamış ancak bu hareketlerde süreç içerisinde süreklilik ve kalıcılık mümkün olmamıştır.

ZAİRE, SOMALİ VB. ÜLKELER EMPERYALİST METROPOLLERİN HER ZAMAN İLGİSİNİ ÇEKMIŞTİR

Hatırlanacağı gibi '70'li yıllarda mobutu'ya karşı yükselen halk hareketi, emperyalist metropoller tarafından şiddetli bir tepkiyle karşılanmıştı. Gerilla hareketinin, bölgedeki maden cevherlerinin tahliyesini önleyebilme gücüne ulaşması emperyalistleri telaşlandırmış ve milyon dolarlarla ifade edilen, ABD'nin askeri yardımını Fransa ve Belçika'nın yardımları izlemişti. Dün böylesine desteklenen Mobutu'nun bugün "harcanması", emperyalist politikaların "kar-zarar" hesaplarınınca belirlenen biçiminin en basit örneklerindedir.

1960'larda Afrika'daki sömürgelerde halk hareketlerini manipüle edebilmenin bir biçimi olarak bu ülkeler biçimsel siyasal bağımsızlık verilmesi ve bu yeni sömürgeci tarza dayalı olarak ülke kaynaklarının sömürülmesi ile bugünkü tarz arasındaki öz itibarıyla bir fark yoktur.

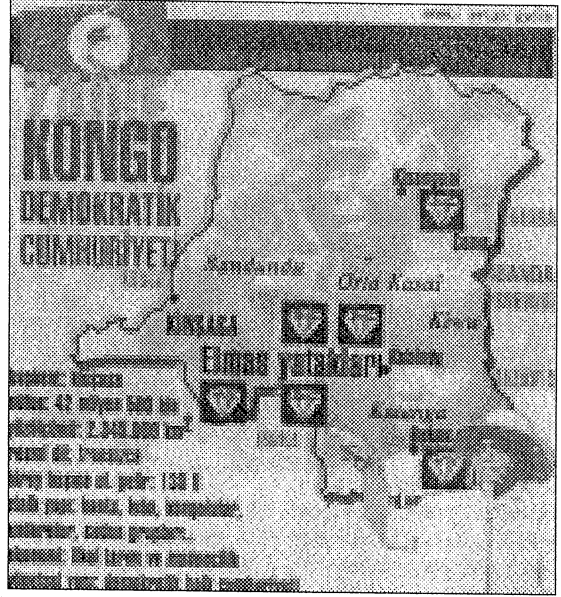
Emperyalist ülkelerin Zaire'ye ilgisi çeşitli gerekçelerle açıklanmak istense de gerçekte bilinmeyen bir yanı yok. Silah sanayi açısından önemli bir hammadde olan kobaltın dünya rezervlerinin %80'ine, bakır rezervlerinin %10'una sahip olmak, elmas açısından dünyada ikinci durumda bulunmak bu ilgiyi açıklamaya yetiyor.

Mobutu henüz devrilmemişken bile, Kabila'nın ele geçirdiği kentlerde (bakır

merkezi Lumumbashi gibi) önceden faaliyet gösteren uluslararası tekellerin çalışmalarına devam etmeleri ve Kabila'ya dair memnuniyet bildirmeleri çıkarlarının yoğunlaştığı alanı göstermeye yetiyor. Fransız emperyalizmi desteğindeki 32 yıllık mobutu diktatörlüğü, yerini ABD destekli Kabila'ya bırakırken Afrika'da emperyalist politikaların aldığı son biçime dair projeler de sahneye konuyordu. 1993'te Somali'ye yaptığı işkenceli ve katliamlı "insani yardım" sonrasında uğradığı fiyasko, ABD'ye ders olmuş ve Afrika'ya dair politikalarını gözden geçirmiştir.

S.S.C.B.'nin alandan çekilmesi ile tek başına at koşturma rahatlığına kavuşan ABD, diğer emperyalist rakiplerinin oluşturduğu engel dışında, "hafife aldığı" halk engeli ile karşılaşmıştır. Bugüne kadar basına yansıdığı kadarıyla görülüyor ki ABD, özellikle Orta Afrika ("sahra altı" diye bilinen) ülkeleri üzerinde durmakta ve çeşitli ticari anlaşmalar ile yatırım planları yapmaktadır. IMF ve Dünya Bankası aracılığı ile borçlandırma, bu borçlarda esnek davranma, ihracatta gümrük muafiyeti tanıma vb. kolaylıkları içeren bu paketin arka planında ülke kaynaklarının talan edilmesi ve tek yönlü ekonomilerle -Latin Amerika'da olduğu gibi- göbekten bağımlı hale getirilmesi yatıyor. Tarım ve tekstil gibi çok sınırlı ürünlerin ihracında alınmayacak olan gümrük vergisinin, ne Afrika'ya yararı ne de ABD'ye zararı olmayacak denli minimum düzeyde seyredeceği düşünüldüğünde, bunun ABD'nin kirli politikalarını makyajlayıcı olmaktan öte bir işlevi olmadığı görülecektir.

Emperyalizm; yeraltı ve yerüstü kaynaklarını talan ettiği, yatırımı önlediği ve bir hammadde deposu olarak gördüğü

Afrika ülkelerini aynı zamanda bir pazar olarak da kullanmaktadır. Aldığı hammaddeyi işleyen ve aynı ülkeye tekarar satan emperyalist ülkeler, salt tüketim yatırımını yönlendirerek kendine bir pazar alanı açmış oluyor. Son olarak basında yer alan Nijerya örneği çarpıcıdır: OPEC üyesi olan ve dünyanın ham petrol üreten altıncı büyük ülkesi Nijerya, kendi rafinerileri yetersiz kalıyor diye dışardan petrol ithal etme noktasına gelmiş. Emperyalizmin bu ülkelere ilgisi ve nasıl bir sömürü ağı oluşturduğu bu örnekte tüm çıplaklığı ile ortaya çıkıyor. Nijerya kendi ürettiği ham petrolü önce satacak sonra da işlenmiş olarak geri alacak...

Aynı şekilde, BM'nin 1993'te Somali'ye gerçekleştirdiği ve 21 ülkeden 35 bin askerin katıldığı "umut operasyonu" - yukarıda da belirttiğimiz gibi- fiyaskoyla sonuçlanırken; şimdi, operasyon sırasında yaşanan işkenceler de yavaş yavaş açığa çıkmaya başladı. Birbirinden farklı olmayan, işgalci emperyalist güçlerin Somali'de neler yaptığına, bugün yargılanma sebebi olan birkaç fiili örnek vermemez yeterli olacak. Belçika'da askerler; küçük bir çocuğu ateşin üzerine yatırmak, bir müslümana zorla domuz eti yedirmek, insanların suratına işemek, bir çocuğu çöp bidonuna atıp öldürmek vb. ile suçlanıyor. Bunun gibi, İtalyan askerlerinin kadınlara tecavüz ettiği; Kanadalıların ise döverek adam öldürmek, halka ateş açmak vb. ile suçlandığı biliniyor. Bu türden "umut"ları daha başka, dünyanın kaç yerinde ve kaç kez operasyon sebebi yaptıkları ise dergimizin sayfalarına sığmayacak kapsamdadır.

Değişen dünya dengelerine ve ülke koşullarına rağmen bugün emperyalist

32 YILLIK MÜCADELE TARİHİ

1960'ta, Belçikalıların himayesindeki Kongo, bağımsızlığına kavuşur. Başbakanlığa Patrice Lumumba getirilir.

1965-21 Kasım'nda Ernesto "Che" Guevara Kongo'nun doğusundaki Kabila'nın da içinde yer aldığı gerilla birliğini terk eder. 24 Kasım'da General Mobutu işbaşına gelir, Kongo Cumhuriyeti'ni kurar.

1971-21 Ekim'inde General Mobutu ülkenin adını Zaire olarak değiştirir.

1978-Mayıs Angola'dan gelerek Kolvezi kentini kuşatan 4 bin jandarmanın giriştiği katliam ve Fransa paraşütçü birliklerinin müdahalesi. 1990 Nisan: 23 yıllık tek parti döneminden sonra Mobutu, çok partili döneme geçildiğini ilan eder.

12 Mayıs'ta Lumumbashi Üniversite Kampüsü'nde onlarca öğrenci katledilir. Aynı yılın aralık ayında ise, birçok şehirde zamlara ve hayat pahalılığına karşı isyanlar patlak verir.

1991 Ağustos: Yaklaşık iki yıl sürecek ulusal konferans süreci başlar.

metropollerin politikalarını belirleyen asli etmen yine mazlum halklara kölelik dayatmak, birbirine kırdırmak, hedef şaşırtarak kontrolden çıkmasını önlemek ve nihayetinde sömürü çarkını güvenceye almaktır.

ZAİRE'DE HER ŞEY ESKİSİ GİBİ Mİ OLACAK?

Tarihsel diyalektik, toptancı bir anlayış sergilemek yerine her örneği kendi özgül gelişimi içerisinde incelemeyi gerektirir.

Muhalefet, Kabila için "İnsanları bir hücreden diğerine koyuyor" değerlendirmesini yaptı ve Mobutu'dan daha iyi olmadığını belirtti.

Zaire'nin Kurtuluşu İçin Demokratik Güçler Birliği (AFDL)'nin tavrı da merakla bekleniyor. "Mobutu Sese Seko'nun 32 yıllık diktatörlüğü boyunca sürekli boyun eğmesi için halkın beyni yıkanmıştır. Önce halkı politik olarak uyardırmak gerekiyor. İlk görevimiz budur," biçimindeki açıklamaları olumlu intibalar bıraksa da kesin şeyler söylemek için henüz erken.

Zaire'de görünür dinamiklerin vardığı ilk izlenim, Kabila'nın köklü değişimler

yapabilme şansının pek olmadığı yönünde... Bazı demokratik açılımları sağlayabilir, halkın yaşam düzeyinde de bazı iyileştirmeler yapabilir. Ancak, kabile bilin-

cinin aşılması yönünde bir adım atabilirse asıl başarısı bu olacaktır.

Mevcut gelişmelerin karşısında her şeye rağmen, "hiçbir değişiklik olmayacak" biçiminde değerlendirme yapmak; yaşanan gelişmeleri küçümsemek ve Afrika'yı tanımamak anlamına gelir. Bu tür direnişlerin bir özgürlük dalgası olarak yayılması gibi, ülke içerisinde boğularak yetkiszleştirilmesi de mümkündür. Yine de değerlendirme yaparken çoğu kez gözden kaçan bir yön var ki, bizce en önemli halkı oluşturmaktadır. Bir halk düşünün ki, 32 yıl boyunca varlık gösteren bir diktatörü, ayaklanıp kısa sürede devirerek ülkeyi terk etmesine sebep oluyor. Yaşanan bu pratiğin halk üzerinde sağladığı değişimi, kendine güveni, öğreticiliği vs. düşündüğünüzde; sonuç alınmamış da olsa "bir şey değişmedi" demenin pek kolay olmadığını göreceğiz. **Tarih sayfalarına yazılan kimi kazanımlar bazen kendini gecikmeli olarak veya farklı biçimlerde gösterir. "Ha Mobutu, ha Kabila ne fark eder?!" deyip yaşanan pratiği yok saymak, sınıf savaşlarının tarihinden haberdar olanlar için pek yakışık kaçmayacaktır.**

İHD VE SOSYALİST BASIN SUSTURULAMAZ

Egemenler rejimi tehdit eden unsurlar hakkında liste yayınlayıp bu unsurların bertaraf edilmesinin gerekliliğinden bahsetmeye başladığından beri MİT'inden polisine, mediasından kontrgerillasına kadar tüm faşist ve işbirlikçi unsurlar saldırıyor. Bu saldırıları meşru gösterme çabalarından ilk destek Cumhuriyet gazetesinden. 12 Mayıs 97 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan "örgütler ve yayın organları" başlıklı MİT raporundan alıntı yapılarak sosyalist-devrimci ve yurtsever dergiler ile Kültür Sanat dergileri illegal örgütlerin legal yayın organları olarak gösterilerek bertaraf edilmesinin gerekliliğiyle bahsedip egemenlerle aynı safta olduklarını göstertip startı verdi.

Olağanüstü Hal Bölgesindeki (OHAL) valilerin her türlü faşizan uygulamalarına kılıf teşkil eden OHAL'ı batıya taşımak için çıkarılan İller İdaresi Yasası (İDY)'da arkasına alan devlet bu sayıyla hiçbir gerekçe göstermeden dernek kapatma dahil, her türlü terörü estiriyor.

İHD SALDIRILAR

Diyarbakır	İHD 23 Mayıs'ta	Kapatıldı
Malatya	İHD 4 Haziran'da	Kapatıldı
İzmir	İHD 18 Haziran'da	Kapatıldı
	4Temmuz'da	Açıldı
Konya	İHD 24 Haziran'da	Kapatıldı
Urfa	İHD Başkanı	Düzenlenen
	Aziz Durmaz	komployla tutuklandı
		Kapatıldı

Balıkesir	İHD 10 temmuz	Kapatıldı
Ankara	İHD Başkanı	Tutuklandı
Bandırma	İHD açılmasına izin verilmiyor	
Antep	İHD düzenlediği pikniğe saldırı	

6.sı 19 Temmuz 1997'de düzenlenen İHD Kapatılamaz ve Kapatılan İHD Şubelerinin açılması için oturma eyleminde Mardin Şube Başkanı Cemil Aydoğan'ın konuşmasının bir bölümünü yayınıyoruz; "... Bizim bölgemizde insan haklarından yana olmak çok büyük bir risktir. Şiddetten baskıdan yana olan insanlar diyorlar ki katliamları görmezden gelin bizler gözlerimizi kapatamayız ki."

Sosyalist Basına Saldırılar

Kurtuluş Gazetesi	21 Haziran'da	Bombalandı
Alinteri Gazetesi	29 Haziran'da	Polis ve sivil faşistlerce ablukaya alındı.
Direnış Gazetesi	26 Hizaran'da	15 günlük Kapatıldı
Kızıl Bayrak ve Alinteri		Bombalanacak tehditinde bulunuldu
Özgür Gelecek	1 ay	Kapatıldı
Y.D.D.	1+1 ay	Kapatıldı
Partizan Sesi	23 Haziran 1 ay	Kapatıldı
Odak Dergisi	8 Haziran 1 ay	Kapatıldı
Halkın Birliği	1 Ağustos 1 ay	Kapatıldı
Kaldıraç Dergisi	1 ay	Kapatıldı

ZİNDANLARA DAİR

Kapitalist sistem, iktisadi-sosyal-siyasal yapısını itibarıyla; saldırı üzerine, çatışma üzerine, haksızlıklar üzerine kurulmuştur. Varlığı dahi bir çeşit suç sayılır. Böyle bir sistemin doğası "suç" ve "suçlu" üretmeye son derece elverişlidir.

"Adli suçlar" kapsamına giren fiille-re baktığımızda sistemin sunduğu toprakta çimlendiğini ve sonra da aynı sistem tarafından cezalandırıldığını görürüz. Bu nedenle **kapitalist dünyanın zindanları boş kalmaz.** İnsani gereksinimlerin daha bastırılarak önlenmek istendiği yerde bu gereksinimleri karşılama ihtiyacı potansiyel olarak sürekli varlık gösterir. Bu ihtiyaçların; kendine ve insana yabancılaştırılmış, sevgisiz ve çıkara dayalı ilişkilerin hüküm sürdüğü bir ortamda açığa çıkması her çeşit çarpıklığa ve uçlaşmış karşılanma biçimlerine sebep olabilmektedir.

Gerçekten; hırsızlık, tecavüz, uyuşturu-

la karşılaşılır. Cezaevleri; yaptığına pişman etme, korkuyu içselleştirme, köleliği benimsetme aracı olarak görülür. Tabii bunun için yapılan baskılar öylesine programlı ki; bir fazlalık olarak görülen bu insanlar -eğer öldürülmezlerse- "yaşayan ölü" haline getirilmek istenir. Bilinçli bir direnme, karşı koyma bilincinden yoksun olması adli tutuklunun cezaevi süreçlerinden etkilenmeden çıkmasını güçleştirir.

Sayıllı ama bir türlü bitmeyen günler, amaçsızlık, "boşa tüketilen yaşam" kurgularıyla beslenmiş pişmanlıkları; bireyciliğin örüldüğü, kişiliklerin daha çok kirletildiği bir koğuş yaşamı "adli mahkum"ların genellikle sıyrılmadıkları bir atmosferdir. Birlikte hareket etme, kenetlenerek güç oluşturma özelliğinden yoksun olmaları; koğuş içerisinde "ağa"lara, koğuş dışında gardiyan, asker vb. üniformalı zin-

devletin en genel amacı yine kolunu kanadını kırma etkisizleştirme, pişman etme ve bir daha karşı duramaz hale getirme olarak ifade edilebilir. Sorunun bir diğer yanı da, tutsak alınan devrimcilerin rehine olarak görülmesidir. Ancak bu zeminde bir karşı duruşun/ direnişin varlığı, uygulanacak olan politikaların biçimi üzerinde tayin edici düzeyde etki yapar.

Dışarıdan farklı olarak, tanınmış kimliklerle karşı karşıya gelinmesi zindanlarda çatışmanın daha çıplak bir biçimde seyretmesine neden olur.

Bugüne dek, tüm bozucu çabalara rağmen, devrimcilerin kollektif bir yaşam ve örgütlü bir karşı koyuş içerisinde olmaları ve daha önemlisi, düşmanla karşı karşıya gelindiği anda her türden farklılık kenara itilerek kenetlenme yoluna gidilmesi, devlete her zaman için "başka neyi deneyebilirim?" sorsunu sordurttu.

12 Eylül'den bugüne dek çıkarılan genelgelerin sayısı ve içerikleri, oluşturulan zindanların bir türlü kesin bir biçime kavuşturulamayan yapısı egemenlerin ace-miliğinden çok, devrimcilerin başeğmez kararlılıkları/yaratıcılıkları ile açıklanabilir. Örneğin, en ağır baskı koşullarında, her şeyden (havalandırma, ziyaret, revir, avukat vb. de dahil) yoksun bir dönemde tüm iletişim engellerini aşarak "cezaevinde tek komün" biçiminde yaşayan Metris direnişçileri eşine az

Bugüne dek, tüm bozucu çabalara rağmen, devrimcilerin kollektif bir yaşam ve örgütlü bir karşı koyuş içerisinde olmaları ve daha önemlisi, düşmanla karşı karşıya gelindiği anda her türden farklılık kenara itilerek kenetlenme yoluna gidilmesi, devlete her zaman için "başka neyi deneyebilirim?" sorsunu sordurttu.

cu vb. suçların hiçbiri insan doğasına uygun değildir. Ve asıl kaynağını kapitalist sistemin kendisinden almaktadır. Dumura uğratılmış beyinlerin, parçalanmış kişiliklerin işlediği suçlar "canavar" tiplmesi yaratılarak sisteme değil, şahıslara male-dilmeye çalışılır. Sorunun kökenine inen bir bakış açısıyla değerlendirildiğinde; trafik suçu dahil olmak üzere tüm suçların kaynağında sistemin olduğu görülecektir.

İnsanlara bir köle muamelesi yapıldığı ve mutlak itaatin beklendiği tüm sömürü toplumlarında da "suç"lar en ağır cezalar-

dan nöbetçilerine karşı koymalarını güçleştirir.

Sistemin bütünü gibi en ufak hücre-sinde de paraya, pazarlamaya, çıkara dayalı ilişkiler tekrar tekrar üretilir. Bunun zindandaki biçimi "ağa"larla müdür, gardiyan vb. arasındaki paraya dayalı çıkar ilişkileridir. Örneğin uyuşturucunun önelenemeyen (!) kullanımı, bu ilişkinin oturduğu kanallar üzerinden yürür.

SİYASİ TUTSAKLAR

Politik insanları tutsak alırken ve onlara karşı zindan politikaları üretirken,

rastlanır bir örnek yaşam ve direniş grafiği tutturmuşlardır.

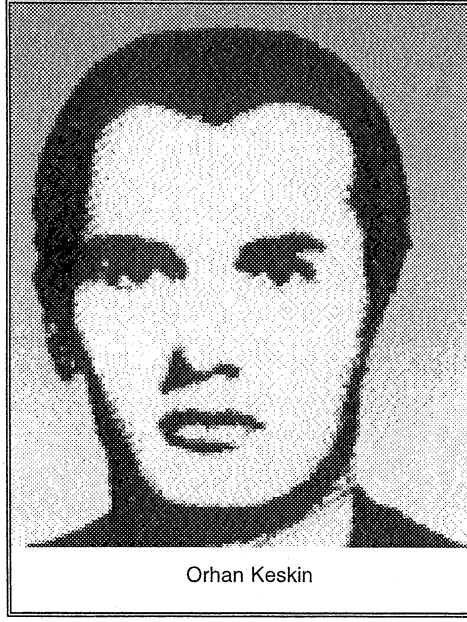
Devletin, deneylere dayanarak bir "buluş" gibi yansıttığı herhangi bir önemi, daha uygulama aşamasında eskiten/uygulanamaz hale getiren devrimciler, belki devletin de öğrenerek/ ders çıkararak iş yapmasına sebep oluyor; ama öğrettikleri bir başka şey daha var ki o da yasanın, genelgenin, falanca tip zindanın "çözüm" olamayacağıdır.

Şaşalı bir biçimde açtıkları Ümraniye Zindanı'nın kısa sürede devrimciler tarafından bir direniş odağı haline getirilmesi ve şimdi kendilerinin oraya tutsak götürmekte tereddüt etmeleri, düştikleri açmazda dair güzel bir örnektir. Teslimiyeti dayatan devlet ile tutsaklar arasındaki mücadelenin bir "onur savaşı"na dönüşmesi, devletin en ufak bir başarısının veya zayıflık gösteren bir tutsağın durumunun - bir sürü yalan ve makyajla beraber- TV programı haline getirilerek defalarca izletilmesine sebep olmaktadır. Ancak, devletin özellikle zindanlara dair sabıkaları öylesine çoğaldı ki, Ertürk Yöntem türü şaklabanlıklara itibar edebilecek insan sayısı bir hayli azalmıştır.

DEVRİMCİLİĞİN BİR YAŞAM BİÇİMİ OLMASI, TUTSAKLIK SÜREÇLERİ İÇİN DE GEÇERLİDİR

Tutsak düşen devrimcilerin aklına getirmesi gereken ilkşey, tutsaklığın "her şeyin sonu" olmadığı; beklenen, bilinen bir durak olduğu ve istenirse eğer bir "kazanım"a çevrilebileceği olmalıdır. Bu sürecin boşa geçen bir zaman, bir kayıp; kafayı vurup yatabileceği, bir şeyleri dert etmeyeceği bir ortam olarak görülmesi, baştan kaybetmeyi getirir.

Tutsaklıkta işlerin yolunda gitmesinin en öncelikli koşullarından biri moral üstünlük ve iradeyi elden bırakmamaktır. Dışarıda kimıldayan yaprağı dahi izleyen bir duyarlılık ve sorumluluk bilinciyle yüklü olunmalı; ama, asla "ne zaman çıkarım?" diye gün hesabı yapılmamalıdır. Teorik eğitim, planlı okuma, sorunlar üzerine yoğunlaşabilme açısından uygun bir zemin yakalanmış olması iyi değerlendirilmeli "boşa vakit" harcanmamalıdır. Mücadelenin pratik görevleri sebebiyle dışarıda çoğu kez okuma işi istendi-

Orhan Keskin

Devrimci Yol'un Diyarbakır İl Komitesi içerisinde yer alan Orhan Keskin, 1980 Mayıs'ında polislerle girdiği silahlı çatışmada yaralı olarak yakalanmıştır. Diyarbakır Cezaevindeki tutsaklık süresince; işkence ile direnişin karşı karşıya geldiği, kavganın en çıplak yaşandığı döneme rastgelir.

Orhan Keskin, çeşitli direnişler sonrasında, 14 Ocak 1984'de başlayan Ölüm Orucuna katılır ve 3 Mart 1984'te şehit düşer.

Orhan Keskin'in mücadele yaşamı, Devrimci Yol'da nasıl yürünmesi gerektiğinin özlü ifadesidir.

ği gibi yürümez. Sonuçta dışarıya çıkılacak düşüncesi ile hazırlık yapılması tutsaklık bir avantaja çevrilmelidir.

Aynı ortamı onlarca insan ile 24 saat boyunca paylaşmak da öğretici öğeler arasında sayılmalıdır. Sadece etrafımızdakilerin birikimi değil; değişik insanları yakından tanıma, farklılıklara tahammül, insana dair yeni "keşif"ler yapma vb. anlamında da pek çok yararı olan bir süreçtir bu. Böyle bir süreç, ödenen bedellerin çetelesi tutulup abartılarak "zindan için de zindan"a sebep olabileceği gibi, kazanımların toplamını büyüten biçimde de organize edilebilir.

Tutsaklık dönemi bir çeşit sınav olma özelliği taşıırken, sorgu süreçlerinden daha farklı kendine özgü yanlar içerir. Uzun bir sürece yayılan ve devrimci kimliğin adım adım tüketilmesini amaçlayan bu süreçlerin direnme şekli de kendine özgüdür. saldırıların salt fiili olanına direnerek diğer çeşitlerini görememek, sonradan telifisi çok güç kayıplara davetiye çıkarılmaktadır.

İnsanda, birikimler gibi heyecanlar da kendiliğinden oluşmaz. Bir alana ait kültür, o alanın insanları tarafından yapılan üretimlerin toplamı ise; kültürlenme de bu üretilere yakın durmakla mümkündür. İnsanın duyu dünyası ve heyecanları üzerinde doğrudan etki yapan şey "ilgi"dir. Bir olgudan ne denli uzaklaşır ve ilgi zayıflaması yaşarsak aynı oranda heyecan yitimine de uğrarız. Bu gerçekliği, bizler kadar düşmanın da biliyor olması; yolumuza, görünür ve görünmez tuzaklar döşemesine sebep

olur.

Coşku ve istek grafiğini sürekli yükselerde tutmanın can alıcı önemini bilen devrimciler, ne içeride ne de dışarıda hiçbir zaman bu grafiğin düşmesine izin vermemelidir. **Elbette ki mesele, yapay coşkulanma araçları oluşturmak veya yasadışı davranışlar sergilemek değildir. Ancak, bilinmelidir ki, devrimcilerin şarap gibi bir kenarda bekletilerek kalite kazanma özellikleri yoktur.** Nitelikler gibi heyecanlar da yitirmeye elverişli özellikler taşır. Örneğin Avrupa'ya "kemiklerini dinlendirmeye" giden kimi devrimcilerin, -önceden öngörmedikleri halde- orada neleri yitirip geri geldiklerine dair herkesin verebileceği onlarca örnek vardır.

Yaşamın pek çok kesitinde rastlanan bir özelliktir; aşılmış zamanlar için "yeterince iyi değerdendirim" yorumu yapılır, ama o an için akmakta olan süreçte aynı edilgenlik gösterilir. Devrimcilerin bir özelliği de yaşamını bir bütün olarak iradeye almaksa; bu, zindanda daha çok geçerli olmalı ve hiçbir şey kendiliğinden akışa bırakılmamalıdır. **Tutsaklık süreçleri sonrasında dışarıya bir "siyasi ceza" olarak da, içindeki aydınlığı büyüterek de çıkmak mümkün; bunun koşulu, devrimciliği bir yaşam biçimi olarak içselleştirmek ve her an'ı güzelleştirme iradesini gösterebilmektir.**

Yaşanan, sonuçta eşitsiz bir savaştır. Her şeyi bizler tayin etmiyoruz. Muharebede kullandığımız araç ve yöntemler bu bağlamda çok çeşitli ve değişken olabilmektedir.

Zorlu, bir o kadar da onurlu bir iş olan

devrimcilik, çelik gibi bir irade, sağlam bir disiplin, inanç ve özveri gerektirir. Bu konuda Çernişevski'nin "Nasıl Yapmalı?" romanının kahramanı Rahmetof'u* örnek alan Dimitrov bu durumun özellikleriyle en ağır işkencelere ayanmak zorunluluğunda kaldığı **Leipzig mahkemesi**'nde ve Berlin **Moabit Hapishanesi**'nde etkisini gösterdiğini söylemiştir.

Bundan çıkarılması gereken dersleri Dimitrov şöyle sıralar: "*Birincisi, her gün kültür-fizik hareketi, sağlama. İkincişi çoğunlukla canı çektiği gibi sabahleyin yatakta kalmamalısınız. Derhal uyanır, yataktan fırlar, biraz kültür-fizik yapar işe başlarsınız. Üçüncüsü, kesinlikle tembellik göstermeyiniz. Bazı konularda tembellik baş gösterirse, onunla derhal mücadele ederek ortadan kaldırmalısınız. Dördüncüsü, yüzeysel, ani ve çoğunlukla zararlı olan zevklere kapılmamalıyız. Ben sigara içiyorum hem de tiryakisiyim. Son yıllarda böyle oldu. Fakat 1927 yılına kadar sigara içmiyordum. Eylül'cü çocuklar sigara içmemelidir. Bu onlar için bir kanun olmalıdır. Onlar her şeyde beni taklit edebilirler, fakat sigara içmekte asla. Siz, sağlığınıza zarar verecek, iradenizi gevşetecek zevkler değil, bedeni ve manevi güçlerinizi arttıracak olan sağlam alışkanlıklar edinmelisiniz.*" (Dimitrov, *Gençlik Üzerine Notlar*, Evren Yayınları, s:94)

Dimitrov'un bu dört maddede ifade ettiği önerileri herkesin kendi yaşamında ayrıntılandırarak uygulamasının son derece gerekli ve yararlı olduğunu düşünürüz.

İnsanlar genellikle topluluk içerisinde, başkalarıyla beraber olduğu ortamlarda -yanındakilerden aldığı gücün de etkisiyle-

le- kararlı ve güçlü bir kişilik sergiler. Bu tür ortamlar, özgüven eksikliğini örter ve açığa çıkmasını önler. Ancak, yalnız kalıp, zorluklarla tek başına boğuşmak durumunda olunca aynı performansa rastlanmadığı sıkça görülmüştür. Örneğin cezaevlerinde toplu halde uğradıkları saldırılara karşı örnek direnişler gösteren devrimcilerin cezaevi öncesi uğradıkları sorgu durağında aynı direnişleri gösteremeyişlerinin (sıkça rastlanmaktadır) ardında yalıtılmışlık ve yalnız kalma zayıflığının yattığını- en azından önemli bir rol oynadığını- düşünüyoruz.

Özgüven artırıcı, moral üstünlükler kazandırıcı; eğitim, spor, otokontrol, konsantrasyon egzersizi vb. çabalar bu tür zayıflıkların giderilmesine yardımcı olacaktır. Ancak, direnme sorunu elbette salt teknik meselelerle açıklanamaz. Bu konuda yine Dimitrov'a başvuruyoruz:

"*Almanya'da siyasi hapishanelerin en kötülerinden biri olan Berlin Moabit zindanına düştüğüm zaman, beni üç defa kilitlenen ve en ağır suçlular için tayin edilen bir hücreye koydular. Hücrenin kapısında şu sözler yazılıydı; 'Bu eşigi aşan, tüm ümitlerini kesmelidir.' Ben kendi kendime gülümseyerek şöyle dedim: 'Bunun bana etkisi olmaz' Niçin? Çünkü, beni ne yaparlarsa yapsınlar, hatta öldürseler bile, uğruna savaştığım ideolojinin yenilemeyeceğine derinden derine inanıyordum. Halk galip gelecektir. Doğru davaya, kendi güveninize, halkınızın özgücüne inancınız olmalı ve bu inancı kendinizde kökleştirmelisiniz. Yolunuzda karşılaştığımız bütün güçlükler ancak böyle aşılabılır.*" (Dimitrov, a.g.e. s:192, abç)

Türkiye'de devrimciler bugüne dek

**Biz, Spartaküs'ün
torunlarıyız.
Sinçap kafesli yaşamlarda,
örselenmişse eğer umutlar;
biz, umudu yeniden filiz
edeceğiz.**

**Tohum lazımsa tohum,
toprak lazımsa toprak olacak;
tarla tarla çoğalacağız.
Başaklarımız, simgesi olacak
insanlığın
ve tek başakta kenetlenecek
tüm insanlık.**

pek çok ülke pratiğinden daha zengin ve daha çarpıcı örnekler sergilediler. Bir direnme fiilinin Vietnam'da geçmiş olması, bir roman konusu olması bizlerde bir sıcaklık ve saygı sebebi olurken; ulaşılmazlığı gibi bir intiba da bırakır. Böyle bir algıda, doğal karşılanabilecek psikolojik yanılama söz konusu olabilmektedir. Ancak, her devrimci üzerinde yaşadığı coğrafyanın tanıklık ettiği mücadele birikiminden, örnek direnişlerden haberdar olmalı ve gereken önemi verebilmelidir. En az bunun kadar önemli olan bir başka boyut da; kavgada kardeşleşen (farksızlaşan) devrimcilerin, daha sonra geriye bıraktıkları yazılı ürünlerde de "kardeşleri"ni bir kavga dostu olarak görmeye tahammül edebilmeleri, hakkını teslim etmeleridir. Ne yazık ki böyle bir olgunluk henüz kazanılabilmemiş değil. Yaşanmış örnekleri tartışmayı o örnekleri adeta incinme sebebi olarak gördüğümüz için ayrıntılandırma yapmayacağız. Bu konuda verilmiş yazılı ürünlerin çoğu bir örnek olarak alınabilir. Ancak bizler, genellikle eylem sonralarında yapılan yazılı değerlendirme ve tartışmaların pek çoğunun yarardan çok zarar getirdiğine inanıyoruz.

Zindanlarda şiarımız:

**TÜM ZİNDANLAR BARİKAT,
TÜM BARİKATLAR
ÖZGÜRLÜK SEMBOLÜDÜR.**

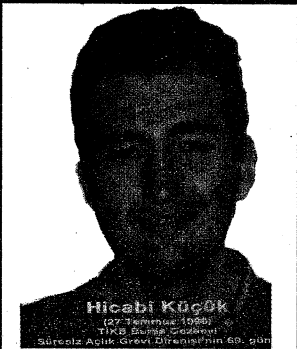
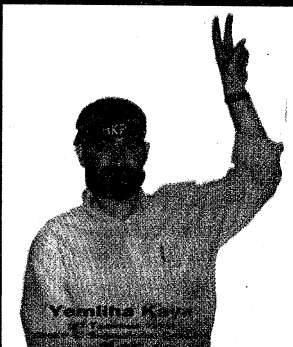
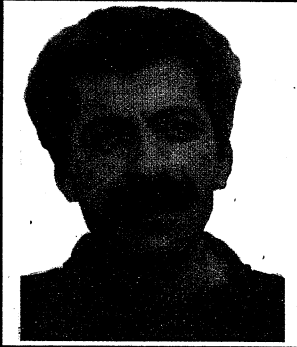
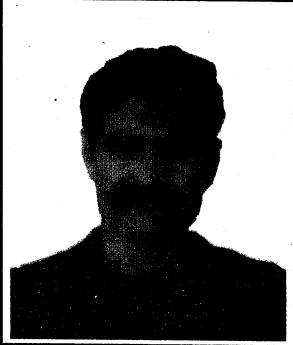
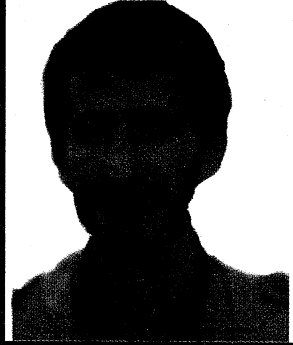
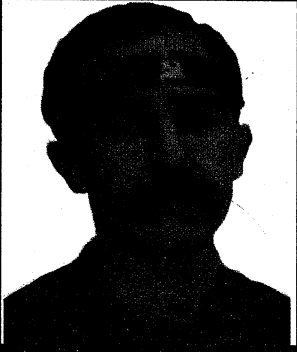
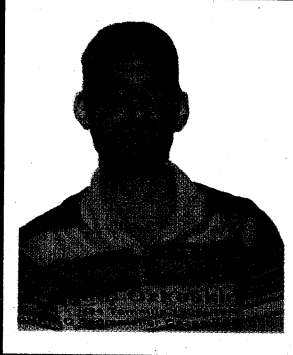
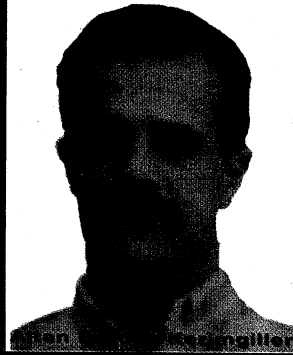
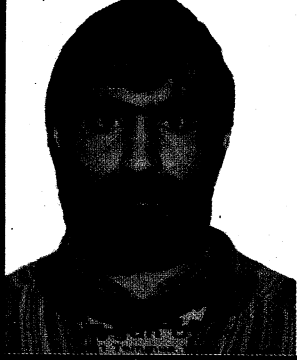
**Biz o'nu son yolculuğuna
uğurlarken
o, ölümsüzlük yatağında
Dünyanın tüm güzelliklerini
sevdiği edinmiş gibi yatıyordu**

Çanakkale E-tipi cezaevi
Devrimci Yol dava tutanakları

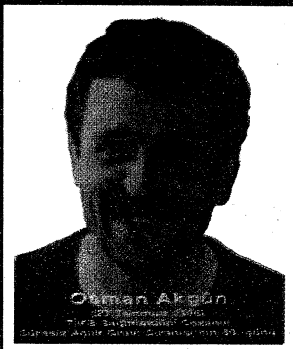
- idil'e -

(* O, hayatta bütün güçlüklerle karşı durabilmek, mücadelede en müthiş acılara dayanabilmek için, çelikleşmek istiyormuş. Ve her gün, dayanıklılık egzersizleri yapmaya başlamış. Soğuk duşlar yapıyormuş, kışın yarı çıplak kara çıkıyor, içine gömülerek vücudunu karla ovuyormuş vesair. Hatta hayatın en küçük zevklerinden bile kendini mahrum ediyormuş. Böylelikle, kendi karakterini, kendi savaş iradesini çelikleştirmiş. İş oraya varmış ki, bir tahta almış, ona çiviler çakmış ve arkası üstü bu çiviler üzerine yatmış. Kan akmaya başlamış, fakat Rahmetof dayanmış. Bunu iradesinin demir gibi, çelik gibi olması için en ağır cezaya bile dayanabilmesi için yapmış. (Dimitrov)

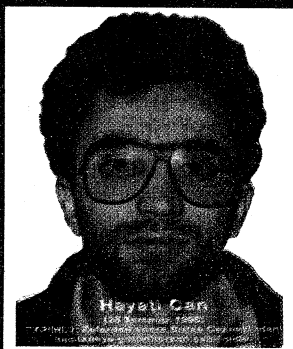
'96 ÖLÜM ORUCU VE SÜRESİZ AÇLIK GREVİ ŞEHİTLERİNİ SAYGIYLA ANIYORUZ

Hicabi Küçük
(27 Temmuz 1958)
TKB Bursa Şubesi
Süresiz Açlık Grevi Direnişimi 69. gün

Ömer Akın
(27 Temmuz 1958)
TKB Bursa Şubesi
Süresiz Açlık Grevi Direnişimi 83. gün

Hayati Can
(27 Temmuz 1958)
TKB Bursa Şubesi
Süresiz Açlık Grevi Direnişimi 83. gün

**UĞRUNDA ŞEHİT DÜŞTÜĞÜNÜZ DEĞERLER
BİZİM YAŞAM SEBEBİMİZDİR.**

"CUMARTESİ ANNELERİ" UMUDU BÜYÜTÜYOR!..

"Sizi budala zaptiyeler! Kum üzerine kurulu sizin 'düzeniniz'. Devrim daha yarın olmadan, 'zincir şakırtıları içinde yine doğrulacaktır!' ve sizleri dehşet içinde bırakıp, trampet sesleri arasında şunu bildirecektir: 'Vardım, varım, varolacağım!' "

Yukarıdaki ifadeyi Rosa, yenilgi sonrasında ve tutuklanıp öldürülmeden kısa bir süre önce kullanıyor.

Gözaltına alındıktan sonra öldürülüp Lant Wehr kanalına atılan ve cesedi ancak dört buçuk ay sonra bulunan Rosa Luksemburg'u tarih haklı çıkardı. Gerçekten devrim "zincir şakırtıları içinde doğruldu..." Ve daha önemlisi Rosa gibi "kayıplar" artarken, insanlığın nihai kurtuluşuna olan umudu da arttı. Umudu kaybetmek kolay değil. Umudun yaşlanmaz; umut kelepçe tutmaz; hele ki umuda "yargısız infaz" asla işlemez.

Türkiye'de "Cumartesi Anneleri", Arjantin'de cuntaya karşı umudu büyüten "Mayıs Alanı Anaları" gibi cellatları tehdit eden bir güç haline gelince; coplandı, işkence edildi, üzerlerine köpekler saldırdı; ama onlar yürekleriyle, haklı olmaktan aldıkları güçle direndiler ve kazandılar.

CUMARTESİ RANDEVUSU, AYNI ZAMANDA KAYIPLARA DA VERİLMİŞ BİR RANDEVUDUR

Her cumartesi kayıp anaları erken uyanır. Hazırlıklarını tamamlar ve randevu saatini beklemeye başlar. Heyecanlıdır; ikide bir saate bakar. Biraz sabırsızktan, biraz da geç kalmayayım kaygısıyla yola erken koyulur. Saat 12 oldu mu Galatasaray Lisesi'nin önünde bildik dost yakışlarla kucaklaşırlarken bir de kendi içinde; yarı-düşsel, yarı-gerçek bir buluşna yarar.. Aradığını -kayıp edileni- yarı saatliğine de olsa bulmuş gibidir. Saat 12.30 olunca oradan ayrılırken tüm

hüznüne rağmen, haftaya yeniden buluşabilecek olmanın umudunu da taşır.

Değişik illerde (İzmir, Ankara, Adana gibi) de gerçekleşen, Cumartesi Anneleri'nin bu tepkileri için kendine "insanım" diyen herkesin gerekli desteği verip vermediğini kendi kendine test etmesinin gerekli ve yararlı olduğunu düşünerek, aşağıdaki yöntemi öneriyoruz.

GÖZLERİNİZİ KAPAYIN VE BİR AN İÇİN KENDİNİZİ HASENE TÜRKÖĞLU OLARAK DÜŞÜNÜN

Rolünüzü inanarak yapmaya çalışın. Eşiniz, kardeşiniz akşamları yarım saat gecikti mi panik yaptığınız an'ları unutmadan; şimdi Talat Türkoğlu'nu -eşinizi- beklemeye başlayın. Aklınızın bir köşesinde o'nun devlet tarafından potansiyel suçlu olarak görüldüğü, birkaç gün önce "garip yaratıklar" tarafından eve kadar takip edildiği gibi kaygı büyüttüğü gerçeklikler de bulunsun. Durmadan saate bakın; saate baktıkça yüreğiniz sıkışacak, yüreğiniz sıkıştıkça daha sık bakacaksınız. Yüreğiniz "Allahım!", "olamaz", "yoksa?" darbeleriyle kasılmaya devam edecek. Dışarıdaki her tıkırtıda kapıya fırlayacak ve bir önceki gibi hayal kırıklığıyla geri döneceksiniz. Telefonunuz varsa, çalmadığı halde arada bir ahizeyi kulağınıza götürerek, olağanüstülükler bekleyeceksiniz. Kendinize yapmaya çalıştığınız telkinler ilerleyen saate belki yatağa girebilmene yardımcı olacak. Ve defalarca kalkıp geri gelmelerden, yatağın içinde onlarca kez dönmelerden sonra kim bilir, uyuyabilirsiniz de... Bu kez sizi rüyanızda bırakmayan gerçeklik; biçak

yarası, kan kırmızısı, barut tadı rüyalara dönüşecek. Arada bir irkilerek uyanacak, yeniden uyumayı deneyeceksiniz.

Bu, daha ilk gecedir ve başvurulabilecek yerleri, beklentiye sebep olabilecek olasılıkları düşünerek sakinleşme olanağınız var. Ama günler geçtikçe beklentilerde bir kararına, korkularınızda büyüme olacak ve gerçeği anlayacaksınız: "O bir daha geri gelmeyecek", "Cesedini dahi göremeyeceğim...". Asıl dayanılmaz olanı, buna rağmen beklemeye devam edecek olmanız.

Peki, artık gözlerinizi açabilirsiniz. Şimdi, bugüne dek nelere üzüldüğünüzü, nelere tepki gösterdiğinizi düşünün. Bir romanda, bir filmde yer alan kurgular karşısında ağlamış, isyan etmek istemiş, hatta kimi kez elinizden bir şeyler gelebilmesi yönünde kurgular yapmışsınızdır.

Mesela, ünlü bir futbolcunun ayağı kırılırsa, iyileşip yeniden oynayabilme olasılığına rağmen bir felaket haberi almış gibi tepki gösterir, kendinizi kötü hissedersiniz. Ve aynı siz, bir gün önce verilen, onlarca sayıdaki "ölü ele geçirme" haberini bir "hava durumu" gibi dinlemişsinizdir.

Evet, sanıyoruzki, utanca benzer bir şeyler hissetmenin zamanı geldi; o acılı anaları yalnız bıraktığımız için, onlar saçlarından sürüklenirken sizler -mutlakada- daha az önemde bir işle uğraştığımız için... **Devrimciyseniz eğer, size ek olarak bir çift sözümüz daha olacak: Bu işin, falanca örgütlenmenin geçmişteki filanca hatasıyla bir ilgisi yok. Taşındığınız ideolojik-politik hattın farklılığı da buna engel değil; çünkü orada öncelikle insanlık ölçülüyor.**

*Ey insan:
kavgadan uzak durursan
eğer,
yaran olmayacak belki;
ama,
kocaman bir utanç
olacaktır.*

Kolombiya'dan Bir Çılgılık: BURADALAR (Presentes)

Birincisi Türkiye'de yapılan (ICAD) uluslararası gözaltında kayıplarla mücadele kurultayının ikinci durağı Kolombiya (UGKK)

Her yıl nüfusunun % 10 (30.000)'na yakın devletin "Sosyal Temizlik operasyonları" adı altında katlediliyor. Sokak çocuklarından, akıl hastalarına, sakat ve yaşlılardan, politik muhaliflere kadar hayatın her alanında katliamları görmek olası. 3500'e yakın politik muhalifin katledildiği/kaybedildiği Kolombiya'da Devrimci Silahlı Güçler (FARC), Ulusal Özgürlük Ordusu (ELN) gibi örgütler ülkelerini emperyalizme ve işbirlikçilerine vermemek için onurlu bir savaşın içerisinde bulunmaktadır.

II. ULUSLARARASI GÖZALTINDA KAYIPLARLA MÜCADELE KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

II. Uluslararası Kayıplar kurultayı 11-14 Temmuz 1997 tarihleri arasında Kolombiya'nın başkenti Bogota'da toplanarak çalışmalarını başarıyla tamamladı. Kurultayımız Kolombiya devletinin yoğun baskı, tehdit ve fiili saldırılarıyla karşılaştı. Kurultay hazırlık komitesinden Elsa Alvarado ile Mario Calderon bu süreçte Kolombiya devletine bağlı güçler tarafından katledildiler.

Kurultaya Kolombiya'nın değişik bölgelerinden 135, Türkiye'den 6, Kürdistan'dan 1, Filipinler'den 2, Zaire'den 1, Hırvatistan'dan 2, Hollanda'dan 3, Almanya'dan 5, Fransa'dan 1, İsviçre'den, İngiltere'den 2 olmak üzere toplam 158 delege katıldı.

Bugün dünyanın pek çok ülkesinde gözaltında kaybetme politikası uygulandığı, esas olarak da emperyalizme bağımlı sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde toplumsal muhalefete karşı baskı ve sindirme aracı olarak kullanıldığı bilinmektedir. Bu uygulama, politik öncüler ve örgütü güçler başta olmak üzere tüm muhaliflere ve halktan insanlara yönelmektedir.

Gözaltında kayıplar sorununun evrensel bir boyut kazanmasından ötürü, buna karşı verilecek mücadelenin de uluslararası nitelikte olması gerektiği bilincinden hareketle ICAD oluşturulmuştur. İstanbul'da gerçekleştirilen 1. Uluslararası Kayıplar Kurultayı ve ICAD'ın kurulmasıyla birlikte kayıplara karşı verilen mücadele önemli bir ivme kazanmış ve sorun uluslararası boyuta taşınmıştır. ICAD'ın oluşturulmasıyla dünyanın dört bir yanında özellikle de Latin Amerika ülkelerinde verilen kayıplar mücadelesinin birleştirilmesi hedeflenmiştir.

Kurultayımıza sunulan faaliyet raporlarında ve yapılan konuşmalarda değişik ülkelerdeki kayıplar sorunu dile getirildi; kayıplara karşı verilen mücadeleye ve deneyimler aktarıldı. Aktarılan bilgi ve belgelerin ışığında Kolombiya, Sri Lanka, Kürdistan, Zaire, Guatemala gibi ülkelerde gözaltında kayıpların artarak devam ettiği saptandı. Ayrıca Kurultayımız Kolombiya'ya ilişkin şu tespitlerde bulundu:

- Kolombiya'da görüntürde demokrasi olması rağmen, demokratik hak ve özgürlüklerin baskı altına alındığı, sosyal temizlik operasyonu adı altında başta politik muhalifler olmak üzere, aralarında sokak çocuklarının, dilencilerinin de olduğu, yılda 30.000 kişinin para-militer güçler tarafından katledildiği anlaşılmıştır. Yoğun kayıpların yaşandığı Kolombiya'da sadece 1997 yılının ilk üç ayında resmi rakamlara göre 43 kişi kaybedilmiş, Uraba bölgesi olmak üzere 1 milyona yakın insan zorla göç ettirilmiştir. Çok sayıda kişi de politik sürgün olarak yurtdışına gitmek zorunda kalmıştır.

- 1991 yılında kabul edilen Anayasa ile "güvenlik" gerekçe gösterilerek çeşitli kontrol mekanizmaları yaratılmış ve devlet para-militer güçleri yasallaştırmaya çalışarak baskıları arttırmıştır. Uluslararası sözleşme ve anlaşmaların uygulanmadığı Kolombiya'da, politik tutukluların adli tutuklu sayıldığı, siyasi kimliklerinin kabul edilmediği, insan hakları savunucularına ve hükümet dışı organizasyonlara yönelik tespit edilmiştir. Kurultayımız halka yönelik vahşet politikalarını uygulayan ve son olarak da Kurultay örgütleyicilerinden Elsa ve Mario'yu katleden Kolombiya devletini mahkum etmiştir.

Dünyanın neresinde olursa olsun, rejimlerin kayıp politikalarını teşhir etmeyi ve sorumluların açığa çıkarılıp cezalandırılmasını hedefleyen kurultayımız aşağıdaki kararları almıştır:

1- III. Uluslararası Gözaltı kayıplar Kurultayı'na ilişkin çalışmaları yürütmek üzere değişik ülkelerin temsilcilerinden oluşan 8 kişilik Uluslararası Konsey'in oluşturulması için seksiyonlar görevlendirildi.

2- Uluslararası Mahkeme'nin ön hazırlıklarını yapmak üzere bir komisyon oluşturulması karar altına alındı. Bu komisyon kayıplarla ilgili ulusal ve uluslararası hukuki prosedürü ve yaşanan uluslararası mahkeme deneyimlerini inceleyerek, raporlar hazırlayıp konseye sunacaktır.

Uluslararası Mahkeme'nin ön hazırlıklarını yapmak üzere bir komisyon oluşturulması karar altına alındı. Bu komisyon kayıplarla ilgili ulusal ve uluslararası hukuki prosedürü ve yaşanan uluslararası mahkeme deneyimlerini inceleyerek, raporlar hazırlayıp konseye sunacaktır.

Uluslararası Mahkeme'nin oluşturulması için ICAD'ın diğer insan hakları örgütleri, hukukçular, aydın ve sanatçılarla ortak çalışma yapması ve oluşturulacak çalışma grubunun uluslararası mahkemenin politik etkisini değerlendirmenin yanı sıra hukuki yollarını da araştırması kararlaştırıldı.

3- Kurultayımız bütün dünya ülkelerinde yaşanan gözaltında kayıp olaylarına ilişkin bilgi, belge, doküman ve değişik materyallerin toplanması amacıyla bir komisyon oluşturulmasını kararlaştırdı.

4- I. Uluslararası Gözaltında Kayıplar Kurultayı kararları arasında yer alan Uluslararası Gözaltında Kayıplar Bülteni için yazı kurulu oluşturulması amacıyla seksiyonlara görev verildi.

5- II. Uluslararası Gözaltında Kayıplar Kurultayı belgelerinin bir kitapta yayınlanması karar altına alındı.

6- III. Uluslararası Gözaltında Kayıplar kurultayı'nın Filipinli delegelerin önerisi üzerine Filipinler'de yapılması, ancak alt yapı hazırlıklarının dikkate alınarak kesin kararın 6 ay sonra yapılacak uluslararası delege toplantısında verileceği kararlaştırıldı.

7- Kurultayımız, II. Uluslararası Gözaltında Kayıplar Kurultayı hazırlık çalışmaları sırasında katledilen Elsa Alvarado ile Mario Calderon'u ICAD'ın onur üyesi olarak kabul etmiştir.

II. Gözaltında Kayıplar kurultayı Kolombiya'da yaşanan insan hakları ihlallerini bütün dünya kamuoyuna duyurmayı görev olarak sayar ve kolombiya halkıyla dayanışma içinde olduğunu ilan eder.

Yaşasın Enternasyonalist Dayanışma

UGKK'DA KONUŞAN PETROL İŞ SENDİKASININ (USO) AÇIKLAMASI

"Kolombiya'da süren kirli savaşta devlete ve faşist örgütlere en büyük desteği petrol şirketlerinin sağladığı ve bu yüzden petrol işçilerinin devamlı kontrol altında tutulmak istendiği 92'de kurulan Petrol İş Sendikasının bugüne kadar bir çok şubesi bombalandı. 90 üyesi katledildi. 200 üyemiz göçe zorlandı. 17'si ise halen tutuklu buluyor" dedi.

Yurtseverler Birliği (UP) Milletvekili Filipe Santoz açıklamasında. Kolombiya gerçeğinden bahsedip "10 yıl içerisinde 3000 üyelerinin katledildiğini" açıkladı.

ÖRGÜTLENME

Farklı zaman ve biçimlerde üretilmiş ve devrimci deneyim hanesinde birikmiş "doğrular", olduğu gibi alınıp, politik-pratik içerisinde bir kalıp olarak kullanılacak türden olgular değildir. Böyle bir uygulama, pratiğin yaşayan yanına aykırı düşer. Ancak, çeşitli avantajlar dizisine sahip olan Türkiye devrimci hareketi, eşine az rastlanır bir deney ve birikime ulaşmıştır. Bu birikim, en karmaşık süreçlerde bile, gereklerin yerine getirilebilmesinde bir yardımcı unsur olarak işlev görmektedir.

Örgütlenme konusu devrimciler açısından her zaman için bir farklılık sebebi

tür.

Devrimci hareketlerin kitle/toplum ilişkilerinin niteliği -biçimi- her dönemde bir dizi tartışmanın nedeni olmuştur. Bu noktanın kavranışındaki basit hatalar, çok önemli sapmaların nedenini oluşturmuştur.

Genel olarak, devrimci hareketlerin ideolojik-politik çizgilerini belirleyen temel etken, toplumda maddi yaşamın üretilmesi sürecinde yaşanan çelişmelerdir. Üretici güçlerin gelişim düzeyi ile mevcut üretim ilişkileri arasındaki çelişme, siyasal tavır alışın temelini oluşturur. İdeolojik-politik çizginin özünü üretici güç-

Leninist partiyi tek başına bir hiyerarşiye, yarıkarıdan aşağı belirlemeye, demokratik merkezileşmeye, gizliliğe vb. indirgemeyen; ama bu niteliklere de sahip olması gerektiğini bilen devrimciler, sınıflar mücadelesinin her kesitinde ihtiyacı karşılayan uygun örgütsel yapıları oluşturma şansına sahip olacaktır.

olmuş ve çok ciddi tartışmalara kaynaklık etmiştir. Devraldığımız teorik-pratik referansın yol göstericiliğinde çizdiğimiz örgütlenme perspektifi, bugünün de sorunlarını hesaba katan ve çözümüne dair görevleri içeren bir nitelik taşımaktadır.

Uzun veya kısa vadede değişen her koşulu hesaba katmak durumunda olan devrimciler; bir taraftan günü yakalarken diğer taraftan, asli yönelimlerinde bir çarpılma yaşanmasına izin vermezler. Diğer bir ifadeyle, temel örgütlenmelerini güncel/tali kimi düzenlemelere feda etmezler. Zaten doğru bir perspektif ışığında ele alındığında bu türden olguların, karşı karşıya getirilecek bir yanı da yoktur.

İDEOLOJİK-POLİTİK HATTIN OLUŞUMU ÜZERİNDE TAYİN EDİCİ ROL OYNAYAN OLGULAR DOĞRU SEÇİLMELİDİR

Özellikle 1990 sonrasında yaşanan farklılaşmalara baktığımızda kimi gelişmelerin, sebep olmalarını isteyen sonuçlara gerekçe edildiğini görüyoruz. Devrimci hareketlerin toplumla aralarında oluşan mesafe, kitle ilişkilerinde "istenen" düzeyin yakalanamaması, üzerinde yürünen zemine dair soruları büyütmüş-

ler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişmelerin, herhangi bir tarihsel kesitte almış olduğu farklı biçimlerin (emperyalizm olgusu, gizli ve açık işgal, faşizm gibi) çözümlenmesi oluşturur. Devrimciler açısından stratejik hedefler, iktisadi yaşamın çelişmeleri tarafından belirlenir.

Bu nedenle devrimci hareketler, stratejik hedeflerini, temel ideolojik ve politik çizgilerini; yaşadıkları topluma ait iktisadi yaşamın bütün yönleriyle ayrıntılı biçimde incelenmesine dayandırılır. İşte bu temel ideolojik-politik belirlenim, toplumdaki bilinç düzeyinden üst yapıdaki siyasal gelişme ve tercihlerden büyük oranda bağımsızdır. Toplumda, ekonomik alanda yaşanan çelişmelerle, bu çelişmelerin yaratacağı doğrudan bilinçlenme zıttı değildir. Bir neden-sonuç ilişkisine bağımlı olarak toplumlarda siyasal bilincin oluşum süreci oldukça yavaştır. Bu nokta devrimci hareketler açısından önemlidir. Temel ideolojik-politik tercihlerini toplumdaki egemen siyasal eğilimlere göre değil, maddi yaşamın ilişki ve çelişmelerinin incelenmesine göre yaparlarken; toplumdaki siyasal bilincin oluşumunda devrimci hareketlerin çok önemli bir katalizör rolüne sahip olduğunu da bilirler. Ve sürdürecekleri siyasal pratikte,

eylem çizgisinde bunu hesaba katarlar.

Böyle bir perspektif ışığında geliştirilecek olan örgütlenme tarzı, araç-amaç diyalektikliğine uygun olarak biçimlenir.

ÖRGÜTLENMELER BİRER ARAÇTIR VE AMACA HİZMET EDER

"Bir savaşın karakteri (bir gerici savaş mı, yoksa bir devrimci savaş mı olduğu) saldırganın kim olduğuna ve kimin ülkesinde 'düşmanın' bulunduğu değil, hangi sınıfın savaş yaptığını, bu savaşla hangi politikanın sürdürüldüğüne bağlıdır." (Marks-Engels-Lenin, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, s:303)

Bu ölçüt gerçekte, çok değişik biçimlerde süren sınıf savaşımını her alanda doğru tahlil edebilmenin de koşulunu sağlar. Böyle bir savaş örgütlenme görevi ile karşı karşıya olan politik organizasyonun yapılanması ihtiyaçlar tarafından belirlenir. amaca hizmet etmek üzere varlık gösteren ve ihtiyaca göre biçimlenen örgütsel yapı; araç-amaç ilişkisinin içerdiği diyalektik ile doğrudan ilintilidir.

"Biz, sınıfların ortadan kaldırılmasını istiyoruz. Buna erişmek için araç nedir?" diyen Engels, "Devrim, politikanın en yüksek edimidir ve devrim isteyen herkes, aracını da istemek zorundadır." (a.g.e. s:74) diye ekliyor. Doğaldır ki devrimin olmazsa olmaz aracı, politik organizasyondur. "İşçi partisi (...) kendine özgü hedefi, kendine özgü politikası bulunan bağımsız bir parti olarak oluşmalıdır." (a.g.e. S:74)

Devrimciler; koşullarüstü, mutlak, her zaman geçerli araç ve yöntemlere sahip değildir. Somut durumun somut tahliline dayanmadan, peşinen hiçbir örgüt biçimini reddetmezler. Mücadele araç ve yöntemleri, soyut önkabuller toplamı değil, hayatın öğreticiliğine dayanan, mücadele içerisinde birikmiş deneyler toplamıdır. Çalışma tarzı ile örgütlenme biçimi arasında diyalektik bir bağ vardır. Amaçlanan çalışma tarzının gerektirdiği örgüt biçimini hesaba katarak optimal bir örgütlenme tarzı ile siyasal arenada yer alınmalıdır. Sınıflar çatışmasına dair perspektifini ve alacağı rolü platonik kaygılarla belirleyenler, kavganın gereklerini yerine getiremezler.

Kazanımları, birikim deneyimleri bir şablon olarak alıp uygulamanın marksist öğretisi ile bağdaşmazlığını bilen devrimciler; değerlendirmelerinde

ANLAYIŞI ÜZERİNE (I)

zaman ve mekan farklılaşmasını hesaba katarak hareket ederler.

"Her tarihi dönem için farklı iktisadi-siyasi yapılardaki tüm ülkelerde geçerli bir parti modeli, biçimi yoktur. Örgüt biçimi, çalışma tarzı ve devrim biçimine zorunlu olarak bağlıdır." (Bildirge-1977)

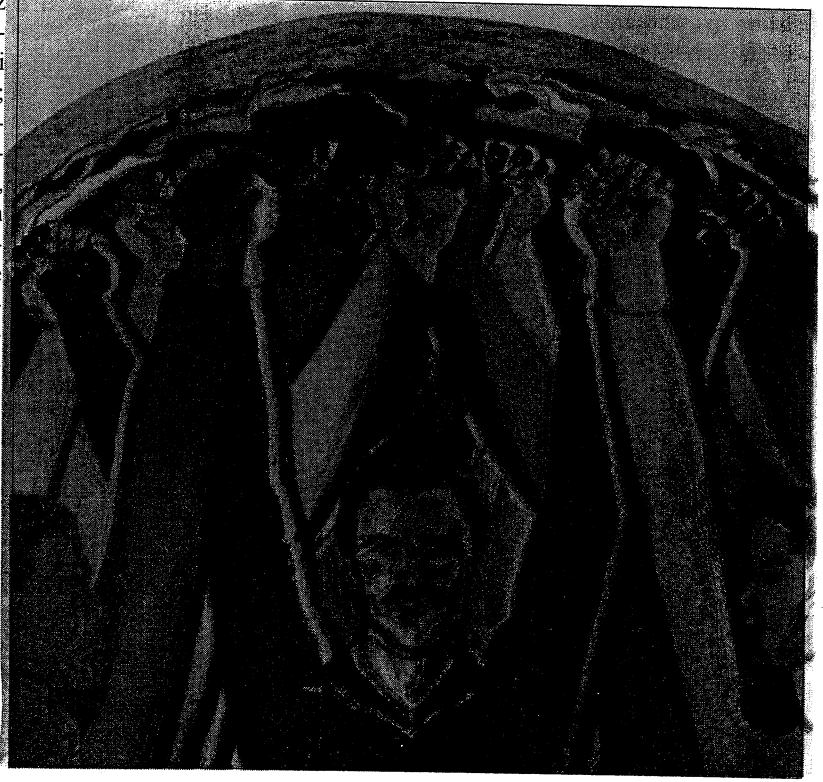
Örgütlenmenin, amaca hizmet etmek üzere bir araç olarak varlık gösterecek olması, örgütlü yaşamın pek çok ayrıntısına yansıyan özel bir dikkat ve hassasiyeti gerektirir; "amaca uygunluk", her zaman için gözetilmesi gereken bir ölçüt olarak kabul edilmelidir. Hiç bir fiil yoktur ki, katıksız kendiliğindenlik veya saf iradi özelliğe sahip olsun. En kendiliğinden görünen eylemde bile bilinçli bir yanın olması, hareketin diyalektiği gereğidir. Yönlendirici irade, buradaki iççeliği kavrayabildiği ölçüde; kitlenin kendiliğinden eylemi ile Lenin'de "Bize bir devrimciler örgütü verin Rusya'yı yerinden oynatalım" biçiminde somutlanan irade faktörünün tamamlayıcılığını zamanında ve doğru biçimde değerlendirebilecektir.

Devrimci örgütlenmelerin, kitle eylemi karşısında bocaladığı pek çok örnekte, söz konusu diyalektik kavrayışın eksikliği göze çarpar. Teori ile pratik arasında, öncü ile kitle arasında matematiğin sayısal kesinliğini andıran bir ilişki beklentisi sözkonusu olur ki bunun pratik yansımaları, sosyal bilimde yeri olmayan mekanik bir kavrayıştır. Teori ile pratik arasındaki ilişkiyi, bağrında içerilmiş bir şekilde taşıyan parti; yükleneyeceği işlevler, karşılayacağı ihtiyaçlar yadsındığında mekanik bir düzeneğe, bir araya getirilmiş insanlar topluluğuna döner ki, bunun adından öte başka bir yanının "parti" olmayacağı açıktır.

Leninist partiyi tek başına bir hiyerarşiye, yukarıdan aşağı belirlemeye, demokratik merkezîyetçiliğe, gizliliğe vb. indirgemeyen; ama bu niteliklere de sahip olması gerektiğini bilen devrimciler, sınıflar mücadelesinin her kesitinde ihtiyacı karşılayan uygun örgütsel yapıları oluşturma şansına sahip olacaktır.

Bir miktar kadroyu program ve tüzük etrafında toplayarak, parti sorununu bir çırpıda halledenler için bu anlattıklarımız

gereksiz ayrıntılar gibi gelebilir; ancak bilinmelidir ki, yaşanan tekrarların ve mücadelede partinin yapar duruma düşmemesi için gerçek sebepleri bu türden ayrıntılarda gizlidir.

LENİNİST PARTİ ÖĞRETİSİ

Partinin nasıl bir devrim örgütlemeye aday olduğu, o partinin niteliği üzerinde doğrudan etki yapar. Tarihte yaşanmış örnekler, karşımıza çıkan her sorunu açıklamak için bir anahtar rolü görmeye yeterli değilse de genel yönelimler itibarıyla, her örneğin çok şey anlattığı da söylenebilir. Zaman ve mekan ayrımı gözetmeksizin her ortam için geçerli bir örgüt modeli yok ise de; her pratiğin bir başka pratiğe aktarılabilir yanları vardır. RSDİP tarihi bu bağlamda, adeta bir hazinedir. Menşeviklerle Bolşeviklerin çatışmalı birlikteliği, dünya devrim tarihine örnek alınabilir koca bir birikim kaydetmiştir.

Parti tüzüğünün birinci maddesi üzerinde yaşanan ve bölünme ile sonuçlanan ilk ayırım noktalarından biri de parti üyeliğinin niteliği sorunudur. Gevşek bir örgütlenme modeli dayatan Martov, Lenin'le karşı karşıya gelirken yaşanan farklılaşma gerçekte devrimin niteliği ve proletarya diktatörlüğünün bir ihtiyaç olup olmadığı biçiminde, çok daha kapsamlı bir arka plana dayanıyordu.

Bir savaş örgütünün olması yanında, aynı zamanda örgütler toplamı biçiminde teşkilatlanan Leninist parti; legal, yarı-legal, illegal tüm alanlara yayılan bir organlaşmanın bütünü olarak varlık gösterecek ve en geniş kitlelere ulaşma kapasitesine sahip olacaktı.

Böyle bir teşkilatlanma için; sağlam bir ideolojik-politik hat, çoklu alanlar arası uyumu sağlayan bir komiteleşme ve iç disiplin olmazsa olmaz önemdedir. (1) Bir hiyerarşik şekillenmeye sahip Leninist örgütlenmede demokratik merkezîyetçilik ilkesi organlararası bir akışkanlığın, kan alışverişinin ifadesidir. Yanlış kullanımları veya gereksiz tartışmaları bir kenara bırakacak olursak; sanıldığından aksine, politika üretiminde en alt birim dahil olmak üzere kolektif bir katılım söz konusudur. Doğaldır ki partinin, ticari bir işletmenin rekabet ortamına ve rant paylaşım endişelerine benzemeyen bir yanı olacak; yukarıda biriken "toplam" aşağıya doğru bir uygulanırlık özelliğine sahip olacaktır. (2) Kimsenin kimseyi bağlamadığı, ast-üst ilişkisinin olmadığı modeller allanıp pullanarak demokrasi

1 "... Parti, çelik gibi, yani bilinçli ve seve seve uyulan bir disipline sahip olmalıdır. Çelik disiplin, parti olarak düşünce birliğimize, hepimize ait ödevlerimizi ve amaçlarımıza, bizi zaferlere götüren marksist bilimimize dayanır ve dayanmalıdır." (Dimitrov.)

2 "Hiçbir zaman unutulmamalı ki, partinin yöneticileri değişebilir, fakat parti kalır ve varlığını sürdürür. Parti yöneticilere değil, yöneticiler partiye bağımlıdır. Ve onlar, sarsılmaz marksist-leninist öğretiyeye sadık kaldıkları ve partinin sağlam kolektif iradesini yerine getirdikleri ölçüde gerçek parti yöneticileridirler." (Dimitrov)

adına sahneye sürülürken; çoğu kez, Leninist örgütlenmenin anlaşılmanamış olduğunu gösteren atıflarda bulunulur. Ayrıca söz konusu olan aracın devrim yapmak üzere yapılandırıldığı unutulursa ve yükleneneceği işlevden bağımsız olarak soyut bir mekanda tasarlanırsa; örgütlenme belki daha demokratik bir görüntü verecektir, ancak ne işe yarayacağı konusunda kocaman bir belirsizlikle malul olacaktır.

Her örgüt, bulunduğu ortama uyum götüren, hareketli ve üretken bir yapıya sahip olma durumundadır. O noktada kimi organların adı gibi biçimleri de şab-

Devrimciler devraldıkları birikime, kavganın öğreticiliğine ve devamlılığı yeniden üretebilme yeteneklerine güvenmek durumundadır. Leninist parti teorisinin ilkelerine, laboratuvaradaki bilim adamının deney sonuçlarına bağlılığındaki ısrar düzeyinde sahip çıkabilmek; aynı zamanda uygulamada bir savaşçı esnekliği gösterebilmek Leninizmin ayırdedici özelliğidir.

lonlara sığmaz bir işlerliğe sahip olacaktır.

Devrimciler devraldıkları birikime, kavganın öğreticiliğine ve devamlılığı yeniden üretebilme yeteneklerine güvenmek durumundadır. **Leninist parti teorisinin ilkelerine, laboratuvaradaki bilim adamının deney sonuçlarına bağlılığındaki ısrar düzeyinde sahip çıkabilmek; aynı zamanda uygulamada bir savaşçı esnekliği gösterebilmek Leninizmin ayırdedici özelliğidir.**

Dışsal olguların içsel olanın yerine geçirildiği; "ebe"nin, "doğurtan" değil, "doğuran" olmaya aday gösterildiği durumlar araç ile amacın yer değiştirdiği durumlardır.

"Omni determinato est negatio" (Her sınırlama ya da belirleme, aynı zamanda bir yadsımadır) der Spinoza.

Yaptığımız her belirleme birtakım sınırlar çizer. Ve bu sınırlar, bir şeyleri yadsıyarak oluşur. Yadsıma eylemi bizleri sürekli ileri taşıyan bir istikamet izlemek zorundadır.

"Derinlik", "geniş ufukluluk" gibi kavramlar, içinde bulunulan duruş noktasına göre bir görelilik taşır. Aynı görelilik, yapılacak belirlemeler için de geçerlidir. Yöntemimizdeki derinlik "değişmeyen büyüklükler matematiği"ndeki derinliği aşmak zorundadır. Bu derinlik, kendi iç kuralları ve bütünlüğü itibarıyla bir tutarlılık taşısa da "değişen büyüklükler

matematiği"ni (yüksek matematik) açıklamaya yetmez. Bu aşama diyalektik devreye girdiği aşamadır. Aksi takdirde; varılan sonuçlar "ilkel matematik" kurallarına göre yanlış sayılacaktır.

Kavganın çok yönlülüğü; kavrayışta yüksek matematiğin derinliğini ve kapsayıcılığını bir ihtiyaç haline getirmiştir. Çoklu bilinmeyenlerle bir arada yaşamayı öğrenmek, mücadelenin dayatan gerekleri arasındadır. İsteyenler, örgütlenmelerini dört işlemin doğruları arasında tutmaya devam edebilirler...

PARTİ VE SOVYET, LENİNİST ÖRGÜTLENMENİN BİRBİRİNİ BÜTÜNLEYEN BİLEŞENLERİDİR

Devrimciler; sovyet, konsey, meclis vb. örgütlenmeleri örgütlü toplumun oluşumunda bir ihtiyaç olarak görür ve parti örgütlenmesinin bir alternatifi değil, bütünleyeni olarak kabul eder. Parti, kendini dar bir çekirdeğe hapsetmez. En geniş kitle çalışması içerisinde varlık göstermek, her alana özgü biçim almayı gerektirir. Alanın demokratik/legal bir alan olması orada parti unsurunun bulunmasına engel değildir. Gerçek kadrolaşma bu türden bir kavrayışla anımlanır. Parti, uzanabildiği en geniş alanlara kadar uzanmalıdır. Üyeler gibi, üye olmaya aday unsurlar da söz konusu olacak ve "alışveriş"te adeta bir kılcal damar işlevi görecektir.

"(...) İşçi Temsilcileri Sovyeti mi, yoksa parti mi? Sorunun bu biçimde konuluşu yanlıştır. Karar kesinlikle şöyle olmalıdır: Hem İşçi Temsilcileri Sovyeti, hem parti." diyen Lenin, birbirinin bütünleyeni olan ve çeşitli ihtiyaçlar bağlamında gündeme gelen örgütsel şekillenmeleri birbirinin karşısına koymanın sakıncalarına vurgu yapar.

Partinin, örgütler toplamı olduğu biçimindeki önerme, parti örgütünün kendisi ile bu örgütler (politik kitle örgütleri) arasında bir eşitlik kurma yanlısına sebep olmamalıdır. "Lenin, partinin yapısının ve kuruluşunun iki kısımdan meydana

gelmesi gerektiğini ileri sürüyordu: a) Önde gelen parti işçilerinden esas olarak profesyonel ihtilalci, yani parti çalışması dışında hiçbir işle uğraşmayan ve gerekli teorik bilgiye, tecrübeye, örgütsel pratiğe ve çarlık polisi ile dövüşme ve ellerinden kurtulma ustalığına sahip olan parti işçilerinden meydana gelen sıkı bir düzenli kadro; b) Yüzbinlerce emekçinin sevgi ve desteğini kazanan geniş bir mahalli parti örgütleri ağı ve çok sayıda parti üyesi" (SBKPT, s:353 akt:Mahir Çayan)

Partinin en temel şeylerinden biri de iktidar hedefli olmasıdır. Tüm yönlendirmeleri bu hedefe kanalize eden parti, doğrudanlık ve kavramsallaştırmadan çok, iktidarı hedefleyen yolun tayini, mücadele araç ve yöntemlerinin seçimi, uygulamada koordinasyonu sağlayabilme ile söz konusu işlevi yerine getirir. Maddi bir gücün, ancak bir başka maddi güç ile yenilebilecek olması gerçekliği partiyi devrimin olmazsa olmaz aracı haline getirir. Elbette ki devrimi yapan partinin kendisi değildir. Elverişli bir maddi zeminde eylemi ile devreye giren kitleler ve çeşitli biçimlerde işlev yüklenmiş örgütlenmeler, sonucu tayin edecektir. Ancak partinin buradaki rolü öylesine önemlidir ki; en uygun koşullarla beslenmiş bir devrimci durumun olması halinde bile partisizlik (veya o işlevde bir öncü örgütlenmenin yokluğu) sürecin devrimle sonuçlanmasına engeldir. Buradaki diyalektik ilişkiyi doğru kurmak, bir zorunluluktur. Öncülük görevi, kendini devrimi yapacak tek güç olarak görmeye sebep olmamalıdır. Bu aynı zamanda Leninist Parti anlayışının ayırt edici özelliklerindedir. "Öncü, öncülük görevini ancak önderlik ettiği halktan kopmayı önleyebildiği ve tüm kitleyi gerçekten ilerletebildiği zaman yerine getirebilir." (Lenin)

"Devrimciler, ileri doğru hızla koşmalıdır. Somut duruma uygun ve yığınların anlayabileceği sloganları ortaya atmali, daima yığın hareketinin başında yürümeli ve hareketin olgunlaşan yeni ödevleri çözmeye yardım etmelidir." (Dimitrov)

Devrim süreçlerinin zor ve karmaşık özelliği partiye zaten çok önemli işlevler yükler. **Siyasal iktidar mücadelesi anlık bir muharebe işi değildir. İleri atılmalarla, geri çekilmelerle dolu zorlu bir sürecin örgütlenmesi; buna uygun yeteneklerle donanmış bir savaş örgütünü gerektirir.**

Devrim sonrasında ise parti, yeni duruma uygun işlevler yüklenir. **Kurucu süreçler**, taşıdığı ikili yan itibarıyla zorlu süreçlerdir. Karşıtların birliği yasası en

çarpıcı biçimde varlık gösterir. Eskiye temsil eden maddi olgulardan zihniyete dek tüm taşların yıkıldığı ve alternatif bir yaşamın adım adım inşa edildiği bir süreçtir. Sömürücü egemenliğin, bir başka egemenlik altında tasfiye edilmesi; özel mülkiyetin yerini paylaşımıcılığa bırakması; bireyin özgürleşmesinin önündeki engellerin kaldırılması; insanın kendisiyle ve doğayla barışık bir sürece hazırlanması kurucu önderliğe tarihi sorumluluklar yükler. Burada parti, yapıcı ve yönlendirici rol oynarken aynı zamanda inşa oranında giderek gereksizleşme/sönme sürecine girer.

LENİNİST PARTİ ÖĞRETİSİ; ALANLARA GÖRE FARKLILIK GÖSTEREN MÜCADELE VE ÖRGÜT BİÇİMLERİNİ DİŞLAYAN DEĞİL, KAPSAYAN BİR NİTELİĞE SAHİPTİR

Tekel öncesi dönemde 2. Enternasyonal partilerinde rastlanılan parlamentarist eğilimin legal mücadele şekillerini öne çıkaran ve rollerini abartan bir çalışma tarzının bugün -özellikle son yıllarda- kazandığı yaygınlık sebebiyle, Leninist Parti teorisinin bazı özelliklerini -yukarıdaki ek olarak- vurgulamayı gerekli gördük:

Emperyalist dönem Marksizmi olarak da ifade edebileceğimiz Leninizm, proletarya devriminin objektif şartlarının varlığını saptamıştır. Bu anlamda Leninizm yoğunlukla, devrimin subjektif şartlarının hazırlanması perspektifidir. Özellikle "Ne Yapmalı" ile örgütlenme sorununa açıklık getiren Lenin, yaşadığı iki devrim deneyini Marksist teorinin öngörülleri ile birleştirmiş ve dünya proletaryasını zafere ulaştıracak örgütlenme tarzını çerçevesel düzeyde biçimlendirmiştir.

Lenin, iç savaşı başladığı koşullarda silahların eleştirisini; eleştiri silahının gerekli ve zorunlu ardılı olarak görür.

Kapitalizmin iç dinamiği ile geliştiği, burjuva demokratik devrimi gerçekleştirmiş emperyalist-kapitalist ülkelerde güçlü bir işçi sınıfı söz konusudur. Burjuvazi, böyle ülkelerde sus payı vererek sınıf içerisinde aristokrat bir tabaka yaratır ve tepkileri düzen çerçevesi içinde tutmayı amaçlar.

Uzun süreli evrimci bir çalışma ile devrime hazırlanmanın mümkün olduğu bu tür ülkelerde evrimci çalışma ile devrimci çalışma yöntemlerini birbirine karıştırmamak gerekiyor.

Lenin, ayaklanma için "toplumsal-psikolojik koşullar"ın hazırlandığı; nesnel

durumun "propaganda ve ajitasyon, ajitasyon ve propaganda"yı gerektirdiği evrimci bir çalışma tarzı yerine silahlı yöntemleri ikame etmenin yanlışlığına işaret eder.

Aynı biçimde, "sorun, hükümetin silahlı kuvvetlerinin geri püskürtülmesi-yken, hareket, silahlı bir savaşım 'zorunluluğuna yol açmış'ken sözlü ikna tek başına, yavan burjuva eylemsizliği ve korkaklığı haline gelmişken, kararlar, bildiriler, tasarılar kaleme almakla, 'kitle propagandası' yapmakla ve 'toplumsal-psikolojik koşulları' hatırlamakla meşgul olmak da" yanlıştır.

"(...) *tek doğru örgüt türünün, yasal ve yarı-yasal işçi kuruluşları ağı ile çerçevelenmiş parti çekirdeklerinin toplamı olan yasadışı bir parti örgütü olduğunu* ..." (Tasfiyecilik Üzerine, s:297) savunan Lenin, öngördüğü parti modelinde, yasalık-yasadışılık ikilemine girmeden araçları ihtiyaç ve öncelikler sıralaması içinde birbirleriyle ilişkilendirmiştir.

Devrimci mücadelenin örgütlenmesi, muhalefet kesimlerinin devrimci bir doğrultuya kanalize edilerek iktidara yöneltilmesi sürecinde katalizör mayaya işlevi görecek olan öncü savaşçı bir partinin "tercihen" değil "mecburen" illegal bir zeminde oluşması çeşitli nedenlerle "komploculuk" çağrışımı yapabilir. "Otokratik bir ülkede böyle güçlü bir devrimci örgüt biçim olarak aynı zamanda 'komplocu' bir örgüt olarak da nitelendirilebilir. Çünkü, Fransızca 'konspiration' sözcüğü Rusça 'zagovar' (komplo) sözcüğüünün karşılığıdır. Ve böyle bir örgüt, tam bir gizlilik içinde çalışmak zorundadır. Gizlilik bu türden bir örgütün öylesine zorunlu bir koşuludur ki, bütün öteki koşullar (üyelerin sayısı ve seçimi, işlevler vb.) bu birinci koşula uyum içinde olmalıdır. Onun için biz sosyal-demokratların komplocu bir örgüt kurmayı istediğimiz yolundaki suçlamalardan korkması gerçektir de büyük bir safdillik olur. Her ekonomizm düşmanı için, böyle bir suçlama, Narodnaya Volva çizgisini izlemek suçlaması kadar övünç verici olmalıdır." (Ne Yapmalı, Lenin, s:145-146)

Sendikal örgütlenme ile parti örgütlenmesi birbirinin yerine geçirilmemesi gereken farklı zeminlerdir. Bir parti gibi işletilmeye çalışılan sendika veya sendikasılaştırılan parti; doğal işlevlerini yerine getiremeyeceği gibi başarı şansını da yok eder.

Başlangıçta parti ile sınıf arasındaki bağ ideolojiktir ve işçi sınıfına bilinç dışarıdan taşınır. Oluşum sürecinde sınıfsal köken ayırımı yapmaksızın şekillenen

devrimciler örgütünün sınıfla bağlarının güçlü olması ve proletaryanın öncülüğünü gözetmesi şarttır. Ancak bundan anlaşılması gereken sınıfın fiili rolü veya varlığı değildir. Her şeyi sınıfa havale eden ve sınıfın rolünü abartan anlayış "sınıfsallık sendromu" olarak dışavurur. Örneğin "sınıfa gitme", sınıfla dayanışma yönündeki çabalar "kendini sınıfın yerine koyma" gibi anlamsız bir ikilem içine sokulabilir. İşin tehlikeli tarafı, devrimcilerin sınıf ile bağlarını güçlendirmeye hizmet eden bu tür çabalar "dışarıdan itekleme", "kendilerine vazife olmayan bir çaba" biçiminde algılanıyorsa sınıfı sosyalistlere yakınlaştıran değil, uzaklaştıran bir işlev taşıyacaktır.

"Size sorabilir miyim: Öğrencilerimiz, işçilerimizi neyin içine 'iteklemişlerdir'? Olsa olsa, kendisinin sahip bulunduğu bölük pörçük siyasal bilgiyi, edinebilmiş olduğu sosyalist fikir kırıntılarını işçiye götürmüştür.(...) biz profesyonel devrimciler, bu türden 'itekleme' şimdiye kadar olduğundan yüz kez fazla işedimeliyiz ve edineceğiz. Ama 'dışarıdan itekleme' gibi iğrenç bir deyim seçmeniz olgusu -öyle bir deyim ki, işçilere dışarıdan siyasal bilgi ve devrimci deneyim getiren herkese karşı güvensizlik duygusu yaratmazlık edemez ve bunların hepsine karşı işçilerde içgüdüsel bir direnme isteği doğuramazlık edemez, demagog olduğunuzu kanıtlar ve demagoglar işçi sınıfının en kötü düşmanıdır." (Ne Yapmalı, Lenin, s:132-133)

Evet, tekrar "köken ayırımı" konusunda dönersek: "Bir düzine akıllıyı açığa çıkarmanın yüz ahmağı açığa çıkarmaktan daha zor" olduğunu söyleyen Lenin, şöyle devam ediyor: "Akıllılar sözü ile kastettiğim, profesyonel devrimcilerdir, kökenleri öğrenci olmuş ya da işçi olmuş önemli değil." (a.g.e., s:134) ilk etapta olmasa bile ikinci etapta, parti içerisinde hangi sınıfın ağır basacağı, içine çalışılan alana ve temel alınan güce bağlı olacaktır. İşçi sınıfının temel güç, şehirlerin de temel savaş alanı olarak kabul edildiği metropol ülkelerde çalışmaların sınıf içerisinde yapılması ve sınıfın nitel ve nicel olarak güçlü olması partide doğal olarak ağırlık kazanmasına sebep olacaktır. Aynı şekilde, halk savaşı verilen ülkelerde, örneğin, kırlık kesimlerde geniş köylü kitlelerinin kucaklanması durumunda parti içerisinde köylü kökenli unsurların nice-lik olarak ağır basması mümkündür.

(Devam Edecek)

KENT YOKSULLARININ DÜNÜ, BUGÜNÜ VE YENİ SÖMÜRGE ÜLKE GERÇEKLIĞİ

VAROŞLARIN OLUŞUMUNUN SOSYO-EKONOMİK NEDENLERİ VE KIRDAN KENTE GÖÇ OLGUSU

Varoşların oluşumu kapitalist üretim biçiminin doğal sonucudur. Emperyalizm ile girilen ilişkilerin niteliği ve yeni sömürgecilik olgusu bu süreci hızlandırıcı bir etki yapar.

Feodal üretim tarzında da tarım kesimi olarak bir artı ürün ve -doğal nüfus artışı nedeniyle- işgücü fazlası oluşur. Çünkü işlenecek toprakları belirli bir orandan daha fazla arttırmak mümkün olmadığına göre doğal nüfus artışı bir işgücü fazlası oluşturur. Kentlerde bu işgücü fazlası için bir çekim merkezi olmadığı sürece, bu fazla işgücü ticaret, zanaatçılık ve önemli oranda da savaşlarla dengelenir.

Kapitalist üretimin ortaya çıkışıyla birlikte, kırsal kesimdeki işgücü fazlası kapitalist üretim merkezlerine yönelir. Yoğun göçlerle sanayi merkezleri büyük kentlere dönüşür. Hızlı kentleşmede temel altyapı sorunları ancak kent merkezlerinde varlıklı kesimlerin yaşadığı bölgelerde çözümlenebilir. Bunun dışında tamamen sağlıklı ve ilkel yaşama koşullarında geniş işsiz ve işçi kesimlerinin bulunduğu bölgeler oluşur. Giderek tarım kesimlerinde makinalı üretime geçiş işgücü

fazlasını arttırmış, kentlere göçü hızlandırmıştır.

Sanayileşme, kapitalist üretimin doğası gereği daha çok hammadde kaynaklarına yakın, ulaşımı kolay bölgelerde yoğunlaşırken, göçler de bu bölgelere odaklandı.

Ancak kapitalizmin kendi iç dinamiği ile geliştiği ülkelerde kapitalist üretimin gelişimi oldukça uzun bir sürece yayıldı. Ve bu yayılmanın bazı önemli sonuçları oldu. Kent sel sorunların çözümünün uzun süreye yayılmasının yanında feodal değerlerden kopuşu kolaylaştırdı. İşçi da-

gun olanları daha da ileri götürerek toplumsal bir gerçeklik olmasını sağladı. Varolan burjuva demokratik değerlerin ve kurumların pek çoğu bu mücadelenin ürünüdür.

Yeni sömürge ülkelerde ve ülkemizde, süreç daha da çarpıcı bir biçimde yaşandı. Sanayileşme, ülkedeki sermaye birikimine ve gelişim düzeyine bağlı olarak değil, emperyalist tekellerin denetiminde çok daha hızlı ve çarpık biçimde gelişti. Hiçbir altyapı sorununun çözülmediği az sayıdaki kentin çevresinde hızlı bir sanayileşme yaşandı. 1950'li yıllarda

Çarpık kapitalizmin ve kentleşmenin gelişiminde yaşanan sorunlar, ekonomik güçlükler, işsizlik vb. varoşlardaki yaşamı giderek daha da zorlaştırdı. Son bir ümit ile geldikleri kentlerde de aradığını bulamayan yığınlar hızla radikalleşti. Uç noktalarda siyasal tavır alışlara yöneldi.

yanışması ve giderek sınıf bilincinin oluşumunu hızlandırdı. Kapitalizmin devresel bunalım dönemlerinde daha da artan işsizlik vb. sorunlar karşısında ortak tavır alışları kolaylaştırdı. Sanayi kentlerinin

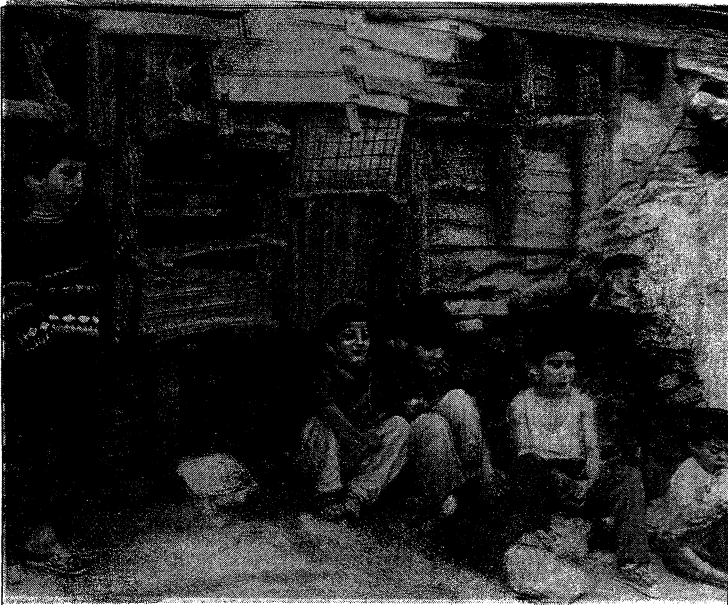
çevresindeki yerleşim bölgeleri devrimci dinamiklerin de merkezi oldu. Burjuvazi ile zamandaş olarak ortaya çıkan işçi sınıfı kaybolan feodal değerlerin yerine, kendi sınıfsal konumuna denk düşen değerleri oluşturdu. Burjuvazinin yarattığı değerlerden sınıfsal çıkarlarına uy-

Marshall Planı çerçevesinde başlatılan tarım kesimindeki makinalaşmanın yarattığı işgücü fazlası da kentlere göçü patlama noktasına ulaştırdı. Buna bağlı olarak kentlerin temel sorunları iyice içinden çıkılmaz hale geldi.

VAROŞLARDA BİRİKEN NÜFUS AYNI ZAMANDA HANGİ ÇELİŞMELERİ VE NE TÜRDEN DİNAMİKLERİ BÜYÜTÜR?

Yaşanan kırdan kente hızlı göç ve çarpık kentleşme -sanayileşme- pek çok sosyal, siyasal ve ekonomik sorunun yaşanmasına neden oldu.

Kentlerin çevresinde, genellikle feodal dayanışmayı ayakta tutacak biçimde yerleşim birimleri oluştu. Varlıklı kesimlerin yaşadığı merkezi semtlerin de çevresini kapsayan tamamen sağlıklı ve ilkel koşullarda gecekondü semtleri oluştu. Kısa sürede gecekondü semtlerinde yaşayanların nüfusu, kentlerin yerleşik nüfusunu aştı.

Varoşlarda çocuklar erken büyür...

Kırsal kesimde feodalizmin çözülmesiyle konumları sarsılan kesimler son bir ümit ile kentlere hücum ettiler. Ve kentlerin çevresinde daha çok feodal dayanışmayı ayakta tutan yerleşim birimleri oluşturdu. Kentsel yaşamın ve kapitalist üretim biçiminin yarattığı yabancılığı feodal dayanışma ile (hemşerilik, akrabalık vb.) aşmaya çalıştılar. Ekonomik alanda hızla tasfiye olan feodalizm, üstyapıda özellikle gecekondu bölgelerinde özenle korundu.

Emperyalizm tarafından yukarıdan aşağıya enjekte edilen burjuva dünya görüşü karşısında, gecekondu bölgelerinde yoğunlaşan işçilerde güçlü bir sınıf bilinci oluşmadı. Gelişmesi gereken işçi dayanışması yerine, feodal dayanışma ön plana geçti.

Kırsal kesimden kentlere göçün belki de en önemli yararı Anadolu'da var olan farklı katmanları kaynaştırması oldu. Başlangıçta varolan farklılıkların korunması eğilimine rağmen kısa sürede bir kaynaşma sağlandı. Kentlerin çevresindeki varoşlar toplumsal yapının bir modeli haline geldi.

Çarpık kapitalizmin ve kentleşmenin gelişiminde yaşanan sorunlar, ekonomik güçlükler, işsizlik vb. varoşlardaki yaşamı giderek daha da zorlaştırdı. Son bir ümit ile geldikleri kentlerde de aradığını bulamayan yığınlar hızla radikalleşti. Uç noktalarda siyasal tavır alışlara yöneldi.

Kırsal kesimden kentlere yaşanan hızlı göç, kentsel nüfusu hızla arttırırken, kentsel yaşam biçiminin ve bilincinin oluşumunu engelledi. Kent yaşamına duyulan yabancılığa ve kapitalizmin yarattığı sorunlar, çelişmeler karşısındaki çaresizlik-feodal dayanışmanın etkisizleştiği oranda radikal tavır alışları güçlendirdi.

Kentlerin varoşlarındaki, kentsel altyapı eksiklikleri; nüfusun artışı ve kent yaşamından beklentilerin artışına bağlı olarak daha yoğun

bir biçimde kendini hissettirdi. Bu sorunların çözümü için mücadele eğilimi giderek güçlendi.

VAROŞLARDA ÇALIŞMAK ÖNCELİKLİDİR; ANCAK BU, FARKLI ALANLARDA ÇALIŞMANIN NE ENGELİ NE DE ALTERNATİFİDİR

Kentlerin varoşlarında biriken dinamikler bu bölgelerde devrimci çalışmaların daha kolaylıkla kök salmasını sağlamıştır. Fakat bu bölgelerdeki devrimci çalışmaların öncelikli ele alınmasının nedenleri örgütlenme kolaylıkları değildir. Bir bütün olarak halkın örgütlenmesini hedef almaktır. Sorun sadece fabrikadaki işçinin örgütlenmesi değildir. Fabrikadaki işçinin, okuldaki öğrencinin, evdeki kadınların, kahvedeki işsiz -genellikle işçi ile aynı kaderi paylaşan- küçük esnafın örgütlenmesidir, önemli olan... **İşyerlerinin sadece içerden değil, çevreden kuşatılarak örgütlenmesidir.**

İşyeri örgütlenmelerinin büyük oranda kişilere bağlı olduğu -işten çıkarma

vb. nedenlerle- geçici iniş çıkışlar yaşandığı düşünülürken, daha kalıcı ilişkilerin yaratılabildiği bölge çalışmalarının önemi ortaya çıkmaktadır.

Yaşadığımız toplumun küçük bir modeli olma özelliğini taşıyan bölgelerde çalışabilmek, bu bölgelerde devrimci politikaları hayata geçirebilmek, toplumun tümüne yönelik politika yapabilmeyen bir evresini de oluşturacaktır. Aralarında bir dizi çelişme olan toplumsal katmanları ortak devrimci politikalar etrafında bütünleştirebilmenin öğrenildiği yer bölge çalışmalarıdır.

Kentler, merkezi otoritenin kendi gücünü ve denetimini büyük yoğunlukta hissettirebildiği bölgelerdir. Ancak varoşlar "kentlerin kırları"dır. Merkezi otoritenin ve yerel yönetimlerin bu alanlardaki denetimleri ve güçleri sınırlıdır. Özellikle yerel yönetimlerin yetersiz kaldığı alanlarda sorunlar devrimcilerin önderliğinde halkın kendi gücü ve örgütlülüğü ile aşılabılır. Bu alanlarda halkın kendi örgütlülükleri etkin hale getirilebilir. **Mevcut yönetimlerin teşhiri ve alternatif ilişkilerin yaratılması için bölge çalışmaları bir laboratuvar niteliği taşır.**

"Bir yanda gecekondu diğer yanda gökdelen" biçimindeki o eski ve bildik kompozisyon; bugün için de biçimde farklı, özde aynı çelişmeleri içeren bir olgudur.

Sistemle çelişme halinde olan sınıf ve tabakalar; çelişmenin biçimi ve çatışmanın şiddeti gibi ayrı tanımlamalara sebep olan farklılıkların yanında, birleşik bir mücadelenin örgüsünü oluşturan ortak özelliklere sahiptir. Fabrikada işçinin, kırsal kesimde köylünün, okulda öğrencinin hatta ulusal bağlamda kürt insanının; sistemle girdiği çatışma, kimi yerlerde tüm bu parçaları bir bütün haline sokar biçimde yaşanır. Bu yerlerden akla ilk geleni de kent varoşlarıdır. **Ekonomik olandan siyasal olana, sosyal olandan kültürel olana kadar hemen her alanda sistemle çatışma halinde bulunan bir nüfusu barındıran kent varoşları; aynı zamanda mücadelenin mayalanıp' sonucu vermesi açısından oldukça uygun bir zemindir.**

Taşdıkları tüm çelişme potansiyellerine rağmen kent yoksulları, günlük yaşamın boğucu ve sınırlayıcı etkisi altında; çelişmeleri birbiri ile ilişkilendirme ve kaynağını doğru yerde arama güçlüğü çeker. Kendiliğinden tepkilerin, örgütlü bir etki olmadan serzeniş boyutunu aşması güçtür. Sistemle bağın somut ifadesi olan

noktaların birbiri ile aynı olmaması, mücadelenin parçalı oluşuna sebep olabilmektedir. Aynı zamanda, sorunların mevcut düzlemlerle bağını kuran, kaynağına inen bir bilinç seviyesinin yakalanamadığı durumlarda; günlük yaşamın temel sorunlarının alışkanlıklar içerisinde çözülmeye çalışıldığı bir tablo ortaya çıkar ve bu tablonun aşılması siyasal bir iradenin yönlendiriciliğini şiddetli bir ihtiyaç haline getirir.

PROGRAM HEDEFLERİ İLE BU HEDEFLERE ULAŞMA YOLU BİR VE AYNI ŞEYLER DEĞİLDİR

Bölge çalışmaları içerisinde sisteme alternatif örgütsel ilişkilerin yaratılması ve kitlelerin düzene karşı fiili bir karşı duruşa taşınabilmesi amaçlanırken sık sık yöntem hatasına düşülür. Henüz çalışmanın ilk etabında kitlelerden program amaçlarında yer alan türde ileri bir duruş beklenir ve bu gerçekleşmediği takdirde programa /çalışma tarzına dair tereddütlere sebep olur.

tir; böyle durumlarda yalpalama olasılığı yok denecek kadar azdır.

Yapılan çalışmalardan abartılı ve hızlı sonuçlar beklemek, hayal kırıklıklarını koşturulan nedenlerin başında gelir. Sistemle çelişme içerisinde buldukları herhangi bir noktadan harekete geçen veya geçirilen kitleler üzerine "abartılar" inşa etmek yerine; yakalanan dinamiğin, kalıcı ilişkilerin oluşturulabilmesi yolunda salt bir avantaj, bir basamak olduğu bilinmelidir.

Eğitimden sağlığa, altyapı sorunlarından ulaşım dek pek çok sorunda sistemle hem çatışma hem de ilişki halinde olan varoş insanını, bir anda tüm köprüleri atmış bir konumda mütalaa etmek; yaşan-

leme işaretidir. **Birincisi**, böyle bir anlayış da -en azından- çalışanların iki katına sahip işsizleri, küçük esnafı, ev kadınlarını vb. "ıskalamış" olmaktadır. **İkincisi**, sorun bununla da sınırlı değil; "bölge" çalışmasının karşısına "işyeri" ve "işçi" çalışmasını koymak farklı bir devrim anlayışının ürünüdür. Diğer bir ifadeyle; tamamlanmamış demokratik devrimin evrimci tarzda burjuvazi tarafından -demokrasi güçlerinin mücadelesi ile- tamamlanabileceğini varsaymak ve toplumu işçi sınıfı temelinde yükselecek sosyalist devrime hazırlamaktır.

Devrimcilerin yapması gereken şey; doğum halindeki bir olguyu, doğum sonrası ile karıştırmak yerine, doğumun sağlıklı biçimde gerçekleşmesi yönünde çaba sarfetmektir.

'70'li yıllarda, emekçilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde sivil-faşist saldırılara karşı gelişen direnme eğilimleri, devrimciler tarafından örgütlü bir biçime sokulmuş ve başarılı sonuçlar vermiştir. '80 öncesinin "iç savaş" sahneleri, çatışmanın salt sivil-faşistlerle yaşandığı intibahı uyandırıyor da olsa; gerçekte siste-

mi oluşturan öğelerin tümü, bir bütün halinde hedef durumuna gelmişti. Ancak, çatışmanın bir tarafını oluşturan halk kesimlerinin eylemine yansıyan içerikler daha sınırlı çağrışım yapılabiliyordu. Sınıf kavgasının kendine has bu özelliği, bugün için de -belirli fark-

... Fakat bu bölgelerdeki devrimci çalışmaların öncelikli ele alınmasının nedenleri örgütlenme kolaylıkları değildir. Bir bütün olarak halkın örgütlenmesini hedef almaktır. Sorun sadece fabrikadaki işçinin örgütlenmesi değildir. Fabrikadaki işçinin, okuldaki öğrencinin, evdeki kadınların, kahvedeki işsizlerin -genellikle işçi ile aynı kaderi paylaşan- küçük esnafın örgütlenmesidir, önemli olan... işyerlerinin sadece içerden değil, çevreden kuşatılarak örgütlenmesidir.

Halbuki yoksul kesimlerin, tüm ezilmişliğine ve karşı durabilme potansiyeline rağmen, sistemi her gün yeniden üreten ilişkiler içerisinde oldukları ve bunu aşmalarının zaman alacağı bilinmelidir. Hızla harekete geçirilebilen kesimlerde dahi bu türden özelliklere rastlanacağı ve bunun faturasının ne programa ne de kitlelere çıkartılmaması gerektiği bilincine sahip olan bir devrimci yapılanma; **çalışma tarzında** ki tabiliği aşmış, meseleyi en can alıcı halkasından kavramış demek-

ması gereken örgütlenme sürecini yok saymaktır. Yaşanan hayal kırıklıklarının kaynağında genellikle bu tür bir eksikliğin yattığı görülür.

Geçmişte veya bugünkü çalışmalarda yapılan kimi hatalar, bölge çalışmasının önemini ve öncelliğini yadsıma sebebi olmamalıdır. Çalışmaları mekanik bir kavrayış ve çizelge dahilinde ele alıp, bölge çalışmasının karşısına "proletaryayı ıskalamamak" gerekçesiyle işyeri çalışması koymak ise çok daha ciddi bir prob-

lılıklara rağmen geçerlidir. **Kavganın her kesitinde nihai hedefin toplam unsurlarını aramak; ya kavga özürlelerin ya da diyalektiğe yabancılaşmış olanların işidir.** Girilen her alanı "kurtarılmış bölge" yapmak, her direniş örneğinden "devrim" beklemek, "kazanılan" ilişkilerin tekrardan kaybedilebileceği gerçekliğine kapalı olmak; gelişmeleri açıklamakta güçlük çeken ve gelişmeler karşısında yalpalayan bir yaklaşımın oluşmasına sebep olmaktadır.

Bizler, çalışma yaptığımız alanda bir

ailenin çocuğu hastalandı diye de koşup elinden tutacağı; ama yardımına koştuk diye bir anda sosyalist bilince erişmesini; cesaret, güven, fedakarlık, kavga yeteneği, dayanışma ruhu gibi özelliklere -doğüstü bir gücün etkisi ile- ulaşmasını beklememek durumundayız. Aksi takdirde, 12 Eylül sonrasında ortaya çıkan ve sosyal, siyasal, kültürel pek çok sebebi olan, devrimcilerle kitleler arasındaki mesafe büyümesi, **“gecekondu halkının vefasızlığı”** biçiminde, yöntem fukarası değerlendirmelere sebep olur.

Çeşitli çalışma alanlarındaki farklar gibi, bölgeler arası sosyal, kültürel, etnik vb. farklar da birleşik bir mücadelenin engeli değildir/ olmamalıdır. Gerçekte bu bir program sorunudur. Doğru hazırlanmış bir programın parçaları birbirini bütünlemede güçlük yaratmayacaktır. Emekçinin doğasında yapıcılık, bütüncülük, dayanışma eğilimi vardır; yeter ki program, yanlış hesaplara dayanıyor olmasın. Elbette ki burada bahsettiğimiz dayanışma, birilerinin karikatürize ettiği gibi, aynı bakkaldan alışveriş yapmak veya bu yolla “ilişki odağı” oluşturmak (!) değildir. Gerçekte en geniş kitle içerisinde çalışmak biçimindeki doğru tercih, bu türden “uçuk” örnekler sebebiyle gölgelebilmekte, farklı çağrışımlar yapabilmektedir.

Farklı alanlardaki çalışmaları birbiriyile ilişkilendirebilmek, alan çalışmalarını mekanik bir kavrayışla karşı karşıya getiren kavrayışı da boşa çıkaracaktır.

VAROŞUN HARİKA ÇOCUKLARI

Amacımız pedagoji tartışması yapmak değil, ama potansiyel olarak **“harika çocuk”** olmaya en uygun özellikleri ile **“varoş çocuğu”**nu savunmaya devam edeceğiz. Sahip olunması gereken nitelikleri bir “doğa vergisi” gibi kabul edip, hiçbir eğitimden geçirmeden “ham” haliyle mücadeleye sokulduğunda düşeceği yanılgılar, kendisine ait olmayacaktır. Kaldı ki bir başka biçimde de olsa, aynı sorun diğer toplum kesimleri için de geçerlidir. Eğitilmediği /hazırlanmadığı sürece sınıfsal kökeni ne olursa olsun, mücadeleye katılan insanların çeşitli “arızalar” göstereceği bilinmelidir. **Ne fabrika varoşun ne de varoş fabrikanın yerine konmamalı; alanlar, kendi özgül durumları bağlamında değerlendirilmelidir.**

Geçen sayımızda “‘96 1 MAYIS’I” ile ilgili değerlendirmede *“Yaşananlar, bir yeni-sömürge ülke gerçekliğidir”* demiş ve yazımızı şu ifadeyle bitirmiştik: *“Biz-*

“En iyi öğretmenin en kötü öğrenciden öğreneceği bir şey mutlaka vardır!” diyebilecek kadar alçak gönüllü; “insan olmak, hele ki eziliyor olmak sevgi için önsel bir koşuldur” diyebilecek kadar sevgi yüklü olanlar varoşlara uzak değil, yakın durmayı tercih ederler. Onlar, muhataplarına (varoş insanına) güvenir ve yapacağı işi başaracağına inanırlar; çünkü onlar, insan olgusuyla barışıktır. Böyleleri için varoş çocuğu neden harika çocuk olmasın ki?

ler, kent yoksulunun kendisine de, öfkesine de güvenmeye devam edeceğiz. Devrimci iradeyle buluşan bu potansiyel, doğru hedeflere yönelmektedir. Toplumsal muhalefeti oluşturan bütünün öğelerini, birbirinin karşısına koyan değil; birleştirerek toplamını sağlayan bir çalışma tarzı, yapay tartışmaları bitirecek ve sürece damgasını vuracaktır.” (Devrimci Hareket, Sayı;3)

“Gazi”yi hatırlatarak devam edelim.

Sınıflar mücadelesinin, tarihin itici gücü olduğu gerçeği artık tartışmasız bir olgu haline gelmişken; insanlığın önüne önemli bir görev dikilmiştir. Bu görev, yaşanan her gelişmenin, söz konusu gerçeklikle taşıdığı içbağları kurabilmek, doğru değerlendirebilmektir. Sınıf kavgasındaki alan ve biçim çeşitliliği her çatışmada gerek özneye gerekse fiile dair yanıltıcı görüntülerin oluşmasına sebep olabilir. Eğer, salt “fotoğraf çekmek”le (Gelişmelerin görünen yüzünü saptamakla) yetinilir ve arka plan irdelenmezse, kimi

kavgaların içerdiği sınıfsal bağlam büyük olasılıkla ıskalanır. “Fotoğraf çekerken” seçilen perspektif; tercihleri yansıttığı gibi, sahip olunan tarih yorumunu da ifade eder.

Gazi’yi patlamaya götüren koşullar “12 Mart’tan çok önce; sistemin ezici, yoksullaştırıcı yüzüne karşı adım adım oluşmuş, bilinçli ve örgütlü müdahalelerle iyice mayalanmıştır. “12 Mart”, bardağın taşmasına sebep oldu. Yapılan tüm karşı propagandalar ve negatif yorumlar, binlerce insanın dakikalarla ifade edilen birikmesindeki anlamı ve eylemindeki bilinç faktörünü gölgelemeye yetmedi. Kahvehane taranmış, ama kitleler karakola yönelmişti; tüm yaylar, oklarını devlete fırlatmak üzere gerilmişti. Vandalizm, kör şiddet vb. ithamlarla maruz kalan kent yoksulları, Gazi’de kullandıkları çeşitli çatışma aletlerini edinirken bıraktıkları izlenimle (ihtiyaçları kadar almaları ve sonra yine yerine konacağını ifade etmeleri) kendilerine dair taşınan önyargıları tersyüz ettiler.

Varoş insanında, sistemle çatışma potansiyelinin bir başka toplum kesimine oranla daha fazla birikmiş olması; dostun da düşmanın da çok iyi bildiği gerçeklere dayanmaktadır. Bu durumda mesele, bu kavga potansiyelinin doğru/verimli kullanılması ise; aynı problemin -sadece varoşlar için değil- hemen tüm alanlar için de geçerli olduğu bilinmelidir. Toplumun, harekete geçirilmeye daha az elverişli olan kesimlerinin bu türden bir ihtiyacının olmayacağını düşünmek, akıl ölçüleri içine sığdırılabilecek bir durum olmasa gerek. Bunun dışında akla ister istemez, toplumun radikal tavır almaya yatkın kesimlerinin dizginlenmek istendiği gibi bir fikir geliyor.

Bizler, kullanılacak her kavga aracının/ gücünün amaca hizmet eden biçimde programlanmasını, verimin artırılmasını doğru buluruz. Ancak, Filistin’deki **“tahrir gücü yüksek çocuklar”** nasıl alkışlanıyorsa, **“bizim çocuklar”**ın da öyle alkışlanmasını bekleriz.

“En iyi öğretmenin en kötü öğrenciden öğreneceği bir şey mutlaka vardır!” diyebilecek kadar alçak gönüllü; “insan olmak, hele ki eziliyor olmak sevgi için önsel bir koşuldur” diyebilecek kadar sevgi yüklü olanlar varoşlara uzak değil, yakın durmayı tercih ederler. Onlar, muhataplarına (varoş insanına) güvenir ve yapacağı işi başaracağına inanırlar; çünkü onlar, insan olgusuyla barışıktır. Böyleleri için **varoş çocuğu neden harika çocuk olmasın ki? Varoşlardaki potan-**

siyeli salt tüketilecek bir cephane olarak görmek; değişme ve gelişme diyalektiğine uygun hareket etmek yerine, sahip olunan nitelikleri kaşımakla yetinmek olumsuz sonuçlar/ görüntüler doğurabilir. Ancak, bunu en son fatura etmemiz gereken kesim varoş çocuklarıdır.

“Kör şiddet” lafını dillerine pelesenk eden ve giderek kendini “her türden şiddete karşı olma” noktasına çekenlere bir çift sözümüz var. **Birincisi**, Naziler’i gerek techizatlanma, gerekse insanlık dışı şiddetin kullanılması anlamında geride bırakan bugünün diktatörlükleri, şiddeti varlıklarının tek güvencesi haline getirmişken; meşru savunma durumunda olan ezilenlerin kullandığı şiddete karşı çıkmak, hele ki aynı kefeye koymak, insanı “tarafsız” değil -niyetten bağımsız bir biçimde- diktatörlüğe taraf yapar.

İkincisi, koşullar farklı da olsa, bir örnek olması itibarıyla Lenin’in 1905’te Petersburg Parti Komitesinin Savaş Komisyonu’na yaptığı çağrının bir bölümünü hatırlatmayı gerekli görüyoruz. Belki etkisi olur da bu “kör şiddet” edebiyatından vazgeçilir. Biz de “bunlar uzaydan mı geldi?” düşüncesini kafamızdan atarız.

“Propagandacılar her birliğe kısa, basit bomba imal reçeteleri ve bütün işlerin özlü bir açıklamasını vermelidir ve sonra bütün faaliyeti onların ellerine bırakmalıdır. Birlikler **hemen** askeri eğitimlerine zaman geçirmeden mücadele eylemleriyle başlamalıdır, hemen. Birileri **hemen** bir muhbiri öldürmeye, bir polis

karakolunu havaya uçurmaya girişecektir, diğerleri ayaklanmaya sağlanacak para olanaklarına el koymak için bir bankaya saldırı düzenleyecek, yine bir diğeri bir manevra gerçekleştirecek veya plan taslakları hazırlayacak. Ama her koşul altında pratik çalışma içinde öğrenmeye **hemen** başlamak: Bu deneysel saldırılardan çekinmeyin, Elbette aşırıya kaçabilirler, fakat bu yarının tehlikesidir.

Bugün ise tehlike ataletimizdedir, doktrinciliğimizdedir, bilgi hareketsizliğimizdedir, inisiyatiften bunakça korkumuzdadır. Bırakın her birlik salt polislerce saldırılardan olsa bile öğrensin: Düzinlerce kurbana mal olsa da, bu kayıp, onlar tarafından eğitilen, yarın yüzlerce militanla telafi olacaktır.” (Lenin, Gençlik Üzerine, s: 28-29)

EUROGOLD DEFOL !

Bundan tam 7 yıl önce Eurogold firması 3213 sayılı Türk Maden Yasasının (yabancı sermaye, Türkiye’nin her yerinde maden arama ve işletme hakkında sahiptir) sağladığı imkanlarla altın çıkarmak için Bergama’ya gelip çalışmalarına başladı.

Bergama halkına şirin görünmek için “Burada altın damarları var”, “çok zengin olacağız” gibi söylemlerle ilk zamanlar destek aldı. Aramayla ilgili siyanür gerçeği zamanla su yüzüne çıkınca Bergama halkı siyanürün ne menem bir şey olduğunu öğrendikten buyana tütüne, pamuğa gider gibi direnişe gittiler. Siyanüre hayır direnişi Ovacığın 17 köyünde öylesine kök saldı ki Ovacık’ta 5000 çam kesilirken, linç tankları gelirken de aynı çöşku ve kararlılıkla devam etti.

Verilen mücadele danıştayın 27 Haziran gününe kadar “Madenler kapatılacak”

kararı ile kazanıldığı zannedildi. Oysa Emperyalistlerin daha fazla kar için yapamayacağı şey yoktur. Alınan karara rağmen madenedeki çalışmaların devam etmesi karşısında Narlıcada toplanan köylülerin Yeniköy’e yaptığı yürüyüş Bergama halkının insanca yaşama taleplerinin yansıması, emperyalistlere ve yerli işbirlikçilerine, para hırsı için insan hayatını yok sayıp, insanı metalaştıran sisteme karşı bir yürüyüşü arttı. “Siyanürcü şirket Bergamayı terket”; “Eurogold Defol”; “Haklıyız Kazanacağız” sloganlarıyla verilen mücadele öylesine yankı bulduki Türkiye’de siyanürlü altın çıkartmayı amaçlayan 400’ye yakın şirket için tehlikenin çanları çalmaya başladı. Bu direniş sona ermeliydi. Emperyalistlerin istekleri doğrultusunda polisinden, jandarinasına, valisinden, bakanına kadar tüm işbirlikçiler saldırıya geçti.

1 Temmuz

Siyanür tanklarının (Linç) getirilmesi üzerine Ovacık köyünde akşamı saat 21.00’den itibaren köylüler toplanmaya başladı. Tankların geleceği İzmir yolunu bir süre trafiğe kapayan köylüler Eurogold şirketince köyde yaptırılan tesisleri yıktı. Polis ve jandarma operasyon düzenleyip 100’ye yakın kişiyi gözaltına aldı

2 Temmuz

Köylülerin tarlalarına gitmesine izin verilmedi, köylere giriş çıkışı yasaklandı, operasyonlar devam etti.

Eski İzmir Valisi Kutlu Aktaş yaptığı açıklamada köylüleri eşkiya gibi göstererek suçlu ilan etti. Arkasından Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinden yapılan açıklamada Bergama’daki madenin işletilmesi için “tüm önlemler alınacak, ne gerekiyorsa yapılacak” dendi. Enson olarak ANASOL-D hükümetinin Çevre Ba-

kanı İmren Aykut tarafından yapılan "Madenin işletilmesine devam edileceği" türdeki açıklamalar Devlet aygıtının halkın çıkarlarını değil bir avuç ayrıcalıklı egemen sınıfın çıkarlarını koruduğu, içerisinde yaşadığımız sistemin gerçek yüzünü tüm çıplaklığı ile sergiliyor.

EMPERYALİSTLERİN SİYANÜRLÜ/SİYANÜRSÜZ ALTIN İŞLETMELERİNE KARŞI ÖRGÜTLEN!

Artvin: Cerettepe mevkiinde siyanürlü altın çıkararak Cominco şirketine karşı Artvin halkının tepkisi büyüyor. 10 Haziran'da Yeşil Artvin Derneği ve DKÖ'ler "Siyanüre Hayır" mitingi düzenledi.

Gümüşhane: Eurogold firması tarafından işletilmek istenen siyanürlü altın madenine karşı tepkiler büyüyor

YERALTI KAYNAKLARIMIZI EMPERYALİSTLERE PEŞKEŞ ÇEKEN YERLİ İŞBİRLİKÇİLERİN DEN HESAP SOR!

Siyanür:

Karbon ve Azot bileşimi bileşiklerinin ortak adı. Sodyum siyanür (NaCN) gibi inorganik siyanürlerde bu grup eksi yüklü siyanür iyonu halinde bulunur;

Hidrosiyanik asidin tuzları olarak kabul edilen bu bileşikler çok zehirlidir.

Siyanürleme işlemi:

Gümüş ve atın elde etmede bunların cevherlerinin seyreltik sodyum siyanür ya da potasyum siyanür çözeltisinde çözündürülmesi işlemidir.

Siyanür zehirlenmesi: hidrojen siyanür gazının solunum yoluyla ya da siyanür tuzlarının sindirim yoluyla alınmasıyla ortaya çıkan zehirlenme Hidrosiyonik asit olarak da bilinen hidrojen siyanür uçucu bir sıvıdır. Havada binde 92-95 yoğunluğunda hidrojen siyanür bulunması 30. dakika ölüme neden olur.

SİVAS'DA BİLDİK OYUNLAR: DEVLET SUÇSUZ (MU)!

Sivas katliamı başta İstanbul, Ankara, Eskişehir, İzmir olmak üzere birçok il ve ilçe merkezlerinde protesto edildi. Ankara'da düzenlenen "Sivasın ışığı hiç sönmeyecek" mitingine 30 binin üzerinde kitle katıldı. Diğer illerdeki protesto gösterilerine valilik izin vermediğinden dolayı 2-3 bin kişilik basın açıklamaları ile gerçekleştirildi.

Bilindiği gibi oligarşinin besleyip büyüttüğü gerici unsurlara tezgahlattığı bu tür oyunları 80 öncesinde de "Maraş'da, Çorum'da, Tokat'da, Sivas'da sahnelemişti. Bir kez daha 2 Temmuz 93'de Sivas'da sahneye koydu. Bu katliamı gerçekleştiren-

lerin içerisinde valisinden belediyesine, ordusundan, emniyetine kadar tüm gerici faşist unsurların yer aldığını görmekteyiz. Üzerinde durulması gerekenlerden biri de dönemin Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü ve hükümet ortağı olan SHP'nin 37 insanımızın ölüm fermanını imzalamış olduğu gerçeğidir.

Madımak otelinde 37 insan can çekişirken sistem çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğunun üstünü örtüp çelişkilerini derinleştirmemek açısından paralı kalemlerine taktığı verdi. "Tahrik var!" A.Nesin'in ve yanan birkaç insanın halkı kışkırttığı,

halkın dini duygularıyla alay/küfür ettiği yalanıydı. Bu yalanları bazen açık açık bazen de satır aralarında sundular. Halkı Alevi-Sünni diye ayırıp kampaştırma politikalarının sonunda kendi sömürü düzenlerinin daha fazla/uzun sürdürebileceklerine inanıyorlardı. Demokrat, devrimci ve yurtseverlerin öncülüğünde binlerce insan Sivas'ın katili devlettir. Hesabı sorulacak sloganlarını atıp sürece müdahale/yön belirleme gerçekleştiği anda ise 2-3 gün öncesi yazdıklarını unutup tek suçlu olarak dinsel-gericiliği ilan ettiler. Fakat gerçekler gün gibi ortadaydı. Belediyenin "kaldırım yenileme"

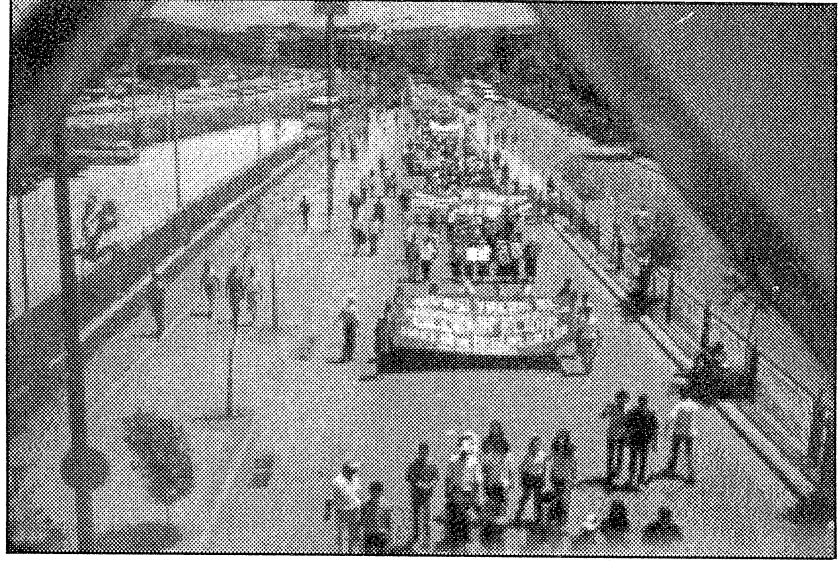
bahanesiyle yolları kapatması, Madımak otelinin yakılmasında kullanılan benzin bidonlarının polislerin elleriyle dağıtılmasına kadar her şey günler öncesinden planlanıp, organize edilmişti. Bugün bize düşen görev egemen sınıfının halkımız üzerinde baskı kurma aracı olan devlet aygıtına karşı direnmektir.

SİVAS'IN HESABINI BİZ SORACAĞIZ!

2 Temmuz 93'de 37 kişinin ölümüne, 56 kişinin yaralanmasına yol açan katliam nedeniyle açılan davalar bugün şehir şehir gezdirilerek, halkın gündeminden uzaklaştırılmaya çalışılıyor. Bugün ise Ankara 1 no.lu DGM'de görülüyor. Devletin kendi elleri ile planladığı bu olayın katil sanıkları olarak 45 kişinin yargılanması "ceza verilse dahi" biliyoruz ki devletin kendini aklama çabalarıdır.

Sivas'ın hesabını yapılan göstermelik mahkemeler değil BİZ SORACAĞIZ!

1 Ağustos Cuma günü Kırıkkale'den Ankara'ya getirilen Sivas davası sanıklarına, Kırıkkale Ankara yolunda bombalı saldırı düzenlendi. Saldırı da 3 kişi yaralanırken olayı TKML-TIKKO üstlendi.

ANKARA TANDOĞAN MEYDANINDAKİ "TEK İZİNLİ OLAN" SİVAS KATLİAMINI PROTESTO MİTINGİ DÜZENLENDİ

Mitinge yaklaşık 30 bin kişilik kitle katıldı. 10.30'da Sıhhiye Köprüsü üzerinde toplanmaya başlayan kitlenin önünde Sivas'da katledilenlerin aileleri yer aldı. P.S.A., H.B.V gibi dernek ve vakıfları, siyasi parti, DKÖ ve siyasi dergi kortejleri izledi. 14.30'da özeld Sivas Şehitleri genelinde de tüm Devrim Şehitleri için saygı duruşuyla miting başladı. PSAKD genel başkanı Murtaza Demir'in konuşmasını Halk ozanları, Semah ekipleri izledi. KESK Genel Başkanı Siyami Erdem katliamları lanetler konuşma yapıp hesabının bir an önce sorulması ve yeni Sivaslar olmaması için halkı mücadeleye çağırdı.

1 Mayıs'dan bu zamana kadar düzenlenen bütün mitinglerde pravakatörlük görevini fazlasıyla yerine getiren karşı devrimci İP ile ÖDP (Dar grupçu çıkarları için) taşlı sopalı birbirlerine girip provakasyon ortamı ve devletin saldırılarına kılıf teşkil etmişlerdir.

YENİ-LİBERALİZM NEDİR?

(Kısa Bir Tanım)

Elizabeth Martinez-ArnoldaGarcia

Neo-liberalizm son 25 yıldır gittikçe genişleyen ekonomik politikalar bütünüdür. Sözcük olarak ABD'de çok nadir duyulsa da, burada neo-liberalizmin etkilerini; zengininin daha zenginleşmesi, yoksulun daha yoksullaşması şeklinde açıkça görebilirsiniz.

"Liberalizm" politik, ekonomik

hatta dinsel fikirlere kadar uzanabilir. ABD'de politik liberalizm toplumsal çatışmaları önlemede kullanılan bir strateji olmuştur. Yoksul ve çalışan kesime tutucu ve sağ kanat politikacıları tarafından ilerici(lilik) olarak sunulmuştur. "Liberaler"den (politik anlamıyla) nefret ettiğini söyleyen tutucu politikacıların yeni-liberalizmi de içeren ekono-

mik liberalizmle gerçek bir sorunları yoktur.

Hakkında konuştuğumuz "yeni", liberalizmin yeni bir biçimi anlamına gelmektedir. Öyleyse eski biçimi ne idi? Liberal ekonomi okulu, İngiliz ekonomisti Adam Smith'in ULUSLARIN ZENGİNLİĞİ adlı kitabını 1776'da yayınlamasıyla Avrupa'da ünlü oldu. O ve takipçileri

ekonomik olaylara hükümetin karışmasının kaldırılmasını savundular. Üretim üzerinde hiç bir kısıtlama olmaması, ticarete hiçbir engel çıkarılmaması, gümrüklerin kaldırılmasıydı söylenen; buna göre bir ulusun ekonomik gelişmesi için en iyi yol serbest ticaret idi. Bu düşünce denetim olmaması anlamında "liberal"di. Ama bireyciliğin uygulanması kapitalistlerin istedikleri gibi muazzam karlar elde edilmesi anlamına gelen "hür" teşebbüsü, "serbest" rekabeti teşvik etti.

Ekonomik liberalizm, ABD'de 1800'ler boyunca ve 1900'lü yılların başlarında hüküm sürdü. Ardından 1930'ların Büyük Durgunluk yılları ekonomist John Maynard Keynes' liberalizme meydan okuyan ve kapitalistler için en iyi politika olacak bir teoriye götürdü. Özünde söylediği tam istihdamın (full employment) kapitalizmin büyümesi için gerekliliği ve bunun ancak hükümetlerin ve merkez bankalarının istihdamı artırma amacıyla işe karışmalarıyla gerçekleşebileceğidir. Bu fikrin büyük bir kesimin hayatını iyileştiren Başkan Roosevelt'in Yeni Anlaşması (New Deal) üzerinde etkisi büyük olmuştur. Bu dönemde, "Hükümet genel refahı yükseltmeli" inancı yaygın olarak kabul görmüştür.

Ancak, son 25 yıldaki kar oranlarının daralmasıyla yaşanan kapitalist kriz, seçkinler topluluğunda ekonomik liberalizmin yeniden canlandırılması fikrinin oluşmasına esin kaynağı oldu. İşte bu liberalizmi "neo" veya "yeni" yapan şeydir. Şimdi kapitalist ekonominin hızlı küreselleşmesiyle birlikte, yeni-liberalizmi küresel boyutta görüyoruz.

Bu sürecin anılmaya değer tanımı, Ağustos 1996 Chiapas'da yapılan "Neo-liberalizme Karşı ve İnsanlık İçin Kıtalararası Buluşma"da Ko-

mutan Marcos'tan geldi. O, "sağın bize önerdiği dünyayı kızilderilileri buradan, kadınları oradan, alabileceğiniz bir pazaryerine çevirmektedir" demişti ve ardından da "çocukları, göçmenleri, işçileri ve hatta Meksika gibi bir ülkeyi de bu pazarda bulabileceğinizi" ekliyordu.

Yeni-liberalizmin temel özellikleri:

1. Piyasa Kuralı; "Hür" teşebbüsü veya özel girişimi hükümet (devlet) tarafından empoze edilmiş herhangi bir bağdan (bunun sebep olacağı toplumsal zararları dikkate almaksızın) liberalleştirmek. NAFTA'da olduğu gibi uluslararası ticaret ve yatırım büyük serbestlik, Yıllar boyunca süren savaşım ile kazanılmış işçi haklarını yok sayarak veya işçileri sendikasıylaştırmakla ücretleri düşürmek. Sermaye, meta ve hizmet hareketinde tam bir özgürlük. Bizi bütün bunların yararımıza olduğuna inandırmak için, "kuralsız bir piyasanın, sonuçta herkesin faydalanaacağı bir ekonomik büyümenin en iyi yolu" olduğunu söylerler. Reagan'ın "arz-yönlü" (supply-side) veya "damlayan" (trickle-down) ekonomisi gibi. Fakat her nasılsa zenginlik çok fazla damlamaz.

2- Toplumsal Hizmet Harcamalarının Kesilmesi: Eğitime, sağlığa ayrılan kaynakların azaltılması. Yoksullar için güvenlik ağının küçültülmesi, ve hatta yolların, köprülerin, içme suyu sistemlerinin bakımı için gereken harcamaların hükümetin rolünün daraltılması adına aşağı çekilmesi.

3- Kuralsızlaştırma; iş güvenliği ve çevreyi koruyan düzenlemeleri de içermek üzere karı azaltan her türlü kuralı daraltma.

4- Özelleştirme: Devletin elinde tuttuğu işletmeleri, varlıkları ve hizmetleri özel yatırımcılara satma. Bunların arasında bankalar, önemli sanayi kuruluşları, demiryolları,

otoyolları, elektrik dağıtım sistemleri, okullar, hastaneler ve hatta içme suyu dağıtım şebekeleri bile bulunmaktadır. Gerçi bu iş, gerekli olan yüksek verimlilik adına yapılsa da, özelleştirmenin zenginliğin sınırlı ellerde toplanmasında ve halkın ihtiyaçları için daha fazla ödeme yapmaya zorlanmasında payı büyük olmuştur.

5- "Halk" ya da "Halkın İyiliği" Kavramını Yoketme: Ve yerine "Bireysel sorumluluk" anlayışını geçirme. Toplumdaki en yoksul insanları sağlık, eğitim ve sosyal güvenlik sorunlarını kendileri çözmeye zorlama ve eğer beceremezlerse onları "tembel" diye suçlama.

Yeni-liberalizm Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve İnter-Amerikan Development Bank gibi güçlü kuruluşlarca dünyaya empoze edilmektedir. Tüm Latin Amerika'yı öfkeye boğmaktadır. Yeni-liberalizmin ilk açık örneği halk tarafından seçilmiş Allende yönetimine karşı düzenlenen CIA destekli askeri darbe sonrası Şili'de yaşanmıştır. Meksika'da NAFTA'nın ilk yılları ücretler %40-50 gerilerken yaşam maliyeti %80 artmıştır. 20.000'in üzerinde küçük ve orta ölçekli işletme batmış ve 1000'den fazla devlet işletmesi özelleştirilmiştir. Bir bilim adamının dediği gibi "yeni-liberalizm Latin-Amerika'nın yeni-sömürgeleşmesi anlamına gelmektedir."

ABD'de, yeni-liberalizm refah düzenlemelerini yok ediyor, (göçmen işçileri de kapsayan) çalışanların haklarına saldırıyor, toplumsal, düzenlemeleri tırpanlıyor. Yeni-liberalizmden yararlananlar küçük bir azınlıktır. Geriye kalan çoğunluk içinse getirdiği yalnızca acı.

İngilizce'den Çeviren: İ. NARİN

GENÇLİK

Gerçekçi Ol,
İmkansız İste...

ÜNİVERSİTELERİN TARİHİ GELİŞİMİ

"Evine dönen bir çocuk babasına yaptıklarını anlatır ve babasından yiyecek ister: "Susadım, bana içecek bir şey ver! Karnım acıktı, ekme ver bana! Ayaklarımı yıka, yatağımı yap, gidip yata-yım. Sabah erken uyandır beni, öğretmen döver yoksa!"

Ertesi sabah çocuk annesinin hazırladığı iki küçük ekmeği alır ve okula koşar. Yazık ki geç kalmıştır. Öğretmeninden dayak yer. Evine dönünce babasından öğretmenini eve çağırmasını ve ona armağanlar vermesini ister. Baba çocuğun dileğini yerine getirir. Öğretmen çocuğu över.

(Eski Bir Sümer Tableti)

Bilginin ve toplumsal deneyimin aktarımı insanlığın toplu yaşama geçtiği ilk dönemlerde önemli bir sorundu. Basit iş bölümüne dayalı komünal yapıdaki toplumlarda, genel çizgi topluluğa yeni katılan bireyin üretim çalışması içinde toplulukça eğitimini ortaya çıkarıyordu. Üretim araçlarının gelişerek işbölümünü artırıcı ve özel mülkiyeti ortaya çıkararak nitelikte gelişimi topluluğun önüne kafa ve kol emeğinin ayrımının ilk görüşlerini, topluluk içine bazı bireylerin üretimden gelen uzmanlıkla ayrışmalarını ve son olarak da toplumsal niteliği olan bilginin konumlanışını, aktarım şeklini yeni bir formasyonla değiştirerek meydana getirdi.

Toplumsal bilginin bu il sahibi yönetici kast; toplumsal deneyimden gelen bu bilgiyi kendi konumlarını sağlamlaştırıcı dini bir biçim değişikliği ile topluma aktarıyorlardı. Bilginin bu sonul gibi görünen yönetenlerde birikmiş, yönetilen için ise toplumsal varoluş kaygısına bağlı mitolojik yapısı doğruluk ya da yanlışlık gibi sorgulamadan öte kendi adına bilgiyi tekelinde tutan sömürge sınıfın konumuna övgü niteliğindeki bir karanlık çağı oluşturur.

İlkçağların tek tek insanlardan öte yoğunlaşmış kütlesi niteliğindeki birebir öğrenim (bu öğretim toplumsal üretiminin kol emeğine dayalı olduğu basit deneyim aktarımıdır) dışında hiçbir bilgisel birikim olmamış insana ve evrene dair genel soruları ise üretim ilişkileriyle yaratılan cevaplar olmuştur. Toplum düzeni sürdüreceği konuma getirmiştir. Bu dönemlerde üretim araçlarının daha gelişkin olduğu, işbölümünün daha yoğunlaştığı bazı topluluklarda bilginin düşünsel yapısını kısmi de olsa üretimden ayrıştırdığını bilimsel görüşlerin başka toplumların izmlisine bağlı olsa da yeni bireylerle ortaya çıktığını görüyoruz.

Antik Yunan, bilginin yeni merkezi olmakla öne çıkıyor. İlk okullaşmanın kurumsal olmasa da topluluk içindeki gelişkin bireylerin öncülüğünde ortaya çıktığı biliniyor. Bunlardan iki tanesi ve en ünlüleri Platon'un kendi doktrinini yapmak için açtığı akademiyle, öğrencisi Aristo'nun rakip bir felsefe okulu olarak açtığı Lise sayılabilir. Bu okullar seçilmiş öğrencilere yönelik genel eğitimi olmayan örneklerdir. Bu dönemin başka bir gelişkin örneği de bu gün bile hayranlık uyandıran İskenderiye müzesidir.

Genel ve sistematik öğretim veren kuramsal anlamda ilk üniversitelerin kuruluşu Avrupa'da 12. yy'da ortaya çıkıyor. 1160'da Paris aynı yıllarda Polonya, 1167'de Oxford, 1209'da Combrid-

ge, 1227'de Salamanca, 1337'de Prag, 1364'de Harkov vb. üniversiteleri kuruluyor. Bu üniversiteler köken olarak kilise kaynaklı ve bir çoğu katedral okullarıydı. Rahipler yetiştiriliyordu öğretim skolastik bilginin verilmesine dayalıydı. Feodal toplum için bilginin hakimiyetini elinde tutan kilise, Derebeyliği ile olan uzlaşmasını sağlamlaştırıcı, egemen düzeni sürekli kılabilecek bir zorunlulukla 12. yy. Avrupa'da böyle bir kurumsallaşmayı onayladı. Aynı dönemlerde islam dünyasında eğitim, cami okulları olan medreselerde ideolojik niteliği ile süre geliyordu. İlk zamanlarda birikim aktarımı sağlayan bu kuramlar daha sonraları bilimsel ilerlemenin köstekleyicisi durumuna gelmişlerdir. Ama bu kurumsal kısırlaşma bazı üniversitelerde- o gün için olsa bile üniversite üyelerinin tepkisine neden olmuştur. Bu kurumları kendi hareketleri içerisine hapsedmeye çalışan derebeyleri ile üniversite öğrencileri çatışmaya girmişlerdir. Tekil de olsa bu örneklerden en ilginç "1229 yılında Notre Dome rektörünün Aristo'nun kitaplarını yasaklamasıyla gelişen olaylardır: Öğrenciler fiyatların aşırı yüksek olduğunu öne sürerek bir hanı işgal eder ve dağıtırlar. Polis örgütünün başı bir okçu birliğiyle olaya müdahale eder ve yoldan geçen kişilerin yaralanmasına neden olur. Çevredeki sokaklardan öğrenci grupları çıkarılır. Kaldırım taşlarını söküp güvenlik güçlerine saldırırlar. Polis şefi okçulara saldırı emrini verir. Üç öğrenci saldırı sırasında ölür. Üniversitede işgal başlar Barikatlar kurulur. Bir öğrenci grubu krala çıkar. Öğrenciler ve profesörler çevre üniversitelere göç eder. Daha sonraları yapılan görüşmelerde Kral öğrencilere ucuza kalabilecekleri konaklama yerleri ile ilgili düzenlemeler getiren bir yasa çıkarır ve üniversiteden yurtlar ve yemekhaneler kurar."

Her toplumsal sistem üretim ve yeniden üretim ile varlığını sürdürür.

Yeniden üretim için gerekli olan deneyim aktarımının yukarıda kısaca özetlenen toplumsal formasyonlardan daha çok üretim içinde yapılan eğitimle sağlandığını, tıkanıklığa varolan dönemlerde kısmi kurumsallaşmalara başvurduğunu gördük. Bu kurumsallaşmanın ileri bir formülasyonda ileri bir öge olarak ilk dönemler için ortaya çıktığı bilinir.

Kapitalist toplumda eğitimdeki bu kurumsallaşma daha genel ve üretim dışı bir nitelik kazanmıştır. Temel yapının değişimi ile istem bireyin eğitiminde toplumsal iş bölümünde aldığı konuma göre özel eğitime yönelmiştir.

Örneğin mühendislik, sanayileşmenin gelişmesiyle üniversitelere program niteliğinde girmiştir. Elbette bu eğitim salt toplumun maddi üretimine yönelik bir nitelik taşıyor. İlkçağ rahiplerinin daha net aktardıkları ideolojik eğitimde ön plana çıkıyordu. Bireyin toplumsal konumuna göre işbölümünde alacağı yere göre mesleki bilgiyle donatılıyordu.

Yeniden üretime hazırlanışı; üretim dış kurumlarda yapılması daha özel bilgilerle donanmış belli bir ücret karşılığı çalışan sistemin ihtiyaçlarına yönelik bilgi üretiminin -özellikle teknik bilgi- aktarımını yapan yeni bir mesleki küçük burjuva sınıfı yarat-

tı. İnsan bilgisini salt pratik alanda sıkıştıran bu tür eğitim bilimsel çabaları önünde bir set durmuna geldi. İnsanlık üretim çabası içinde elde ettiği bilgisine doğanın kavranışına ilişkin tüm denemelerini artık sadece kapitalist üretim ve üretim ilişkilerini ayakta tutucu nitelikte kullanılmaya başladı. İktisat, bilgisayar gibi alanlar sistemin kendi varlığını konumlandırıcı alanlar olarak ortaya çıktı. Sistem kendi toplumsal düzenini bozacak alanlarda bilimsel olan ilerleyişini kısırlaştırıp kendi varoluş sınırları olan gelişkinliği bilime sızdırma uğraşına girdi. Bunu yapabileceği en iyi aygıt da kendi kuramsal eğitim yapısıydı.

Bilgini bu pratik yapısı bilimsel ilerleyişini durdurmuştur. Üretim araçlarındaki gelişmenin verdiği üretim ilişkilerindeki değişim eğitime yönelen kesimin sayıca büyümesine yol açtı. Bu bunalımdan çıkış yolunu, okulları en ideolojik yerler haline getirerek, kapitalist sistem varlığını sürdürmektedir. İşçi sınıfı içindeki en ileri beyinler eğitimin pragmatik yapısı içinde bilimsel açıdan kısırlaştırılmıştır. Irkta kendi kendini kurtarmayı ön plana çıkaran eğitim, eğitim süreci içinde konumlanan bireyi içinde bulunduğu sınıf koşulları nedeniyle zorlayıcı vicdani bir sorumluluğun içine itmiştir.

Sistemdeki her çelişki eğitim alanında yansısını bulmuş. Eğitim aşamasında belirli seviyeye gelen birey sistemin bilgi donanımını yeterli gördüğü noktada gelişimini durdurup sistemin ideolojisiyle donanmış daha alt kısımlar niteliğine bürünmüştür.

Üretim süreci içinde etkinliği olmayan kapitalist sistemi sürekliğine yönelik alanlarda konumlanan muhasebe kadroları, işletme kadroları oluşmuştur. "İdareciler eğer kendi aralarında madeni demir veya princi alışımı olan bir çocuk bulurlarsa, hiç acımadan onu tabiatına uygun kısma göndermeli, zenaatkar ve çiftçilere teslim etmelidirler. Bunun tersi olarak bu sınıflar ortaya, bileşiminde altın veya gümüş olan bir çocuk çıkarırlarsa idareciler, değerine göre onu yücelterek gardiyan yapmalıdırlar. Üniversite sınavlarında madeni altın veya gümüş olanlar için bile sorun varlığını koruyor. Üniversite sonrası, işsizlik özellikle halkın ve özel de işçi sınıfının ihtiyaçlarına yönelik alanlarda (sağlık, eğitim, ziraat vb.) artmaya başlamıştır. Sistem bu gibi alanlarda tıkanıklığı aşmak için değer yasasında piyasa anlayışına getiriyor. "Değer yasası yabancılaşmış bireyin yaşamının tüm alanlarını etkiler, geleceğini yoğurur ve biçimlendirir. Buna şunu eklemek mümkün "Birey kendi başarısızlığını sistemle olan bağlarını zayıf ya da sıkı olmasıyla yargılamaya başlar."

Komünist ideolojiyle donanmış bir genç için sistemle kopuş, mücadele oklarını sistemin kurumlarına yönelmek başta olan olgudur. Üniversitenin ideolojik ve pragmatik yapısından ayrışma üniversiteliye insan bilgisine ve işçi sınıfıyla olan birleşik mücadele konumuna dair yeni alanlar yaratır. Toplumsal devrimlerde gençliğin devrim sonrası eğitimin yaygınlaştırılmasında önemli yükümlülükler aldığı biliniyor. Bu bağlaşıklığa kuramsal eğitim egemen sınıfıyla olan birleşikliğine rağmen piyasanın okul dışı bir olgu olduğuna dair yaygaralar bizzat burjuva eğitim politikasıyla yalanlanır. Ne üniversiteyi ne de üniversiteliye toplumsal varoluş koşulları dışında bakabilirsiniz üniversitenin bilimsel, özerk, demokratik olması doğrudan sistemle ilgili bir sorundur. Önemli olan dönüştürücü nitelikteki ya da en azından böyle bir kaygısı olan üniversiteliye bütün örgütlü mücadele niteliğiyle bilimsel, özerk ve gerçekten özgür toplumun kuruluşuna ön ayak olan işçi sınıfıyla birleşik mücadeleye atılmasıdır.

Kapitalist sistem yetişmiş bir birey olarak üniversite ve diğer toplumsal aygıtlarıyla üniversiteliye kendi kampına çekmeye çalışıyor. Bu kamptan kaçışın açıklığı işçi sınıfının mücadelesinde aranmalı. Bu hukuk öğrencisi kadar kuramsal fizik, okuyan için de geçerlidir.

Üniversite artık renk değiştirmeli. Zencilerin melezzelerin işçi ve köylünün rengine bürünmelidir (Che)

**İstanbul'dan Devrimci Hareket Okuru
Zeki Kaya**

YARARLANILAN KAYNAKLAR

1- Günlük Yaşamdan Görüntü Aktaran Umberto Eco

2- Düşünce Tarihi (Afsar Timuçin)

3- Engels Joseph Bloch'a Mektup

ÜNİVERSİTE SINAV SONUÇLARI AÇIKLANDI

Her zaman olduğu gibi bir çok insan kazanamadı ve açığa kaldı. Bütün bir yıl boyunca sınava hazırlandık. Parası olanlar özel dersanelere giderek, özel dersler alarak, parası olmayanlar ise evinde kendi çalışmalarını ile hazırladı.

Ben ve arkadaşlarım için yorucu ve psikolojik etkileriyle oldukça kötü bir seneydi. Bir de çocuğunu olan gücüyle okutmaya çalışan, derşaneye gönderen ailelerin çocuklarında ise "Ya kazanamazsam" "ailemin emekleri boşa gidecek" şeklindeki sorunları onları daha da kötü bir bunalımın eşiğine sürüklüyordu. Bunu bütün örnekleri ile çevremizde yaşıyor ve görüyoruz.

İlk start verildiğinde (ÖSS) kendimi yarış atlarının olduğu hipodromda hissetmişim. Hepimiz usulca yerlerimizi almış ve "o büyük" yarışa başlamıştık. Kimileri için hüsrarla sonuçlanan bu yarış, parası olan ve özel eğitim görmüş olanlar için ise zafere sonuçlanmıştı. Yarışın 2.turu da pek farklı değildi. Bu yarışın sonucu ise yaklaşık %70-80 için yine aynı hüsrarla sonuçlandı.

Gelinen noktada ise birçok insanın psikolojik dengesi bozuldu, stres ve kazanamamanın vermiş olduğu eziklikle bunalıma soktu.

Kazananlar için ise sorunlar asıl şimdi başlıyordu. sistem artık emekçi çocuklarına üniversitenin kapılarını kapatmış, okumayı da paraya endekslemiştir. Parası olanın okuduğu, olmayanın ise okuyamadığı böyle bir sistem içerisinde tek çözüm alternatif bir sistemdir ve bu da ancak Devrimle gerçekleşecektir.

Eğitimi paralı hale getiren, parası olmayanın okuyamadığı bu sisteme karşı örgütlenelim, mücadele edelim.

Sevgilerimle,

Bakırköy Lisesi'nden bir okur

EĞİTİMDE KATKI PAYINA HAYIR!

Biz Türkiye Gazetesi Ticaret Lisesi'nde okuyan 3 öğrenciyiz.

Okullara getirilmiş olan kredili sistem ilk başta bir çok insan için çok hoş göründü ve cazip geldi. Bugün ise o görünmeyen yüzünü göstermiştir. Eğitim zaten çok kalitesiz ve düşüktü, bilimsellikten uzaktı ve ezberciliğe dayanıyordu. Getirilen kredili sistemle eğitimin kalitesi daha da düşmüş ve bizlere "acaba biz ne öğrendik?" sorusunu sordurtmuştur.

Koymuş oldukları kredi limitleri ile, öğrenciler birçok dersi alamıyor ve sabah bir dersi varsa öğleden sonraya kadar ikinci dersi bekliyor. Bu boş zamanı ise çevredeki kafelerde ve kahvelerde geçiriyordu. (Ve bu da öğrenciyi otomatikman etkisiz hale getirmenin yöntemi oluyor)

Bunun yanında katkı payları adı altında maddi anlamda da bizlerden aldıkları paralar ile bizleri sömürmeye başlamıştır. Birçok insan istenen bu paraların neden istendiğini sormuyor ve nereye gittiğinin hesabını yapmıyorlardı. Sorumlular ise suçlamayı yapıp başlarından savıyorlardı. "Devlet okullara artık bütçeden pay ayırmıyor, okullar kendi maddi sorunlarını kendileri çözecek" deniyordu. Tabi ki bunun ağır faturasını ödeyecek olanlar yine bizleriz.

İlk öğretimden, üniversiteye kadar eğitimin her aşamasında çeşitli isimler konarak alınan paraları ödemeyenler ise birçok tehditle yüzyüze kalıyor. Bu tehditler, okuldan atma, derslere sokmama, diplomayı vermeme gibi tehditler oluyor. Bunun en son örneği olarak da vermedikleri kredileri tamamlamak için açılan yaz okullarının parasını ödeyemediğimiz için "Diploma vermeyeceğiz" tehdidiyle karşılaştık oldukça yüksek olan (bir öğrenci için) bu paraları ödemek zorunda bırakıldık.

Okumak için bizlerden zorla toplanan paralara ve şimdi son vermiş oldukları kredili sisteme, getirecekleri daha iyi "nasıl para toplanan yeni bir eğitim sistemine" karşı çıkalım. Susmayalım.

**Türkiye Gazetesi Ticaret Meslek Lisesinden
Dergi Okurları**

Merhaba, Sayın dergi çalışanları,

Bizler, yaklaşık bir ay önce Ceyhan Cezaevinin boşaltılmasıyla Antep Cezaevine getirildik. Birçok konuda sıkıntılarımız var, bunların en önemlilerinden biri, devrimci basını, daha önce olduğu gibi takip edememizdir. Bizler, 48 PKK'li tutsak olarak "hükümlü" olduğumuz için 200'e yakın tutuklu statüsündeki arkadaşlarımızın arasına verilmediğimiz için ayrı bir blokta kalıyoruz ve tahmin edeceğimiz koşullarla beraber, basın-yayını takip etmede de -burada yeni olduğumuzun da getirdiği şartlardan- sıkıntı çekiyoruz. Onun için sizden isteğimiz, "Devrimci hareket" dergisini düzenli olarak bize göndermenizdir. Gönderinizin belli ölçüde yararlı olacağına inanıyor, çalışmalarınızda üstün başarılar diliyoruz.

**Özel Tip Cezaevi ANTEP
Fehmi Çetiner**

Özgür yarıntur adına MERHABA... Bizim göndermiş olduğumuz mektuba karşılık, sizin de bize göndermiş olduğunuz cevabı aldık. Bizlere göstermiş olduğunuz olakadan duyarlılıkta ölümlü öncelikle size bir teşekkür etmeyi borç biliyoruz.

Derginizin 1. ve 2. sayılarını bizlere göndermenize rağmen henüz elimize ulaşmamış. devletin sosyalist basına ayırdığı bütçe kapatma, toplama vb. saldırılarının cezaevlerindeki aydınları karşı karşıyayız. Salt Ümraniye Cezaevi olmamakla beraber tüm cezaevlerinde yayın sorunu, belli başlı ilk sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konudaki mücadelemiz sürüyor ve sürecek.

Yükarıda da yazdığım üzere, sizin duyarlılığınız karşısında, cezaevi idaresi her zamanki gibi gerçek yüzünü bize daha gösterme fırsatını bulmuşsun bizlere. Bundan dolayıdır ki derginiz hakkında henüz eleştiri ve değerlendirme sansürüne sahip olmadık. Tekrar bu konudaki duyarlılığınızdan dolayı teşekkürlerimizi sunarken bizlere göstereceğiniz ilgi için de vaktinizi beklediğimizi belirtmek istiyoruz.

Yayın hayatınızda başarılar diliyoruz.

Musa KARLIDAG

MERHABA DOSTLAR

Göndermiş olduğunuz dergileri (1. ve 2. sayılar) ve mektubunuzu aldık. Göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı teşekkürler ediyoruz.

Derginizi okuyor, okutuyoruz. Şu aşamada anlamaya, tanımaya, kavramaya çalışıyoruz. Eleştirilerimizi değerlendirmelerimizi ileride yapacağız.

Şimdilik, her türlü baskıya ve zorluğa rağmen yürüttüğünüz onurlu yayın faaliyetinizde ve mücadelenizde başarılar diliyor DEVİRİMCİ HAREKET Dergisindeki tüm dostlarımıza selamlarımızı gönderiyoruz..

Timur ÇELİK
Özel tip cezaevi BURSA

DÜNE VE BUGÜNE DAİR....

Bugün, dünyadaki sosyalizm pratiklerinin ve ülkemizde yaşanan 12 Eylül darbesi sonucu solun yenilgisinin getirdiği moral bozukluğu henüz aşılamamıştır. Bir ideolojik ve politik bulanıklık sür-git yaşanmaktadır. Ülkemiz solunda egemen olan anlayış,

"geçmişini yinelenmek olmaz" ifadesi gerek geçmişin objektif eleştirisini ve geleceğin projelerini engellediği (geliştirmeyi) gibi liberal anlayışların filizlenmesine neden olmaktadır. Unutulmaması gereken şey yeninin her zaman eskinin bağrından doğup geliştiğidir. Fakat bu yeni adına her şeyin savsaklanabileceği anlamına gelmez.

"Geçmişini yinelenmemek" kavramı genel anlamda doğrudur. Fakat bu, bir çok temel saptamaların bu yolla tartışmaya açılıp sunuldukları reddiyelerini gerektirmez. Ancak geçmişte yaşanan eksiklik ve olumsuzlukların giderilmesi, bu günün koşullarında geçerliliğini koruyan-yöntem ve araçların geliştirilerek günümüze aktarılması anlamında anlaşılanabilir. Eğer, bugün varsa, dün de vardır, yarın da olacaktır.

Bugün, önümüzde duran görev, koşulları zorlayarak geçmişin özeleştirisini yapmak, yaşanan politik bulanıklığa müdahale etmek ve doğru devrimci çizgiyi yeniden üretmektir. Mücadele tarihi boyunca devrimciler yaşadıkları yenilgilerden ders çıkarmayı ve yeni bir devrimci çıkışı ürettikleride oranlarda başarılı olmuşlardır. Her yenilgi döneminde sağ ve sol sapma bazı anlayışların hareketi içinden ortaya çıkması doğaldır. Bir anlamda da yenilgi dönemleri devrimci mücadelenin tasnif (ayırıcı) elektleridir.

12 Eylül'den günümüze uzun bir zaman geçmesine rağmen genelde Türk solunun büyük bölümü özelde ise, DEVİRİMCİ YOL hareketi henüz yenilginin net bir özeleştirisini yapmamış, üstünkörü geçiştirilmiştir. Bu, o dönemde DEVİRİMCİ YOL hareketinin sözümona "ETKİN VE YETKİN"lerinin görevidir. Kaçmak hiçbir sorunu çözmediği gibi sorunları karmaşıklaştırır. Özeleştiriler yaşanan pratiklerde anlamını bulur. Özeleştiriden kaçış zamanla suç kavramına evrilir. Herşeyin bir muhasebesi vardır.

Bugün ülkemizde devrimcilerin önünde duran görev politik yelpazede merkez solun merkez sağa kayarak boşalttığı merkez sol kulvarı dolduracak yasal bir parti kurmak olmadığı gibi devrim kaçınımlarını onlarla birlikte hareket ederek bu davranışlarından vazgeçirmeye çalışmakta değildir. Önümüzdeki yakıcı görev, üzerimizdeki ölü toprağı atıp devrimci düşünce ve ilişkileri yeniden yaşama geçirip halk ile tanıştırmaktır. Kısmi olarak bir kimlik ve meşruluk sorunumuz olmasına rağmen bunu başarabilmek olanaklıdır. Yeter ki biz gereksiz derecede kendimizi saklamaktan vazgeçip doğru yöntem ve araçlarla halka gidelim. Gün mücadeleyi geliştirme ve yükseltme günüdür. Haydi dostlar, köylere, sokaklara, okullara, fabrikalara, mahallelere ve yaşamın her alanına...

(KIVIRCIK)
Ulaş ÖZENCİ

MERHABA DOSTLAR

Kartınız, geç de olsa elimize ulaştı. Dergileriniz de düzensiz ve gecikmiş olarak gelse de, elimize ulaşıyor.

Eleştiri ve değerlendirme yazısı gönderebileceğimi yazmışsınız. Aslında, dergilere böyle yazılar yazma gibi bir alışkanlığım yoktur. Zira, zaten çok sınırlı olan böylesi taleplerin bir çoğu da, samimi yetsiz olmakta ve devrimci bir tarzda karşılanmamaktadır. Dostça yapılan eleştirilerin bir çoğu, yayınlamamakta ve hasıraltı edilmektedir.

Geleneksel Devrimci Hareket'in, açık olmama ve kendine güvensizliğinin göstergesi olan kötü bir geleneğidir bu. Tabi bu görüşünün tekabül ettiği bir sınıfsal kavrayış ve köklü nedenler bulunmaktadır.

Size yazmamın nedeni ise, Geleneksel Devrimci Hareketin en köklü Hareketinin, Devrimci yönlerine sahip çıkma ve yaratma

iddiasında olmasına rağmen, devrimci eleştiriye karşı hasmane bir tutum olmayacak samimiyeti taşıyacağına dair beklentimdir.

Bu girişten sonra, derginizi nasıl bulduğum kısmına gelmek istiyorum. Devrimci faaliyete yasal dergi üzerinden başlanmanın zaafiyeti ve yaratacağı tasfiyecilik, Türkiye Devrimci Hareketinin pratiğinin "zengin" deneyimlerine bakılarak görünebilir. Geleneksel Devrimci hareket, Lenin tarafından evrensel ilkeler olarak inşa edilen Bolşevik çalışma tarzını, olumsuz pratikleriyle doğrulamak istercesine bir ısrar içerisinde yıllardır. Devrimci açık olan faaliyetine, böyle gelenekselleşmiş tasfiyeci bir anlayışla yaklaşmadığınızı ümit ediyorum. Aksi takdirde çabalarınız, iyi niyetli bir tekrardan öteye geçemeyecektir.

Derginizi biçim olarak, oldukça güzel bulduğumu belirtmek isterim.

İçerik olarak ise, toplumsal gündemi işleyişinizde zayıf kaldığınızı ve sınıfsal bakış açısını yakalayamadığınızı düşünüyorum. Bence bu zayıflığın temel nedeni de İşçi sınıfının gündemini esas almamanızdan kaynaklanıyor. Yayın çizginizin odağına işçi sınıfının sorunlarını ve çözüm önerilerinizi koymalısınız. Yanısıra, Kürt Ulusal Sorunu, Gençlik ve diğer emekçi halk tabakalarına yönelik perspektif yazıları işlenmelidir. Yayın çizginizde, bu diyalektiğin tam tersine işlendiğini ve proleter devrimin sorunlarını, küçük-burjuva demokratik mücadelenin sorunlarına bağımlı ele alındığını görüyorum.

Çizgi farklılığının belirleyiciliğini bildiğim için, daha fazla ayrıntıya girmeyi gereksiz görüyorum.

Eleştirilerimin, devrimci bir tarzda karşılanacağını ve yayınlanacağını umuyorum. Zindan direnişlerinin sürekli üzerimizde olan sıcaklığıyla hepimize çalışmalarınızda başarılar diliyorum. D.Selamlar,

Malatya Cezaevi

EKİM Davası Tutsağı Bekir Balyemez

Merhaba

1970'li yıllarda vücut bulan 1974'de DEV-GENÇ ile başlayıp Devrimci Yol'da devam eden 12 Eylül faşist cuntasıyla birlikte gerilla savaşıma dönen ve bugün Devrimci Hareket'le süregelen mücadeleyle selamlıyor, dergi çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

1968'lerde başlayan bir süreç içerisinde devrimci pratiğin ışığında sürekli gelişmiş THKPC deneyimi, oniki mart yenilgisi ve 1974 sonrası anti faşist mücadelede DEV-GENÇ ile olgunlaşmış 1979'a gelindiğinde kendi içerisinde bütünlüklü bir nitelik kazanmış ve bu bütünlük içerisinde yaşanan somut koşulların köklü ve uzun dönemli tahlilleriyle netleşmiş. 1980 ile 84 yılları arasında gerilla mücadelesi vermiş, bunun yanı sıra Türkiye coğrafyası üzerinde yaşayan yüzbinlerce insanın devrim umudu olmuş bir örgütlülüğün bugünkü fertleri olarak kendimizle gurur duymamız gerektiğinin bilincindeyim.

Ülkemizde bugün yaşanan bir siyasi ve ekonomik krizin varlığı şüphe götürmez.

Bu kriz öyle bir noktaya gelmiştir ki ülkemizde zaten çok kısıtlı olan bireylerin özgürlüğü iyice kısıtlanmış serbest ulaşım, iletişim hakları, ellerinden alınmış ordu devlet işlerine el atmış zaten bilinen birşey olan hükümeti Millî Güvenlik Kurulunun yönetmesi olayı iyice açığa çıkmaya başlamıştır.

Bu siyasi ve ekonomik krizin bir başka ucudu halklarımıza vurmuş. Fabrikadaki emekçi, okuldaki öğrenci, dairedeki memur bu kötü gidişattan payına düşeni fazlasıyla almıştır.

Bu senaryonun bir bölümü de cezaevlerinde oynanmış ve ceza evlerindeki tutsakların ölüm oruçlarıyla direnişlerle canları pahasına aldıkları haklar devletin legal ve illegal kolları tarafından bir bir gaspedilmeye çalışılmıştır.

İşte bu süreçte dışarıdaki yoldaşlara, devrimci ve demokrat ki-

şiliğe sahip insanlara düşen görev devletin oyunlarını boşa çıkarmaya çalışmak ve yaptığı bu işlerin meşru olmadığını halka anlatmak ve bu baskılara faşist saldırılara, yargısız infazlara ve Türkiye Kürdistan'ındaki insanların gördüğü zulme karşı Devrimci Yol'un 1978'lerde faşist saldırılardan halkı korumak halk içindeki kitlelerde yararlanarak oluşturmuş olduğu Faşizme Karşı Direniş Komiteleri ruhunu tekrar hayata geçirmek. Gerekirse Fatsa'daki gibi halkın iktidarını kurmak, Tariş'teki gibi işçilerle direniş örgütlemek, Çorum'daki gibi faşist saldırılara halkla birlik-te karşı koymaktır.

Bizler Mahir Çayan'ların, Ulaş Bardakçı'ların takipçileri olarak onların açtığı yoldan ve onların şiarlarını dilimizden düşürmeden yürümeliyiz. Yürüyeceğiz.

**MAHİR HÜSEYİN ULAŞ KURTULUŞA KADAR SAVAŞ
DEVİRİM İÇİN TEK YOL DEVRİMCİ YOL**

Hüseyin Kolay

Gebze Cezaevi

Devrimci Yol Davası Tutsağı

SEN OLMAYAN SANA DAİR

Sen hep insana dair artı eksi spektrum üzerinde yürümek istedin. Kimi zaman bunları tattın hissettin ama hep tümellikten uzak kaldın. Kalmaya çalıştın. Bunlar için var olacaktın. Kendin istedin. Hiç kimse yapmanı istemediğin bir şeyi yapmanı istemedi. Gönüllü bir tercihti. Biliyorsun!

Gönüllü tercihlerde vicdanınla başbaşıdır. Belki de aldatmadığın yegane teklifindi. Eğer vicdanına karşı dürüst olursan senin en iyi dostun arkadaşın yoldaşın olacaktı. Ancak vicdanınla oynamaya kalkarsan yakarı kurtaramadığın en büyük belanın hem de yedi belalıdan da bela karşına dikilecekti. Aman dikkat!

Tabiki bütün bunlar gözlerini enginlere çevirmeden gökyüzünün fethine doğru yönelmeden yani uçmadan olmuyor.

Peki nasıl uçacaksın? Tamam uçmayı başardın havalanamıyorsun ne olacak yani geriye dönüp baktığında kaplumbağayı geçemediyse...

Bir tarafta yenilgi diğer tarafta yeniden olacak.

Burada hangi yolu seçersen seç hayat akıp gidecek su gibi otuz demeden kırkına dayanacaksın belki de nikah masana azrail oturacak biliyorsun azrail bakılığın saltanatını sürüyor. Herkes onun ağzına bakıyor. Ama sen hep bakılık adına savaşmıştın. Savaşın gerçekse, yolu yok azrail öldürülecek sen ölmeden o ölecek yani sen ölmezsen o ölmez işte o kadar şeref-sizdir.

Acaba öldürmek şarjörünü düşmanın üzerine boşaltmak mıydı? Ama VELİ ESKİLİ silahının tetiğini çekmekte geç kalmıştı.

Farkında olmadığı birşey var. O çoktan şarjörünü yüreğindeki azraile boşaltmıştı. Yani ölümü iki kez öldürmüştü. En yigit militanlıkta bu değil miydi? Belki de bu yüzden kimliği günlerce tespit edilememişti. Babasına oğlunun mezarını bile çok görmüşlerdi.

Sakin ha!

Bunları ben değil tarihin durdurulmaz emri söylüyor.

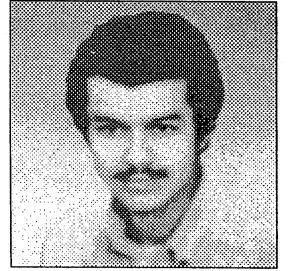
Anneciğim, kardeşim, sevgilim, arkadaşım, yoldaşım

Bir türlü olmuyor dediğimiz çözemediğimiz denklem kökleri buralarda saklı.

Bu paradoksu çözdüğümüz oranda sahneye çıkacağız. Güzel günler göreceğiz.

Sevgilerimle,

Ankara'dan Bir Devrimci Hareket Okuru

Aşağıdaki metin, Devrimci Sosyalist Basın Platformu imzasıyla, 16 Ağustos 1997 Cumartesi günü Gazeteciler Cemiyeti önünde saat 10.30'da yapılmış olan basın açıklamasında okunmuştur.

DEVİRİMCİ-SOSYALİST BASIN ÜZERİNDEKİ DEVLET TERÖRÜNE SON!

Bir yandan sahtekarca "Basına Af" konusunu gündeme getiren devlet, diğer yandan devrimci-sosyalist basına yönelik boyutlanan saldırılarıyla bir kez daha gerçek yüzünü açığa vurmaya devam ediyor.

Kızıl Bayrak gazetesinin Zonguldak bürosu, 12 Ağustos günü saat 15.30 civarlarında kundaklanmış, aynı saatlerde gazetenin Ankara bürosu polis ablukasına alınmış, gazete çalışanları yoğun takip altına alınarak sindirilmeye çalışılmıştır.

Yine 12 Ağustos günü saat 18.00 civarında, Özgür Gelecek gazetesinin teknik hazırlığını yapan Nehirler Reklam Ajansı; Eminönü Terörle Mücadele, İstanbul Güvenlik Şubesi, İstanbul Terörle Mücadele Şubesi ve Basın Masası'na bağlı sivil ve resmi polislerce basılmıştır. Ajans ve gazete çalışanlarından oluşan 16 arkadaşımız bina içerisinde 8 saat gözaltında tutulmuş, geçici olarak ajansta bulunan Umut Yayımcılık'a ait binlerce kitaba "yasak yayın" gerekçesiyle el konulmuştur. Polis kuşatması ertesi gün saat 17.00 civarlarına kadar sürmüştür.

Geçtiğimiz haftalarda Kurtuluş gazetesinin Ankara bürosunun bombalanması ise, devletin gerçek yüzünü gösteren saldırılardan biri olarak hala hafızalardadır.

Devrimci-sosyalist basın üzerindeki bu keyfi baskıları protesto ediyor, kamuoyunu, devletin bu tip saldırılarına karşı duyarlı olmaya davet ediyoruz.

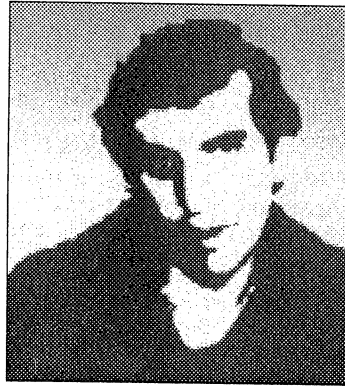
Devrimci Sosyalist Basın Platformu

İdamlar Bizleri Yıldırılmaz !

Duru düşlediğin gökyüzünü
Kara kara bulutlar nakışlıyorsa
Umutların kuşatılmasın
Acılarının gözbebeği
Bak!
Bahar nasıl da hoyrat
Kadri bilinesi dağlar
Nasıl da açmış kollarını

Görkemli bir ana kucağı gibi
Kasırgalı vuruşlara
Nasıl da yükseliyor gökyüzüne
Davran hele

Acılarının gözbebeği
Senin yükselen sesin
Tanımaz yenilgiyi
Bu abluka dağılacak

MUSTAFA ÖZENÇ
YAŞATACAĞIZ!

**YOLUMUZ DEVİRİM YOLUNDA DÜŞENLERİN
YOLUDUR!**

Hollanda'dan Devrimci Hareket Okurları

OKURLARIMIZA

Kendi doğal akışı içerisinde dahi pek çok zorluklar içeren yayın yaşamı, maddi güçlüklerde eklenince, sıkıntıların çapını tahmin edildenden öte bir biçimde büyütülmektedir. Okurlarımızın, bizlerin bu sıkıntısını paylaşmaktan kaçınacağını hiçbir zaman düşünmedik. Ancak, genel olarak insanlarda, gözlerinin önünde cereyan etmeyen sorunlara daha az duyarlı olma özelliği olduğunu da biliyoruz. Okurlarımızın bu tür bir duyarsızlık göstermeyeceğine inanıyor, katkılarınızı bekliyoruz.

Ayrıca, bundan sonraki sayımızda, okulların açılacak olması sebebiyle "eğitim" konusuna genişçe yer vermeyi düşünüyoruz. Okurlarımızın bu konudaki yazı, fotoğraf vb. çalışmalarını işimizi kolaylaştıracaktır.

MUSTAFA ÖZENÇ

20 Temmuz 1981'de Faşist Cunta Tarafından İdam Edildi

"Yoldaşlarım"

Ben hiçbir karşılık gözetmeksizin, kendimi Türkiye emekçi halklarının sömürü, baskı ve zulme karşı verdikleri insanca yaşama mücadelesine adadım.

Bizatihi emperyalizm tarafından yönlendirilen oligarşinin resmi, sivil tüm güçleriyle halka karşı ilan ettiği sindirme, köleleştirme, yoketme savaşına karşı Türkiye halklarının "Devrimci Yol" unda mücadele ettim.

Yürüdüğüm yolun engebeli, dolambaçlı ve sarp olduğunu biliyordum. Doğruluğuna inandığım bu yolda ilk düşen de ben değilim, son düşen de olmayacağım. Bu savaş kurtuluşa kadar sürecektir.

Er ya da geç... Zafer, Türkiye Emekçi Halklarının Faşizme Karşı Birleşik Devrimci Savaşı'nın olacaktır.

Her zaman için onur duyduğum ve birlikte olduğum Türkiye emekçi halklarının kurtuluşu uğruna omuz omuza çarpıştığımız Devrimci Yol saflarından beni ancak ve ancak ölüm ayırabilirdi. Ki bu da geride mücadelimizi "kurtuluşa kadar" sürdürecektir yoldaşlar olduğu müddetçe, şerefli bir nöbet teslimi olarak, beni hiçbir şekilde korkutacak bir olay değildir. Ancak, istemeyerek bu nöbeti teslim ettiğim için üzüntü duyabilirim. Türkiye'de devrim yapmak için yola çıkan siyasi hareketimiz, izlediği doğru eylem ve mücadele çizgisiyle kısa sürede büyük mesafeler katetmiş ve emekçi kitlelerinin büyük sempati ve güvenini kazanabilmiştir. Bu arada çeşitli eksikliklerimiz dolayısıyla sınıflar mücadelesinde yetişmek olanağını bulamadığımız olaylar olmuştur.

Devrimci Hareketimiz'in kazandığı prestijde, hiç kuşkusuz, yiğitçe çatışarak ölen, sakat kalan yoldaşlarımızın payı büyüktür. Ne var ki yiğit yoldaşlarımızın kanı pahasına sağlanan bu prestije gölge düşüren, devrimci hareketimize önemli ölçüde zarar veren dönemler ve hainler de çıkmaktadır.

Bunlar zora gelince "paçayı kurtarma" düşüncesiyle bir anda Türkiye emekçi halklarına karşı sorumluluklarını unutmakta ve acizlikleriyle hem kendilerini hem de diğer bir çok kişiyi utanacak duruma düşürmektedirler. İşin ilginç yanı, böyle alçaklar, genellikle fazla işkence görmekten ziyade psikolojik zayıflıktan dolayı çözülmektedirler.

Her şeye karşın Devrimci Hareketimiz'in bu sorunların

"O büyük gün geldiğinde
Ben kimbilir kaç yıldan beri
Ebedi yatağında toprağın derinliklerinde
Sonsuz bir uykuda uyuyor olacağım
Fakat alınca ne zamandır beklediğim haberi
Uyanıp, sesimi kimse duymadan
O büyük zaferin tarifsiz coşkusıyla
Kara toprağın altından ben de haykıracağım
Unutup geçmişte kalan acı günü
Kimbilir belki bir kış günü
Üzerimi yorgan gibi kaplayan
Bembeyaz karın soğuşundan
Ya da sonbahar mevsiminde
Keneliklerime işleyen yağmurdan duyacağım
Ve milyonları saran o tarifsiz sevince
Ben de sessizce ortak olacağım
Mevsim ilkbahar, sıcak bir yaz da olsa
Gece gündüz farketmez ben her zaman
Hazırım
Adımın yazıldığı taş bile yıkılsa da
Kalmamış da olsa şu dünyada mezarım
Hatırlayıp tek canlı gelmeseyse başucuma
O müjdeyi ben doğadan alacağım
Nasırlı ellerle yaratılan o görkemli bayrama
Hiç kimse farketmeden ben de katılacağım."

üstesinden geleceğine ve Türkiye halklarının kurtuluş bayrağını oligarşinin burçlarına dikeceğine olan inancım tamdır.

Bu inançla sizleri selamlar devrim yolunda başarılar diler ve satırlarımı devrimci Che'nin şu sözleriyle bitiririm:

"Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin,
savaş sloganlarımız kulaktan kulağa yayılacaksa
ve silahlarımız elden ele geçecekse,
başkaları mitralyöz sesleriyle,
savaş ve zafer naralarıyla
cenazelerimize ağıt yakacaksa,
bu uğurda ölüm hoşgeldi safa geldi."

"O BÜYÜK GÜN GELDİĞİNDE" SİLAHINI, "KURTULUŞA KADAR" TAŞIMIŞ OLMANIN ONURUYLA SENİ İLK KEZ BİZ KUCAKLAYACAK VE O "TARİFSİZ COŞKU"YU BERABER YAŞAYACAĞIZ!..

DEVİRİMCİ HAREKET Aylık Siyasi Dergi

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Ali Dursun AĞDOĞAN

Adres: Alemdar Mah. Çatalçeşme Şok. No.6/1 D.4 Çağaloğlu/İST. Tel-Fax: (0212) 513 95 53

Hesap No: Ali Dursun AĞDOĞAN İş Bankası Çağaloğlu Şubesi 1095 30000 469682

DM Hesap No: Ali Dursun AĞDOĞAN İş Bankası Karaköy Şubesi 102830100-72439

Abone Yurtiçi Yıllık : 2.000.000.- TL. Abone Yurtdışı Yıllık : 80 DM.

Fiyatı : 200.000.- TL.

Ofset Hazırlık : Ajans D (0212) 528 64 64 Baskı : Ekim Ofset

Güzel insanların güzel şeyler etrafında buluşması, yaşamın diyalektiği gereğidir. Aynılar aynı yere, ayrılar ayrı yere düşecektir. Sevgisizlik, yürüdüğümüz yolda bir ayak bağıdır; değerlerimize olan inanç, bizleri ortak noktada buluşturacaktır. Bizlerin birliği gönüllü birliktir. Kişisel hataların bütüne zarar verici özelliğini unutmadan hareket etmek durumundayız.

Kendini sorgulayan, attığı her adımın hesabını ilk önce kendine veren kişiler, kendisi ile barışık kişilerdir. Kendini aldatan kişi, başkasını daha kolay aldatır. İçsel monolog yürüterek, yaptığımız her şeyin hesabını kendimize vermeli; başkasının müdahalesine fırsat vermeden otokontrole başvurmalıyız. Yaratacağımız senfonik uyum belki zaman alacak, nota nota öreceğiz; ama devrim senfonisini mutlaka gerçekleştireceğiz. Yoldaşlarımız, şimdiden kendilerini en güzel besteler için hazırlayabilirler; çünkü biz gerçekten müzik eşliğinde yürüyeceğiz.